

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 2013]

รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

การประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2554

Evaluation of the Ph.D. Curriculum in Educational Technology,

Faculty of Education, Burapha University

Revised 2011

รองศาสตราจารย์ ดร.พิพิทธ์เกสร บุญอิ่ม

นางสาวนุสรา พิระพัฒนพงศ์

บค180742

31 พ.ศ. 2559

363721

AQ 0113982

เงินบริการ

13 ต.ค. 2559

ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยงบประมาณรายได้

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557

คำนำ

การวิจัยการประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ฉบับนี้ เป็นการประเมินหลักสูตรปรัชญาเอก สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา หลังจากที่ได้เปิดสอนในหลักสูตรนี้มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 และมีการปรับปรุงหลักสูตรในปี พ.ศ. 2554 และได้ใช้อยู่จนถึงปัจจุบัน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้จัดการเรียนการสอนหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มาจะครบ 10 ปีแล้ว จึงต้องการให้มีการประเมินหลักสูตร เพื่อพัฒนาคุณภาพของการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อันส่งผลไปยังบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาออกไปปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงาน และเป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย (Thai Qualifications Framework for Higher Education; TQF: HEd) ในการนำนโยบายที่ปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาของชาติไปสู่การปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม

การวิจัยประเมินหลักสูตรครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แนวคิดการประเมินหลักสูตรตามรูปแบบ CIPP ของ Daniel L. Stufflebeam ครอบคลุมการประเมินทั้งด้านบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการและผลผลิต โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากอาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตร บัณฑิตที่จบการศึกษาไปแล้ว นิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา และผู้ใช้บัณฑิตโดยคาดหวังว่าผลจากการประเมินหลักสูตร จะเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพหลักสูตรสู่การปฏิบัติที่เพิ่มประสิทธิภาพ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัย ขอขอบคุณ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่สนับสนุนเงินทุนวิจัย เพื่อการประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา และขอขอบคุณผู้ให้ข้อมูลทุกท่านที่ได้ตอบแบบสอบถามและให้สัมภาษณ์ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ต่อผลการประเมินหลักสูตรครั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาให้มีประสิทธิภาพดีขึ้น

(รองศาสตราจารย์ ดร.พิพัฒน์ เกสร บุญจำปา)

หัวหน้าโครงการวิจัย

กันยายน 2558

บทคัดย่อ

ชื่อเรื่อง	การประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา		
คำสำคัญ	การประเมินหลักสูตร/ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา		
ชื่อผู้วิจัย	รองศาสตราจารย์ ดร.พิพัฒน์ เกสร บุญอ่าไฟ	หัวหน้าโครงการวิจัย	
ปีพ.ศ.	นางสาวนุสรา พิรประพัฒนวงศ์	ผู้ร่วมวิจัย	2558

การวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ในด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ผู้วิจัยใช้วิธีการประเมินแบบ CIPP ของ Daniel L. Stufflebeam เก็บรวบรวมข้อมูลจาก ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร 4 กลุ่ม ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตร นิสิตที่กำลังศึกษาในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสถิติ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. การประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาโดยภาพรวม พบว่า อาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตร บัณฑิต นิสิตที่กำลังศึกษาในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต มีความคิดเห็นว่าเหมาะสมสมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. การประเมินด้านบริบท พบว่า มีความเหมาะสมสมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือวัตถุประสงค์หลักสูตร ส่วนโครงสร้างหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยมากที่สุดรองลงมา

3. การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า ในภาพรวมหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือรายวิชาในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา สำหรับคุณสมบัติ คุณวุฒิ และคุณลักษณะของอาจารย์และนิสิตมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุดรองลงมาตามลำดับ ส่วนอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆในการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก

4. การประเมินด้านกระบวนการ พบว่า ในภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ กระบวนการเรียนการสอนในหลักสูตร ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา คือ กระบวนการประเมินผลการเรียนการสอน ส่วนกระบวนการพัฒนานิสิตและ การบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก

5. การประเมินด้านผลผลิต พบว่า ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านคุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา ส่วนด้านผลกระบวนการมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก โดยความสามารถในการนำความรู้ประยุกต์กับงานที่ปฏิบัติมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ส่วนด้านงานวิชาที่ได้รับรางวัล และความสามารถในการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ มีค่าเฉลี่ยระดับปานกลางเท่านั้น สำหรับการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก โดยลำดับสูงสุดคือด้านคุณธรรมและจริยธรรม/ทักษะ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

Abstract

Research title: Evaluation of the Ph.D. Curriculum in Educational Technology, Faculty of Education, Burapha University

Key words: Curriculum Evaluation / Doctor of Philosophy Program in Educational Technology

Researcher: Associate Professor Dr.Tipkesorn Boonumpai
Miss Nusara Pheeraphatanaphong

Year : 2015

The purpose of the research of the evaluation of the Ph.D. curriculum in educational technology, faculty of Education, Burapha University was to evaluate the curriculum on doctor of philosophy program in Educational Technology, Faculty of Education, Burapha University in context, input, process and product. The researcher conducted a curriculum evaluation by using the CIPP Model of Daniel L.Stufflebeam .The data were collected from the routine curriculum instructors, graduates, students of doctoral of philosophy program in Educational Technology and graduates' employers. The research instruments were the questionnaire and the interview form. The collect data were analyzed by using percentage, mean, standard deviation and content analysis.

The results of the research were as follows: -

1. The evaluation of the Ph.D. curriculum in educational technology, faculty of Education, Burapha University as a whole found that the opinions of routine curriculum instructors, graduates, students of doctoral of philosophy program in Educational Technology and graduates' employers were appropriate at the highest level.

2. The context evaluation found that as a whole was appropriate at the highest level.

When considered in each item, the item on the purpose of the curriculum was at the highest level. The curriculum structure was at the second sequence highest level.

3. The input evaluation found that as a whole was appropriate at the highest level.

When considered in each item, the highest level was the courses of the Ph.D. curriculum in educational technology. The second sequence highest level were the specifications and features of the routine curriculum instructors and the students of doctoral of philosophy program. But the premises and facilities for the instruction were at the high level.

4. The process evaluation found that as a whole was appropriate at the highest level.

When considered in each item, the highest level was the instructional process. The second sequence highest level was the instructional evaluation process. But the students' development process and the curriculum administration are at the high level.

5. The product evaluation found that as a whole was appropriate at the high level, but when considered in each item, the highest level was the graduates' attributes and ability to work. But the effect aspect was at the high level. However the graduates' knowledge application to work was at the highest level .But their research reward and English communication were at the moderate level. Additionally, the satisfaction evaluation of the graduates' employers found that was at the high level as a whole. The first sequences were the morality and ethics, and interpersonal relationship skills and responsibility.

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

ภาควิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ได้เปิดสอนหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา มาตั้งแต่
ภาคการศึกษาแรกปี พ.ศ.2548 และได้มีการปรับปรุงหลักสูตรครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ.2554 มีบัณฑิต
ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาไปแล้ว จำนวน 16 คน และยังมี
นิสิตที่อยู่ในระบบกำลังอยู่ระหว่างการศึกษา จำนวน 35 คน (ข้อมูลจาก <http://webreg.buu.ac.th>)
สืบคันเมื่อ 21 มีนาคม 2557 แต่ยังไม่ได้มีการประเมินหลักสูตรระดับนี้เลย ว่ามีความสอดคล้องกับ
สภาพสังคมและเศรษฐกิจปัจจุบัน และสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ของ สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา
(สกอ.) และตัวบ่งชี้ของสำนักงานมาตรฐานการศึกษา (สมศ.) เพียงไร อันจะส่งผลไปถึงการประกัน
คุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ และส่งผลไปยังสถาบันที่บัณฑิต
ได้ปฏิบัติงาน ผู้วิจัยจึงเห็นควรมีการประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยี
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตให้เป็นไปตามกรอบ
มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย (Thai Qualifications Framework for Higher
Education; TQF: HEd) และตามประเด็นยุทธศาสตร์ของคณะศึกษาศาสตร์ โดยใช้รูปแบบการ
ประเมินแบบ CIPP Model ของสตัฟเฟลเบิร์น (Stufflebeam 2001) ซึ่งจะประเมินในด้านบริบท
(Context) ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Product) อันจะเป็นแนวทางในการตัดสินใจของผู้บริหารในการพัฒนาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตให้มีประสิทธิภาพต่อไป¹
รายงานการวิจัยเรื่อง “การประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา” มีสาระสำคัญที่สรุปได้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

1.2 วัตถุประสงค์เฉพาะ

1) เพื่อประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ด้าน²
บริบท (ความต้องการ ประโยชน์ และปัญหา ภายใต้สภาพแวดล้อมที่กำหนด จากวัตถุประสงค์และ
โครงสร้างของหลักสูตร)

- 2) เพื่อประเมินหลักสูตรปรัชญาดุยภูบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ด้านปัจจัยนำเข้า (รายวิชาในหลักสูตร คุณสมบัติ คุณวุฒิ และคุณลักษณะของอาจารย์และนิสิต)
- 3) เพื่อประเมินหลักสูตรปรัชญาดุยภูบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ด้านกระบวนการ (การกำกับติดตามกระบวนการเรียนการสอน ถือการสอน เอกสาร และ การประเมินผล)
- 4) เพื่อประเมินหลักสูตรปรัชญาดุยภูบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ด้าน พลภาพ (ผลกระทบ ประสิทธิภาพ การพัฒนา ครอบมาตรฐาน และ ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต)
2. ผู้ให้ข้อมูลการวิจัย
- 2.1 อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรปรัชญาดุยภูบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 5 คน
- 2.2 บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรปรัชญาดุยภูบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แล้ว จำนวน 10 คน
- 2.3 นิสิตที่กำลังศึกษาในหลักสูตรปรัชญาดุยภูบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 30 คน
- 2.4 ผู้ใช้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรปรัชญาดุยภูบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 7 คน

3. รูปแบบการประเมิน ใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model ของ Daneil L.Stufflebeam

4. เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง โดยสถิติ ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

5. สรุปผลการวิจัย

5.1 การประเมินหลักสูตรปรัชญาดุยภูบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาโดยภาพรวม พบว่า อาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตร บัณฑิต นิสิตที่ กำลังศึกษาในหลักสูตรปรัชญาดุยภูบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต มีความ กิตติเห็นว่าเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

5.2 การประเมินด้านบริบท พนวณ ว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ข้อที่มี ค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ วัตถุประสงค์หลักสูตร ส่วนโครงสร้างหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดรองลงมา สำหรับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและความต้องการ ของสังคม แต่โครงสร้างหลักสูตรบางแผนการเรียนมีจำนวนหน่วยกิตมากเกินไป มีบัณฑิตและ นิสิตให้ความเห็นว่าควรลดจำนวนหน่วยกิตลงบ้าง โดยครุยวิชาที่มีเนื้อหาคล้ายคลึงกัน

5.3 การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า พนบฯ ในภาพรวมหลักสูตรมีความเหมาะสม

ในระดับมากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือรายวิชาในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชา เทคโนโลยีการศึกษา สำหรับคุณสมบัติ คุณวุฒิ และคุณลักษณะของอาจารย์และนิสิตมีค่าเฉลี่ยใน ระดับมากที่สูตรองลงมาตามลำดับ ส่วนอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆในการเรียน การสอน มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก สำหรับอาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตรและนิสิตมีความเห็น สองคล้องกันว่ารายวิชาในหลักสูตรและคุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอนมีความเหมาะสมดีแล้ว สองคล้องกับความต้องการของผู้เรียน เนื้อหารายวิชาเป็นความรู้ที่ทันสมัย สามารถนำไปประยุกต์ ใช้ได้ อาจารย์มีสัมพันธ์ภาพที่ดีและมีความเป็นกันเองกับนิสิต แต่นิสิตที่จะมาเรียนปรัชญาเอกใน หลักสูตรนี้ควรมีความรู้พื้นฐานทางด้านเทคโนโลยีการศึกษามาพอสมควรเพื่อจะสามารถต่อยอด ความรู้ได้ทันที ควรมีการสอบวัดความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีการศึกษา หรือจัดให้เรียนเพิ่มเติม ออนไลน์มากกว่าจัดให้ลงทะเบียนเรียนเพิ่มเติมกับนิสิตระดับปรัชญาโท ควรมีการปรับปรุงอาคาร สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนให้เหมาะสม ควรจัดห้องพักเฉพาะสำหรับ กลุ่มนิสิตปรัชญาเอกทุกชั้นปีสำหรับปรีกษาหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันนอกเวลาเรียน โดยมี วัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นสำหรับการเรียนต่อระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อสืบสาน ข้อมูลประกอบการเรียนและการจัดทำรายงาน ห้องสมุดของมหาวิทยาลัยควรเพิ่มเติมหนังสือ ตำรา และวารสาร ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ที่จัดพิมพ์ใหม่ๆ ตามหมวดหมู่ต่างๆ ให้มากกว่านี้

5.4 การประเมินด้านกระบวนการ พนบฯ ในภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มากที่สุด ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ กระบวนการเรียนการสอนในหลักสูตร ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมาก ที่สูตรองลงมา คือ กระบวนการประเมินผลการเรียนการสอน ส่วนกระบวนการพัฒนานิสิตและการบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก และความคิดเห็นจากการ สัมภาษณ์ นิสิตมีความเห็นว่ารายวิชาดุษฎีบัณฑิต 1 และดุษฎีบัณฑิต 2 ควรมีความชัดเจน ให้นิสิต สามารถได้โครงร่างวิทยานิพนธ์และสามารถดำเนินการวิจัยได้ทันที สำหรับการจัดระบบอาจารย์ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ยังไม่ชัดเจน นิสิตยังสับสนลังเลในการเลือกอาจารย์ที่ปรึกษา การสอบวัด คุณสมบัติความมีค่าแนะนำก่อนสอบถึงขอบเขตรายวิชาและกำหนดเกณฑ์ให้ชัดเจน การประชา นิสิตมีความเห็นว่ารายวิชาดุษฎีบัณฑิต แกนสิศคนักศึกษาและผู้สนใจจำนวนมาก นิสิตมักทราบจากเว็บไซต์เท่านั้น น่าจะมีการประชาสัมพันธ์ทาง ควรจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะด้านวิชาการสำหรับนิสิต อย่างสม่ำเสมอทั้งในประเทศและต่างประเทศ มหาวิทยาลัยควรสนับสนุนและให้กำเนิดเวที การนำเสนอผลงานวิชาการทั้งในระดับประเทศ และระดับนานาชาติ นิสิตที่กำลังจะจบการศึกษา

หาแหล่งวารสารที่อยู่ในฐานข้อมูล TCI เพื่อตีพิมพ์บทความวิจัยได้ยากและล่าช้า และการกำหนดให้ต้องมีบทความย่อang 3 บทความลงในวารสารวิชาการก่อนจากการศึกษานั้นมากเกินไป ควรมีเพียงบทความวิจัยที่เป็นวิทยานิพนธ์เพียงบทความเดียว

5.5 การประเมินด้านผลผลิต พบว่า ในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านคุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา ส่วนด้านผลกระทบมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก โดยความสามารถในการนำความรู้ประยุกต์กับงานที่ปฏิบัติมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ส่วนด้านงานวิจัยที่ได้รับรางวัล และความสามารถในการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ มีค่าเฉลี่ยระดับปานกลางเท่านั้น สำหรับการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต พบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก โดยลำดับสูงสุดคือด้านคุณธรรมและจริยธรรม/ทักษะ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ นอกจากนี้อาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตรและนิสิตที่กำลังศึกษา ให้ความเห็นว่าการเรียนในวิชาชีพเทคโนโลยีการศึกษานี้ทำให้เป็นที่ยอมรับ และมีความสามารถในการทำงานตามสาขาวิชาชีพที่สำเร็จการศึกษา บัณฑิตสามารถจัดระบบ และออกแบบการเรียนการสอนได้ดี สามารถพัฒนาและจัดระบบงานในองค์กร ได้มีประสิทธิภาพ สามารถทำงานวิจัย รู้วิธีการแก้ปัญหา และพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ และเป็นที่ปรึกษาและเป็นวิทยากร ด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาแก่นร่วมงานต่างๆ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ.....	๑
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๔
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร.....	๗
สารบัญ.....	๙
สารบัญตาราง.....	๖
สารบัญภาพ.....	๗
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	2
ภาระงานการวิจัย.....	3
ขอบเขตการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดและขอบเขตเนื้อหาการวิจัย.....	4
เครื่องมือการวิจัย.....	5
การพัฒนาเครื่องมือการวิจัย.....	5
การรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
หลักสูตร.....	8
การประเมินหลักสูตร.....	20
หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา หลักสูตรปรับปรุงพ.ศ.2554.....	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	50
3 วิธีดำเนินการพัฒนา.....	56

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	64
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	65
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา.....	69
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตรด้านเนื้อหาจากการ สัมภาษณ์ความคิดเห็นจากอาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตรและนิสิตที่กำลังศึกษา อยู่ในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา.....	75
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	79
บรรณานุกรม.....	88
ภาคผนวก.....	91
ภาคผนวก ก.....	92
ภาคผนวก ข.....	94
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	184

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
3.1 แสดงค่าร้อยละของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน.....	62
4.1 แสดงค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของอาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตร.....	65
4.2 แสดงค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา.....	66
4.3 แสดงค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของนิสิตที่กำลังศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา.....	67
4.4 แสดงค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ใช้คุณภูมิบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา.....	68
4.5 ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา.....	70
4.6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตร/บัณฑิต / และนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านบริบท (Context) – วัตถุประสงค์ของหลักสูตร และโครงสร้างหลักสูตร.....	71
4.7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตร/ บัณฑิต / และนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านปัจจัยนำเข้า (Input).....	72
4.8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตร/บัณฑิต / และนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษาด้าน กระบวนการ(Process).....	73
4.9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตร/บัณฑิต / และนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษาด้าน ผลผลิต (Product).....	75
4.10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของผู้ใช้คุณภูมิบัณฑิตต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของคุณภูมิบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา จากมหาวิทยาลัยนอร์ฟรา.....	76

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดของสตัฟไฟล์บีม.....	4

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ ที่ได้ดำเนินการเปิดสอนระดับอุดมศึกษาในหลักสูตรต่างๆ ด้านการศึกษาเพื่อสนับสนุนความต้องการของสังคม ได้มีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรเรื่อยมาตั้งแต่ระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ และให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย (Thai Qualifications Framework for Higher Education; TQF: HEd) ในการนำนโยบายที่ปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาของชาติไปสู่การปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม โดยมุ่งเน้นที่ผลการเรียนรู้ (Learning Outcome) ของนิสิตนักศึกษาซึ่งเป็นการประกันคุณภาพบัณฑิตที่ได้รับคุณวุฒิแต่ละคุณวุฒิ และสื่อสารให้สังคม ชุมชน รวมทั้งสถาบัน อุดมศึกษาทั้งในและต่างประเทศเข้าใจได้ ตรงกันและ เชื่อมั่นถึงผลการเรียนรู้ที่บัณฑิตได้รับการพัฒนาว่ามีมาตรฐานที่สามารถเทียบเคียงกัน ได้กับ สถาบันอุดมศึกษาที่ดีทั้งในและต่างประเทศ โดยพึงประสงค์ให้บัณฑิตมีพัฒนาการ 5 ด้าน คือ (1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Moral) (2) ด้านความรู้ (Knowledge) (3) ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills) (4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skills and Responsibility) และ(5) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ (Numerical Analysis, Communication and Information Technology Skills) ทั้ง 5 ด้านนี้ บางสาขาวิชาต้องการทักษะทางกายภาพสูง จึงต้อง เพิ่มการเรียนรู้ ทางด้านทักษะพิสัย (Domain of Psychomotor Skill) ด้วย (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา <http://www.mua.go.th>)

ปัจจุบันสภาพแวดล้อมทางการศึกษา จำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงให้ทันกับพัฒนาการทางเทคโนโลยีที่กำลังก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว นโยบายการศึกษาของชาติจึงได้จัดให้มีการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง เพื่อพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียนให้สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 20 (สำนักเลขานุการสภาการศึกษา 2555) สาขาวิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้เปิดสอนหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชานวัตกรรม และเทคโนโลยีการศึกษา มาตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ 1 ปี พ.ศ.2548 และ ได้มีการปรับปรุงหลักสูตร ครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ.2554 มีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ไปแล้ว จำนวน 16 คน และยังมีนิสิตที่อยู่ในระบบกำลังอยู่ระหว่างการศึกษา จำนวน 35 คน (ข้อมูล

จาก <http://webreg.buu.ac.th> สืบค้นเมื่อวันที่ 21 มีนาคม 2557) แต่ยังไม่ได้มีการประเมินหลักสูตรระดับนี้เลย ว่ามีความสอดคล้องกับสภาพสังคมและเศรษฐกิจปัจจุบัน และสอดคล้องกับตัวบ่งชี้ของ สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) และตัวบ่งชี้ของสำนักงานมาตรฐานการศึกษา (สมศ.) เพียงไร อันจะส่งผลไปถึงการประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัยในการผลิตบัณฑิตที่มี คุณภาพ และส่งผลไปยังสถาบันที่บัณฑิตได้ปฏิบัติงาน

ดังนั้นด้วยความเห็นชอบจากภาควิชาชีวกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา ผู้วิจัยจึงเห็นควร มีการประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ของประเทศไทย (Thai Qualifications Framework for Higher Education; TQF: HE) และตาม ประเด็นยุทธศาสตร์ของคณะศึกษาศาสตร์ โดยใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model ของสตัฟเฟลเบิร์ม (Stufflebeam 1971) ซึ่งจะประเมินในด้านบริบท (Context) ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Product) อันจะเป็นแนวทางในการตัดสินใจของผู้บริหารในการพัฒนาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2.2 วัตถุประสงค์เฉพาะ

1) เพื่อประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ด้านบริบท (ความต้องการ ประโยชน์ และปัญหา ภายใต้สภาพแวดล้อมที่กำหนด จากวัตถุประสงค์และ โครงการสร้างของหลักสูตร)

2) เพื่อประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ด้านปัจจัยนำเข้า (รายวิชาในหลักสูตร คุณสมบัติ คุณวุฒิ และคุณลักษณะของอาจารย์และนิสิต และปัจจัย เกี่ยวกับทรัพยากรทางการศึกษา)

3) เพื่อประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ด้านกระบวนการ (การกำกับดูแลตามกระบวนการเรียนการสอน ลักษณะการสอน เอกสาร และการ ประเมินผล)

4) เพื่อประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ด้านผลผลิต (ผลกระทบ ประสิทธิภาพ การพัฒนา กรอบมาตรฐาน และ ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต)

3. คำาถามการวิจัย

3.1 โครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตร สอนคล้องกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่เหมาะสมกับความต้องการของสังคมหรือไม่และ เหมาะสมกับผู้เรียนเพียงใด

3.2 ปัจจัยนำเข้าทั้งหลายที่เกี่ยวข้องดังแต่ ผู้สอน ผู้เรียน เนื้อหา หน่วยกิตการเรียน สื่อและ อุปกรณ์การเรียน สถานที่เรียน ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ มีความเหมาะสมเพียงใด

3.3 กระบวนการเรียนการสอน กิจกรรมที่มีอยู่มากมาย และการประเมินผล เป็นไปตามที่คาดหวังหรือไม่

3.4 ผลผลิตคือผู้เรียนมีผลลัพธ์เป็นอย่างไร สามารถนำความรู้ตามหลักสูตรไปใช้ประโยชน์กับการประกอบอาชีพได้เพียงใด เป็นที่ยอมรับของสังคมและชุมชนเพียงใด และผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ในระดับใด

3.5 หลักสูตรเป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาหรือไม่

4. ขอบเขตการวิจัย

4.1 รูปแบบการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงสำรวจทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ

4.2 บริบทการวิจัย ประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

4.3 ประชากร

1) อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 5 คน

2) บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา แล้ว จำนวน 16 คน

3) นิสิตที่กำลังศึกษาในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 35 คน

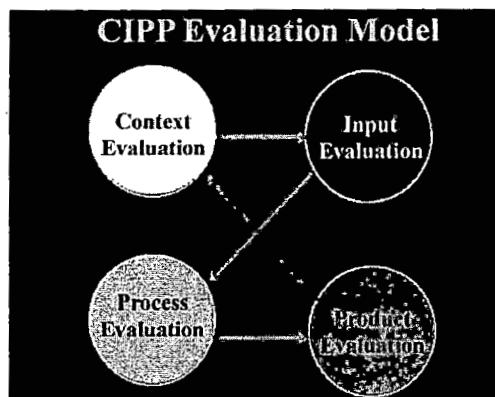
4) ผู้ใช้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 11 คน

5. กรอบแนวคิดและขอบเขตเนื้อหาการวิจัย

ใช้กรอบแนวคิดของสตัฟเฟลบีม CIPP Model (Stufflebeam, 2001)

Daniel Stufflebeam's CIPP Model:

- Context** (needs, assets, and problems
within a defined environment)
- Input** (competing strategies & work plans &
budgets of selected approach)
- Process** (monitor, document, and assess
program activities)
- Product** (impact, effectiveness,
sustainability, and scalability)
- Decision/Accountability-Oriented Evaluation**
(Stufflebeam, 2001, in *Evaluation Models*)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของสตัฟเฟลบีม

- 1) ประเมินบริบท วัตถุประสงค์ และโครงสร้างหลักสูตรปรัชญาคุณวุฒิบัณฑิตสาขาวิชา เทคโนโลยีการศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2554 จำนวนหน่วยกิต และปัญหาต่างๆภายใต้สภาพแวดล้อมที่กำหนด
- 2) ประเมินปัจจัยนำเข้า ได้แก่ รายวิชาในหลักสูตร คุณสมบัติ คุณวุฒิ และคุณลักษณะ ของอาจารย์และนิสิตและปัจจัยเกื้อหนุนทรรพยากรทางการศึกษาในการเรียนการสอน
- 3) ประเมินกระบวนการ ได้แก่ การกำกับติดตามกระบวนการเรียนการสอน สื่อการสอน หนังสือ ตำรา และเอกสาร แหล่งความรู้ สิ่งอำนวยความสะดวก ทดสอบ การวัดและการประเมินผล
- 4) ประเมินผลผลิต ได้แก่ ผลกระทบ (ทั้งทางบวกและทางลบ) กรอบคุณ การเป็นที่ยอมรับ ความสามารถในการปฏิบัติงาน การได้รับรางวัล การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ประสิทธิภาพ การพัฒนาตน กรอบมาตรฐาน และความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

6. เครื่องมือการวิจัย ได้แก่

- 1) แบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check lists)
- 2) แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ
- 3) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง
- 4) สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

7. การพัฒนาเครื่องมือวิจัย

- 1) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

2) สร้างแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามในรูปแบบที่กำหนดให้สอดคล้องกับ
วัตถุประสงค์และเป็นไปตามความครอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย โดยใช้
โครงสร้างการประเมินในรูปแบบ CIPP

- 3) หาประสิทธิภาพเครื่องมือวิจัย โดย

3.1) ส่งแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านหลักสูตรคุณภูมิ
บัณฑิตทางเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 5 คน พิจารณาประเมินความเที่ยงและความตรงของเนื้อหา
3.2) รวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์หาค่าความสอดคล้อง IOC (Index of Item
Objective Congruence) จากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน

3.3) ปรับปรุงแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

8. การรวมรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

- 1) ส่งแบบสอบถามไปยังประชากรในการวิจัยตามที่กำหนด

2) สร้างแบบสำรวจโดยผู้สอนประจำหลักสูตรและนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตร โดยผู้วิจัย
และผู้ช่วยวิจัยตามแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง

- 3) รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

- 4) วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ตามวิธีการทางสถิติ

9. นิยามศัพท์เฉพาะ

9.1 หลักสูตรปรัชญาคุณภูมิบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยบูรพา หมายถึง มวลประสบการณ์ที่จัดให้กับนิสิต ได้ศึกษาในระดับปริญญาเอก
สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ซึ่งมีโครงสร้างหลักสูตร 3
แบบ คือ หลักสูตรแบบ 1.1 (ปริญญาโทต่อปริญญาเอกแบบไม่มีเรียนรายวิชา) หลักสูตรแบบ 2.1(ปริญญาโทต่อปริญญาเอกแบบมีเรียนรายวิชา) และหลักสูตรแบบ 2.2 (ปริญญาตรีต่อปริญญาเอก)

9.2 การประเมินหลักสูตร หมายถึง กระบวนการหาข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อ
พิจารณาคุณค่าของหลักสูตรจากความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนประจำ

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา บัณฑิตที่จบการศึกษาจากหลักสูตร นิสิตที่กำลังศึกษาในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา และผู้ใช้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

9.3 รูปแบบการประเมิน CIPP Model หมายถึง การประเมินผลหลักสูตรตามแนวคิดของสตัฟฟ์เพล็บีม (Stufflebeam 1971) ซึ่งจะประเมินจากการสอบถามผู้เกี่ยวข้องหลักสูตรในประเด็นด้านบริบท (Context) ปัจจัยนำเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และผลผลิต (Product) ของการใช้หลักสูตรภายในการอบรมที่กำหนด อันจะเป็นแนวทางในการตัดสินคุณค่า ความสำคัญของหลักสูตร และสร้างความเข้าใจให้แก่ผู้บริหารในการพัฒนาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตให้มีประสิทธิภาพต่อไป

9.4 อาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตร หมายถึง ผู้ถ่ายทอดความรู้ในรายวิชาตามหลักสูตร ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ทำหน้าที่สอน ควบคุม ดูแล และให้คำปรึกษาในการทำวิทยานิพนธ์ของนิสิตในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

9.5 บัณฑิต หมายถึง ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอก ตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ในระหว่างปี การศึกษา 2552 ถึง ปีการศึกษา 2557

9.6 นิสิต หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาระดับปริญญาเอก ตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

9.7 ผู้ใช้บัณฑิต หมายถึง บุคคลผู้ทำหน้าที่ควบคุมดูแลรับผิดชอบการทำงานในหน้าที่ของบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่สำเร็จการศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2552 ถึง ปีการศึกษา 2557

10. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) ได้ข้อมูลด้านบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลผลิตจากหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
- 2) ได้แนวทางในการพัฒนาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา เพื่อประกอบการตัดสินใจในการดำเนินงานของผู้บริหารในการปรับปรุงหลักสูตร

บทที่ 2

วรรณกรรมและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. หลักสูตร

1. 1 ความหมายและความสำคัญของหลักสูตร
- 1.2 องค์ประกอบของหลักสูตร
- 1.3 การพัฒนาหลักสูตร
  - 1.3.1 ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร
  - 1.3.2 การนำหลักสูตรไปใช้
  - 1.3.3 ลักษณะของหลักสูตร
  - 1.3.4 รูปแบบของหลักสูตร

2. การประเมินหลักสูตร

- 2.1 ความหมายและความสำคัญของการประเมินหลักสูตร
- 2.2 จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร
- 2.3 ระยะเวลาของการประเมินหลักสูตร
- 2.4 ขั้นตอนในการประเมินหลักสูตร
- 2.5 เกณฑ์ในการประเมินหลักสูตร
- 2.6 รูปแบบการประเมินหลักสูตร
- 2.7 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสต็อฟเฟิลบีม (Stufflebeam)

3. หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 4.1 งานวิจัยในประเทศ
- 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. หลักสูตร

1.1 ความหมายและความสำคัญของหลักสูตร

1.1.1 ความหมายของหลักสูตร

คำว่า “หลักสูตร” พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546) ให้ความหมายว่า หมายถึง ประมาณวิชาและกิจกรรมต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในการศึกษาเพื่อวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง

โอลิวา (Oliva. 2013: 6 – 7) ได้ให้ข้อมูลความหมายของหลักสูตรที่สรุปมาจากนักทฤษฎีหลายท่าน ดังนี้

(1) การให้ข้อมูลโดยมีจุดประสงค์ (Purpose) ของหลักสูตร นักทฤษฎีหลายท่านบอกว่า ในหลักสูตรจะต้องบอกว่าทำอะไรบ้าง และควรทำอะไร นั่นคือจุดประสงค์ของหลักสูตร ถ้า หลักสูตรมีแนวคิดเป็น “การพัฒนาความคิดที่สะท้อนกลับของผู้เรียน” หรือเป็นแนวคิดเกี่ยวกับ “การถ่ายทอดความคิดทางวัฒนธรรม” ถ้ามีหลายแนวคิด เช่นนี้ก็จะทำให้จุดประสงค์สับสน ดังนั้นต้อง วางแผนคิดให้ถูกต้องชัดเจนว่า “จุดประสงค์ของหลักสูตรคือการถ่ายทอดความคิดที่สะท้อนกลับของผู้เรียน” หรือ “จุดประสงค์ของหลักสูตรคือการพัฒนาความคิดที่สะท้อนกลับของผู้เรียน” ที่นำไปสู่ ความสำเร็จตามจุดประสงค์หรือจุดมุ่งหมาย

(2) การให้ข้อมูลโดยมีบริบทหรือสภาพแวดล้อม (Contexts) นิยามหลักสูตรในลักษณะนี้ เป็นการอธิบายถึงลักษณะทั่วไปของหลักสูตร ซึ่งแล้วแต่ว่าเนื้อหาสาระของหลักสูตรมีลักษณะ เป็นอย่างไร เช่น หลักสูตรที่ยึดเนื้อหาวิชา หลักสูตรที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง หลักสูตรเพื่อการปฏิรูปสังคม เป็นต้น

3) การให้ข้อมูลโดยมีวิธีดำเนินการหรือยุทธศาสตร์ (Strategies) เป็นการให้ข้อมูล หลักสูตร ในเชิงวิธีดำเนินการที่เป็นกระบวนการ ยุทธศาสตร์หรือเทคนิค วิธีการที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอน เช่น หลักสูตร คือ กระบวนการแก้ปัญหา หลักสูตรคือ การทำงานกลุ่ม หลักสูตร คือ การเรียนรู้รายบุคคล หลักสูตรคือ โปรแกรมการสอนหรือแผนการจัดการเรียนการสอน เป็นต้น

โอลิวา ได้สรุปความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตร คือ แผนงานหรือโปรแกรมที่จัด ประสบการณ์ทั้งหมดให้แก่ผู้เรียน โดยแผนงานต่างๆ จะถูกกำหนดเป็นลายลักษณ์อักษร มีขอบเขต กว้างขวาง หลากหลายเพื่อเป็นแนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ต้องการ ดังนั้น หลักสูตร อาจเป็นหน่วย (Unit) เป็นรายวิชา (Course) หรือเป็นรายวิชาอย่างต่อตัว (Sequence of courses) ทั้งนี้ แผนงานหรือโปรแกรมการศึกษาดังกล่าว อาจจัดขึ้นได้ทั้งในและนอกชั้นเรียน หรือนอกโรงเรียน ภายใต้การควบคุมของบุคลากรสถานศึกษา

โซเวลล์ (Sowell, 1996 : 5) ได้กล่าวว่า มีผู้อธิบายความหมายของหลักสูตรไว้อย่างมากนาย เช่น หลักสูตรเป็นการสะสานความรู้ดังเดิม เป็นวิธีการคิด เป็นประสบการณ์ที่ถูกกำหนดไว้ เป็นแผนการจัดสภาพการเรียนรู้ เป็นความรู้และคุณลักษณะของผู้เรียน เป็นเนื้อหาและกระบวนการ เป็นแผนการเรียนการสอน เป็นจุดหมายปลายทางและผลลัพธ์ของการจัดการเรียน การสอนและเป็นผลผลิตของระบบเทคโนโลยี เป็นต้น โซเวลล์ ได้อธิบายว่า เป็นเรื่องปกติที่นิยามความหมายของหลักสูตรมีความแตกต่างกันไปเพราบางคนให้ความหมายของหลักสูตรในระดับที่แตกต่างกันหรือไม่ได้แยกหลักสูตรกับการจัดการเรียนการสอน แต่อย่างไรก็ตาม สรุปได้ว่า หลักสูตร คือ การสอนสิ่งต่างๆให้กับผู้เรียน ซึ่งมีความหมายที่กว้างขวาง ที่รวมทั้งข้อมูลข่าวสาร ทักษะ และ ทัศนคติ ทั้งที่ได้กำหนดไว้และไม่ได้กำหนดไว้ให้แก่ผู้เรียนในสถานศึกษา

สำรอง บัวศรี (2542) กล่าวว่า “หลักสูตร คือ แผนซึ่งได้ออกแบบขัดทำขึ้น เพื่อแสดงถึง ชุดหมาย การจัดเนื้อหา กิจกรรมและมวลประสบการณ์ในแต่ละ โปรแกรมการศึกษาเพื่อให้ผู้เรียนมี พัฒนาการในด้านต่าง ๆ ตามชุดหมายที่กำหนดไว้”

ชูศรี สุวรรณ โซติ (2544 : 41–42) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตร หมายถึง ปฏิกริยาสัมพันธ์ ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนและสิ่งแวดล้อมในการเรียน รวมถึงความคาดหวังที่ผู้สอนกำหนดไว้ให้ผู้เรียนบรรลุถึงชุดหมายปลายทาง

สรุป หลักสูตรหมายถึงมวลประสบการณ์ที่สถาบันการศึกษาออกแบบและกำหนดเป็น แผนการจัดการเรียนให้กับผู้เรียนตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยมีเนื้อหา กระบวนการเรียนการสอน และการประเมินผลเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามที่พึงประสงค์ ตลอดด้องกับสภาพแวดล้อมและสังคมในยุคโลกาภิวัตน์

1.1.2 ความสำคัญของหลักสูตร

หลักสูตรเปรียบเสมือนแผนที่นำทางให้ผู้เรียนไปสู่เป้าหมายในการศึกษา ดังนั้นจึงมี นักการศึกษาหลายท่าน ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตร ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

- 1) หลักสูตรเป็นแผนการที่กำหนดประสบการณ์ไว้ให้ผู้เรียน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน และสังคม
- 2) หลักสูตรเป็นแนวทางที่จะสร้างความเจริญเติบโตให้แก่ผู้เรียน
- 3) หลักสูตรเป็นเครื่องชี้ให้เห็นโฉมหน้าของสังคมในอนาคต
- 4) หลักสูตรเป็นเครื่องมือที่ถ่ายทอดเทคนิคการณ์หรือเป็นประสบการณ์ของการศึกษาของชาติ ลงไปสู่การปฏิบัติ
- 5) หลักสูตรเป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการเรียนการสอน
- 6) หลักสูตรเป็นเอกสารที่กำหนดแนวทางในการจัดการเรียนการสอน

7) หลักสูตรเป็นเครื่องกำหนดทิศทางการจัดการศึกษาให้กับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษานำไปปฏิบัติ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพทางการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาที่ หลักสูตรกำหนดไว้

8) หลักสูตรเป็นแผนแม่บทสำหรับกำหนดการศึกษาในแต่ละระดับ

สรุปหลักสูตรมีความสำคัญต่อการวางแผนการเรียนการสอนของสถาบันการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ และพัฒนาระบบที่พึงประสงค์ ตามนโยบายการศึกษาของชาติ

1.2 องค์ประกอบของหลักสูตร

องค์ประกอบของหลักสูตร ประกอบด้วยส่วนสำคัญหลายส่วน ที่มีความสอดคล้อง และมีความสัมพันธ์กัน

ทابา (Taba. 1962 : 422) ได้เสนอองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตรไม่ว่าจะสร้างขึ้นในลักษณะใด ย่อมประกอบด้วยส่วนสำคัญ 4 ส่วน คือ

1) วัตถุประสงค์ที่นำไปและวัตถุประสงค์เฉพาะวิชา หมายถึง ความต้องการของหลักสูตร ซึ่งจะเป็นแนวทางในการเรียนการสอน ทำให้ผู้สอนรู้ว่าจะสอนเนื้อหาอะไร สอนแก่ใคร ทำไม จึงสอน มีความประสงค์อะไร จะใช้วิธีการ ใดสอน และจะทำการประเมินผลอย่างไร

2) เนื้อหาของหลักสูตร หมายถึง สาระของความรู้และประสบการณ์จากการเรียนรู้วิชาหนึ่ง ๆ ซึ่งจะเป็นรายละเอียดที่จะนำมาถ่ายทอดให้แก่ผู้เรียนให้มีคุณสมบัติตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการของหลักสูตร

3) กระบวนการเรียนการสอน หมายถึง การเปลี่ยนแปลงหมายของหลักสูตรไปสู่การสอนตามเนื้อหาของหลักสูตรที่กำหนด โดยการใช้วิธีการสอนแบบต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ สมรรถภาพ ทักษะ เจตคติ มีคุณสมบัติตามหลักสูตร

4) การประเมินผล คือ กระบวนการที่ทดสอบและแสดงให้ทราบว่า ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ สมรรถภาพ ทักษะ เจตคติ มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรหรือไม่ โดยให้ชุดมุ่งหมายเป็นแนวทางของการประเมินผล เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ตามปรัชญาการเรียนการสอน เนื้อหาวิชา กระบวนการเรียนการสอน และการดำเนินการอื่น ๆ

โบชองพ์ (Beauchamp 1968 : 108) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรในเชิงระบบ คือ ส่วนที่ป้อนเข้า (Input) กระบวนการ (Process) และ ผลลัพธ์ที่ได้ (Output)

เคอร์ (Kerr. 1976 : 16 - 17) ได้นำเสนอองค์ประกอบของหลักสูตรไว้ 4 ส่วน ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร 2) เนื้อหาสาระ 3) ประสบการณ์การเรียน และ 4) การประเมินผล

สรุปองค์ประกอบของหลักสูตรประกอบด้วยส่วนสำคัญ 4 ส่วน ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายของหลักสูตร 2) เนื้อหาสาระ 3) กิจกรรมการเรียนการสอน และ 4) การประเมินผล

1.3 การพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตรเป็นกระบวนการสำหรับที่ทำให้ได้หลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ สามารถใช้เป็นเครื่องมือในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาประเทศตามจุดมุ่งหมาย ต้องมีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ เริ่มจากการวางแผนจุดมุ่งหมาย พิจารณาการดำเนินงาน วิธีการต่างๆรวมทั้งหลักการและแนวปฏิบัติเพื่อให้การพัฒนาหลักสูตรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3.1 ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตรเป็นกระบวนการต่อเนื่องตั้งแต่การจัดทำหลักสูตรฉบับร่างทดลองใช้จัดทำหลักสูตรฉบับจริง ดำเนินการใช้ทางแนวทางที่ดีในการใช้ปรับปรุงกระบวนการใช้และปรับปรุงตัวหลักสูตรซึ่งอาจจะต้องหมุนเวียนกระทำซ้ำ ตั้งแต่ขั้นดำเนินการใช้อีกหลายครั้งหลายหนต่อเนื่องกันไปจนกว่าจะเปลี่ยนหลักสูตรทั้งหมดให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม

การพัฒนาหลักสูตร แบ่งออกเป็นขั้นตอนใหญ่ 4 ขั้น

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการ ข้อมูลที่สำคัญ คือ ความจำเป็นและความต้องการของสังคมที่มีต่อการจัดการศึกษาประเภทนั้นๆ และระดับนั้นๆ นำแนวคิดของปรัชญาการศึกษาและจิตวิทยาที่ทำให้สามารถเตรียมการสร้างหลักสูตรได้เหมาะสมกับผู้เรียน

ขั้นที่ 2 ขั้นจัดทำและวางแผนการใช้หลักสูตร จากการประมวลความรู้โดยใช้ข้อมูลที่เตรียมการจากขั้นแรกนวกับความรู้ความคิดของผู้เชี่ยวชาญเนื้อหาวิชา นักทฤษฎีการสอน จะเป็นที่มาของหลักการจุดหมาย และโครงสร้างเนื้อหาความทั้งหลักษณะของการจัดประสบการณ์ การเรียนการสอน สิ่งที่ควรคำนึงถึงคือ องค์ประกอบของการใช้หลักสูตรอันได้แก่ ความเข้าใจและการยอมรับของผู้บริหารการศึกษา ความพร้อมของหน่วยงานสนับสนุนทั้งทางด้านการเงิน ช่วยทำให้ทราบสภาพความพร้อมและแก้ปัญหาได้ล่วงหน้า

ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินการใช้หลักสูตร ในระหว่างที่หลักสูตรกำลังใช้อยู่และยังไม่ครบถ้วนตามกำหนดเวลา การประเมินผลการใช้หลักสูตรจะช่วยให้ทราบปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการใช้หลักสูตรอันเป็นแนวทางให้รับปรับปรุงแก้ไขกระบวนการใช้ให้สามารถบรรลุจุดมุ่งหมายได้

ขั้นที่ 4 ขั้นตรวจสอบผลของการใช้หลักสูตร การประเมินผลรวมยอดจะจัดทำเมื่อหลักสูตรใช้ไปครบถ้วนตามกำหนดเวลาซึ่งจะช่วยให้ได้ข้อมูลว่าหลักสูตรสามารถก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนตรงตามเป้าประสงค์ของหลักสูตรหรือไม่ ควรจะแก้ไขจุดหมายของ หลักสูตรอย่างไรหรือควรหาทางปรับปรุงกระบวนการใช้หลักสูตรหรือไม่ (นาเรย์ นิตพันธุ์)

สรุปกระบวนการในการพัฒนาหลักสูตร เริ่มตั้งแต่กำหนดความมุ่งหมายของหลักสูตรให้ลائقคล้องกับความมุ่งหมายทางการศึกษาในระดับชาติ จัดเนื้อหาวิชาและประสบการณ์ให้เหมาะสมกับผู้เรียน นำหลักสูตรไปปฏิบัติ ประเมินผลหลักสูตรว่าเกิดประสิทธิภาพเพียงไร และนำผลจากการประเมินหลักสูตรไปปรับปรุงให้เหมาะสมเพื่อนำไปใช้ต่อไป

1.3.2 การนำหลักสูตรไปใช้

การนำหลักสูตรไปใช้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งของหลักสูตร เป็นการนำหลักสูตรไปปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

โบชอง (Beauchamp 1975 : 164) ได้กล่าวถึงความหมายการนำหลักสูตรไปใช้ว่า หมายถึง การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน การจัดสภาพแวดล้อมในสถานบันการศึกษาให้ผู้สอนได้มีพัฒนาการเรียนการสอน

จันครา (Chandra 1977 : 10) และสังค อุตранันท (2532 : 260) ได้กล่าวถึงความหมาย การนำหลักสูตรไปใช้ไว้สอดคล้องกันว่า "การนำหลักสูตรไปใช้ คือ การทดลองใช้เนื้อหาวิชา วิธีการสอน เทคนิคในการประเมินผล การใช้อุปกรณ์การสอน แบบเรียนและทรัพยากรต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน "

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปความหมายการนำหลักสูตรไปใช้ หมายถึง การนำหลักสูตรไปสู่การสอนในห้องเรียน ได้แก่ การใช้เนื้อหาวิชา วิธีการสอน เทคนิคในการประเมินผล การใช้อุปกรณ์การสอน แบบเรียนและทรัพยากรต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน

1.3.3 ลักษณะของหลักสูตร

สังค อุตранันท (2532: 92 – 97) ได้จัดลักษณะของหลักสูตรไว้ดังนี้

1. หลักสูตรที่มีลักษณะยึดความต้องการและความสนใจของผู้เรียน (Design Focused on Individual Interest and Needs) มีลักษณะดังนี้คือ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรจะเน้นการพัฒนาตามความต้องการและความสนใจของผู้เรียน เนื้อหาสาระและการจัด เนื้อหาจะมีความยืดหยุ่นมาก การจัดประสบการณ์ เน้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนเรียนด้วยตนเองให้มาก ผู้สอน เป็นเพียงผู้ประสานงานมากกว่าการเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ การประเมินผลมุ่งที่การพัฒนาของตัวผู้เรียน

2. หลักสูตรที่มีลักษณะยึดกิจกรรมและปัญหาของสังคมเป็นหลัก (Design Focused on Social Activities and Problems) มีลักษณะคือ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร มุ่งที่การวิเคราะห์ปัญหา ความต้องการจำเป็นและมุ่งสร้างมนุษยสัมพันธ์และเจตคติที่ดีในการทำงานร่วมกัน เนื้อหาสาระ และการจัดเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมของสังคมและปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม เนื้อหา มีลักษณะเป็นบูรณาการความรู้ที่เกี่ยวข้องกับสภาพของกิจกรรมและปัญหาในชุมชน การจัด

ประสบการณ์ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้เรียนจะมีประสบการณ์ตรงในการแก้ปัญหาของ สังคม การประเมิน ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเลือกและใช้เครื่องมือประเมินผล การประเมินผลจะเน้นที่ความสามารถในการสร้างสรรค์สังคม ความสามารถรวมพลังทำงาน และการปรับปรุง คุณภาพชีวิต

3. ลักษณะหลักสูตรที่ยึดทักษะกระบวนการเป็นหลัก (Design Focused on Processes Skills) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร มุ่งเน้นความสามารถในการดำเนินการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ จัดเนื้อหาสาระที่มีลักษณะเป็นความรู้เกี่ยวกับทักษะชีวิต จัดประสบการณ์ จัด กิจกรรมการเรียนการสอนเน้นกระบวนการปฏิบัติที่ผู้เรียนต้องลงมือปฏิบัติจริง ผู้สอนมีบทบาท เป็นผู้ประสานการประเมินผล เน้นที่การประเมินกระบวนการปฏิบัติ

4. ลักษณะหลักสูตรที่ยึดสมรรถภาพเป็นหลัก (Designs Focused on Specific Competencies) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร มุ่งเน้นความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างมี ประสิทธิภาพ เนื้อหาสาระและการจัดเนื้อหาเป็นระบบ มีการกำหนดความรู้เรียงลำดับจากพื้นฐาน ไปสู่เนื้อหาที่ลึกซึ้ง จัดประสบการณ์ตามลำดับจากความรู้พื้นฐาน เน้นการฝึกปฏิบัติจนเกิดความ ชำนาญ โดยมีความรู้เป็นรากฐานของการฝึกปฏิบัติ ผู้สอนเป็นเพียงผู้ประสานงานและตรวจสอบ สมรรถภาพของผู้เรียน การประเมินผล ประเมินความสามารถในการปฏิบัติงานเป็นสำคัญ

5. ลักษณะหลักสูตรมนุษยนิยม (Humanistic Design) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร มุ่งพัฒนา ให้ผู้เรียนค้นพบตัวเองและมีความเป็นอิสระจากเนื้อหาสาระ การจัดเนื้อหาสาระความรู้ที่เกี่ยวข้อง กับชีวิตความเป็นอยู่และจัดในลักษณะบูรณาการ การจัดประสบการณ์ ผู้เรียนสามารถ自行เรียนรู้และ ได้สำรวจตัวเอง ผู้สอนทำหน้าที่กระตุ้นผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ โดยอาศัยความสัมพันธ์ระหว่าง ผู้เรียนกับผู้สอน

6. ลักษณะหลักสูตรบูรณาการ (The Integrated Curriculum) หลักสูตรบูรณาการ คือ หลักสูตรที่โครงสร้างของเนื้อหาวิชาไม่ลักษณะเป็นสาขาวิชาการ (Interdisciplinary) คือ มีการ ผสมผสานอย่างกลมกลืนของความรู้เรื่องต่าง ๆ องค์ประกอบของการเรียนรู้ทุกด้าน (ได้แก่ พุทธ พิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย) และมีกระบวนการเรียนรู้ที่เป็นสาขาวิชาการด้วยในหลักสูตรบูรณา การ เนื้อวิชาจะมีลักษณะเป็นหัวข้อกิจกรรมหรือหัวข้อปัญหา ซึ่งการผสมผสานเชื่อมโยงเพื่อหา ความรู้จะต้องพยายามให้เกิดบูรณาการในลักษณะดังต่อไปนี้ทุกลักษณะ คือ

6.1 บูรณาการระหว่างความรู้กับกระบวนการเรียนรู้ หมายความว่าเนื้อหาความรู้ ต่าง ๆ ที่ผู้เรียนจะได้รับนั้น ผู้เรียนจะต้องมีวิธีการหรือกระบวนการที่จะได้รับความรู้นั้น ๆ อย่าง ชัดเจน

6.2 บูรณาการระหว่างพัฒนาการทางความรู้และพัฒนาการทางจิตใจ หมายความว่า การเกิดความรู้ได้ ๆ นั้นจำเป็นที่ผู้เรียนจะต้องเกิดความรู้สึก เช่น ความตระหนักรู้ในประโยชน์ หรือคุณค่าของความรู้นั้น

6.3 บูรณาการระหว่างความรู้และการกระทำ หมายความว่า เมื่อผู้เรียนได้รับความรู้ใด ๆ จะต้องก่อให้เกิดการประพฤติปฏิบัติตามความรู้นั้น ๆ ด้วย

6.4 บูรณาการระหว่างสิ่งที่เรียนในสถาบันการศึกษา กับสิ่งที่เป็นอยู่ในวิถีชีวิตของผู้เรียน หมายความว่า ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสิ่งที่มีอยู่ในวิถีชีวิตหรือนำสิ่งที่เป็นอยู่ มีอยู่ในวิถีชีวิตมาให้เรียน

7. หลักสูตรอิงความสามารถ (The Competency – based Curriculum) เป็นหลักสูตรที่กำหนดความสามารถด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนแต่ละระดับการศึกษา ไว้เป็นเกณฑ์ ซึ่งจะสอดคล้องกับวุฒิภาวะและพัฒนาการของวัยในแต่ละระดับการศึกษา ทักษะและความสามารถในแต่ละระดับจะถูกกำหนดให้มีความต่อเนื่องกัน โดยที่ทักษะและความสามารถในเบื้องต้นจะเป็นฐานสำหรับการเพิ่มพูนทักษะและความสามารถต่อ ๆ ไป หลักสูตรอิงความสามารถมีลักษณะสำคัญ 3 ประการ คือ

7.1 กำหนดทักษะและความสามารถด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน โดยอาศัยหลักการของทฤษฎีพัฒนาการและทฤษฎีการเรียนรู้ไว้เป็นเกณฑ์มาตรฐาน

7.2 ทักษะและความสามารถเหล่านี้ย่อมเกิดขึ้นเร็ว – ช้า ต่างกันในแต่ละด้าน หรือแต่ละคน ดังนั้nlักษณะของหลักสูตรจึงแบ่งเป็นช่วงชั้นเพื่อให้เป็นช่วงเวลาของการพัฒนาให้ถึงเกณฑ์มาตรฐาน

เซเลอร์ และอลีกชานเดอร์ (Saylor and Alexander 1974 : 44 - 45) ได้พัฒนาแบบประเมินหลักสูตร เพื่อตรวจสอบว่าหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมา นั้นมีคุณภาพดีมากน้อยแค่ไหน อย่างไร ดังนี้

1. เนื้อหาสาระสำคัญของหลักสูตรครอบคลุมข้อมูลที่ได้มาจากผู้เรียน สังคม กระบวนการเรียน และความรู้ที่ควรจะได้รับในระหว่างการศึกษาหรือไม่อย่างไร

2. จุดมุ่งหมายของสถาบันการศึกษา วางไว้อย่างชัดเจนและเป็นที่เข้าใจกับผู้เกี่ยวข้อง หรือไม่ จุดมุ่งหมายมีความกว้างขวาง มีสมดุลและเป็นจริง ได้หรือไม่ มีช่องว่างพอที่จะขยายตัวต่อเพิ่มเติมจุดนุ่งหมายตามที่ต้องการหรือไม่

3. กระบวนการเรียน ผู้เรียนมีโอกาสก้าวหน้าและมีอิสระที่จะพัฒนาตามความสามารถ ความสนใจ ตามแนวทางของตนเอง ได้หรือไม่

4. ผู้เรียนและผู้สอน มีความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับแผนการเรียนต่าง ๆ ในหลักสูตรหรือไม่ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการเรียนนั้น ๆ ตามวุฒิภาวะของเขารึไม่ ผู้เรียนมีความเข้าใจในเหตุผล และยอมรับสิ่งที่สถาบันการศึกษาคาดหวังจากเขารึไม่

5. กลุ่มจุดมุ่งหมายที่สำคัญ ๆ มีความสอดคล้องกับโอกาสที่จะเรียนในแต่ละกลุ่ม เพื่อบรรลุถึงจุดมุ่งหมายนั้น ๆ หรือไม่ มีการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างจุดมุ่งหมายกับโอกาสที่จะเรียนว่ามีช่องว่างหรือมีการเหลือมล้ากันหรือไม่ โอกาสในการเลือกทางเรียนเป็นแนวทางที่ดีที่สุดที่จะบรรลุจุดมุ่งหมายหรือไม่อย่างไร

6. ในแต่ละขอบเขตหรือแต่ละกลุ่มของจุดมุ่งหมาย โอกาสในการเลือกทางเรียนที่เกี่ยวข้องมีรูปแบบหรือกระบวนการที่แสดงให้เห็นความตั้งใจที่จะให้เกิดขึ้นมากหรือน้อยอย่างไรกระบวนการหรือรูปแบบนั้น ๆ มีความเหมาะสม และคล่องตัวที่จะนำไปใช้ได้อย่างจริงจังหรือไม่อย่างไร

7. แผนงานเหมาะสมกับศูนย์กลางการศึกษาในสถาบันการศึกษาหรือไม่ มีแผนการที่สร้างขึ้นจากภายนอกสถาบันการศึกษาและได้รับการปรับปรุงหรือนำไปใช้สถาบันการศึกษาหรือไม่ โอกาสทางการเรียนต่าง ๆ ได้รับการวางแผนให้คุณค่าต่อผู้เรียนและชุมชนหรือไม่อย่างไร

8. ความต้องการที่เป็นแรงผลักดันจากภายนอกได้รับการพิจารณาผ่านกระบวนการที่กำหนดไว้อย่างสมดุลหรือไม่

9. แผนงานของหลักสูตร โดยส่วนรวมมีความกว้างขวางหรือไม่ และแผนนี้สอดคล้องสัมพันธ์กับการเรียนการสอน การวัดผล ตลอดทั้งจุดมุ่งหมายและโอกาสทางการเรียนที่กำหนดไว้หรือไม่

10. กลุ่มที่รับผิดชอบในการวางแผนการนี้เป็นตัวแทนของบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่นผู้เรียน ผู้ปกครอง ประชาชน โดยส่วนรวมและกลุ่มอาชีพต่าง ๆ หรือไม่

11. แผนการต่าง ๆ เปิดโอกาสให้มีการแสดงปัญกรรมข้อนอกลับจากผู้เรียนหรือกลุ่มชนที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางที่จะปรับปรุงแผนนี้ ๆ หรือไม่อย่างไร

12. แผนการและส่วนประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรมีโอกาสอธิบายและชี้แจงจนเป็นที่เข้าใจของผู้เรียน ผู้ปกครอง และบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องได้หรือไม่

13. มีคณะกรรมการหรือหน่วยวัดและประเมินผลหรือกลุ่มคนหรือรายงานบุคคลที่จะรับผิดชอบในการพิจารณาปัญหาหรือรวมรวมปัญหาจากบุคคลที่เกี่ยวข้องหรือไม่ มีขอบเขตหรือสายงานที่ทำหน้าที่ติดต่อประสานงานกับกลุ่มนักศึกษาที่จะแก้ปัญหานั้น ๆ ได้อย่างจริงจังหรือไม่ การพิจารณา รวมรวม รายงาน เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนานั้นเป็นไปอย่างมีระบบหรือไม่

14. แผนงานนี้ ๆ มีการใช้วัสดุอุปกรณ์ในศูนย์กลางการศึกษาของสถาบันการศึกษาชุมชนอย่างกว้างขวางทั่วถึงและเป็นประโยชน์หรือไม่

15. แผนงานของหลักสูตรมีช่องว่างสำหรับการยืดหยุ่นเพื่อให้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตามโอกาสของการเรียน วิธีการเรียนการสอน ตลอดทั้งการรับฟังความคิดเห็นของผู้สอนและผู้เรียนเพื่อการพัฒนาให้ดีที่สุดหรือไม่

สังค์ อุทرانันท์ (2532 : 211) ได้กล่าวถึงลักษณะของหลักสูตรที่ดีมีดังนี้

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรควรตั้งอยู่บนราากฐานทางการศึกษาอย่างถูกต้อง ได้แก่พื้นฐานทางปรัชญา จิตวิทยา สังคมวิทยา และธรรมชาติของความรู้ และต้องตั้งอยู่บนราากฐานของความจริง และสามารถนำไปปฏิบัติได้

2. สอดคล้องกับความต้องการของสังคม สามารถสนับสนุนความต้องการของสังคมและประเทศชาติ โดยมุ่งให้ผู้เรียนเห็นประโยชน์ของส่วนรวมและเสียสละ มีความรู้สึกภาคภูมิใจในประเทศชาติ

3. สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนตามหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัย

4. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ดีจะต้องมุ่งสร้างเสริมค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม

5. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่ดี มุ่งสร้างคุณลักษณะของผู้เรียนให้มีความเจริญงอกงามทางสติปัญญา มีทักษะในอาชีพ มีคุณธรรม มีวินัยทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง

จากแนวคิดดังกล่าว สามารถสรุปลักษณะหลักสูตรที่ดีคือ กำหนดจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน มีเนื้อหาสาระและกระบวนการเรียนการสอนที่สนับสนุนความต้องการของผู้เรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีความก้าวหน้าและมีอิสระที่จะพัฒนาตนตามความสามารถ ความสนใจ ตามแนวทางของตนเอง ได้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในประเทศ

1.3.4 รูปแบบการพัฒนาหลักสูตร

รูปแบบการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 5 ประการด้วยกัน คือ(สุมิตร คุณา นุกร 2523: 5)

(1) การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร หลักสูตรแต่ละหลักสูตรจะต้องมีจุดมุ่งหมายที่แสดงถึงเอกลักษณ์ และวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกันออกไป จุดมุ่งหมายของหลักสูตรแต่ละระดับ ควรสอดคล้องและเสริมจุดมุ่งหมายของการศึกษาในระดับชาติ กิจกรรมนี้เป็นความพยายามที่จะหาคำตอบต่อคำถามที่ว่า “จะให้การศึกษาไปเพื่ออะไร”

(2) การเลือกเนื้อหาวิชาและประสบการณ์ คือการเลือกสารวิชาความรู้และประสบการณ์ ต่าง ๆ ที่คาดว่าจะช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาไปสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ยังต้องพิจารณาด้วยว่า เนื้อหาสาระอะไรควรนำมาสอนก่อนหรือสอนหลัง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และพัฒนาไปได้อย่างสัมฤทธิ์ผลสูงสุด

(3) การนำหลักสูตรไปใช้ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้สอนนำโครงการของหลักสูตรที่เป็นรูปเล่มไปปฏิบัติให้เกิดผล หัวใจของการนำหลักสูตรไปใช้ คือการสอนและบุคคลที่สำคัญที่สุดในขั้นตอนนี้ คือ ผู้สอน

(4) การประเมินผลหลักสูตร เป็นการค้นคว้าหาคำตอบว่า หลักสูตรนั้น ๆ สัมฤทธิ์ผลตามที่กำหนดไว้ในจุดมุ่งหมายหรือไม่ มากน้อยเพียงใด และอะไรที่เป็นสาเหตุการประเมินผลหลักสูตร ครอบคลุมไปถึงการพิจารณาขั้นตอนทั้งสามที่กล่าวมาแล้วเพื่อหาข้อบกพร่อง

(5) การปรับปรุงหลักสูตร นำผลที่ได้จากขั้นตอนที่แล้วไปปรับปรุงหลักสูตร คือ การปรับปรุงจุดมุ่งหมาย เมื่อจุดมุ่งหมายที่เป็นแบบແນ່ນທີ່เปลี่ยนไป กระบวนการที่เหลือก็ต้องเปลี่ยนไปให้สอดคล้องรับกันจนถึงการประเมินหลักสูตร และนำเอาข้อมูลที่ได้จากการประเมินไปปรับปรุงหลักสูตรอีกเป็นวัฏจักรหมุนเวียนต่อเนื่องกัน

ทaba (Taba, 1962 : 11-12) กล่าวถึงรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรว่าเป็น กระบวนการพัฒนาเอกสารหลักสูตรมี 7 ขั้นตอน ได้แก่

(1) วิเคราะห์ความต้องการ: สำรวจสภาพปัจจุบัน ความต้องการ และความจำเป็นต่าง ๆ ของสังคมและผู้เรียน

(2) กำหนดคุณมุ่งหมาย: หลังจากได้วินิจฉัยความต้องการของสังคมและผู้เรียนแล้ว จะกำหนดคุณมุ่งหมายที่ต้องการให้ชัดเจน

(3) คัดเลือกเนื้อหาสาระ: จุดมุ่งหมายที่กำหนด แล้วจะช่วยในการเลือกเนื้อหาสาระให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย วัย ความสามารถของผู้เรียน โดยเนื้อหาต้องมีความเชื่อถือได้ และสำคัญต่อการเรียนรู้

(4) จัดลำดับเนื้อหาสาระ: เนื้อหาสาระที่เลือกได้ ยังต้องจัดโดยคำนึงถึงความต่อเนื่อง และความยากง่ายของเนื้อหา วุฒิภาวะ ความสามารถและความสนใจของผู้เรียน

(5) คัดเลือกประสบการณ์เรียนรู้: ผู้สอนผู้สอนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องจะต้องคัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

(6) จัดทำคัมภีร์การเรียนรู้: ประสบการณ์การเรียนรู้ควรจัดโดยคำนึงถึงเนื้อหาสาระและความต้องneed

(7) กำหนดสิ่งที่จะประเมินและวิธีการประเมินผล: ตัดสินใจว่าจะต้องประเมินอะไรเพื่อตรวจสอบผลว่าบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ และกำหนดคิวยาว่าจะใช้วิธีประเมินผลอย่างไร ใช้เครื่องมืออะไร

เซเลอร์และอเล็กซานเดอร์ (Saylor and Alexander 1974 : 45) กล่าวถึงรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรว่าเป็นกระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่ครบวงจรและดำเนินถึงบริบทของสถานบันการศึกษา และท่องถิ่นเมือง 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การกำหนดเป้าหมาย จุดมุ่งหมาย และขอบเขต 2) การออกแบบหลักสูตร 3) การนำหลักสูตรไปใช้ และ 4) การประเมินผลหลักสูตร

สรุปแบบการพัฒนาหลักสูตรจะต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การวิเคราะห์ความต้องการและความจำเป็นของผู้เรียนและสังคม กำหนดจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้ดีจน คัดเลือกและจัดลำดับเนื้อหาสาระ ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย วัย ความสามารถของผู้เรียน คำนึงถึงความต่อเนื่อง และความยากง่ายของเนื้อหา วุฒิภาวะ ความสามารถและความสนใจของผู้เรียน จัดประสบการณ์การเรียนรู้ และกำหนดตั้งที่จะประเมินและวิธีการประเมินผล เพื่อตรวจสอบผลว่าบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดได้

สังค์ อุทرانันท์ (2527) มีความเห็นว่าการพัฒนาหลักสูตรมีความครอบคลุมถึงการร่างหลักสูตรขึ้นมาใหม่ และการปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้นด้วย การใช้หลักสูตรและการประเมินหลักสูตรนั้น เป็นกระบวนการอันหนึ่งของการพัฒนาหลักสูตร โดยได้จัดลำดับขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตร ไว้ดังนี้คือ

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน คือ ข้อมูลทางด้านความต้องการ ความจำเป็นและปัญหาทางสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและการปกครอง ตลอดจนนโยบายทางการศึกษาของรัฐ ข้อมูลทางด้านจิตวิทยา ปรัชญาการศึกษา ความต้องการของผู้เรียน ตลอดจนวิเคราะห์หลักสูตรเดิมเพื่อพิจารณาข้อบกพร่องที่ควรปรับปรุงแก้ไข

2. การกำหนดจุดมุ่งหมาย คณะกรรมการดำเนินงานจะต้องร่วมกันพิจารณากำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรให้สอดคล้องกับข้อมูลพื้นฐาน โดยจุดมุ่งหมายของหลักสูตรจะระบุคุณสมบัติของผู้ที่จบหลักสูตรนั้น ๆ มุ่งพัฒนาผู้เรียนทั้ง 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย จิตพิสัย และ ทักษะพิสัย โดยกำหนดทั้งจุดมุ่งหมายทั่วไป และจุดมุ่งหมายเฉพาะแต่ละรายวิชา ซึ่งจะเน้นการปฏิบัติมากขึ้น โดยคำนึงถึงพัฒนาการทางร่างกาย และจิตใจ ตลอดจนปลูกฝังนิสัยที่ดีงาม เพื่อให้เป็นพลเมืองที่ดี

3. การคัดเลือกและจัดเนื้อหาสาระ หลังจากได้กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรแล้ว ก็ถึงขั้นการเลือกสาระความรู้ต่าง ๆ ที่จะนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้เพื่อความสมบูรณ์ให้ได้ วิชาความรู้ที่ถูกต้องเหมาะสม กระบวนการขั้นนี้จึงครอบคลุมถึงการคัดเลือกเนื้อหาวิชาแล้วพิจารณาจัดลำดับเนื้อหาเหล่านี้นั่นว่า เนื้อหาสาระ ได้ควรเป็นพื้นฐานของเนื้อหาใดบ้าง ควรให้เรียนอะไรก่อนอะไรหลัง แล้วแก้ไขเนื้อหาที่ถูกต้องสมบูรณ์ทั้งหมด สำหรับการจัดลำดับที่เหมาะสมตามหลักวิทยาการเรียนรู้

4. การนำหลักสูตรไปใช้เป็นขั้นของการแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน ซึ่งเป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับผู้สอน หลักสูตรจะประสบผลสำเร็จมีประสิทธิภาพนี้ขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอน ผู้สอนจะต้องศึกษาทำความเข้าใจ และมีความชำนาญในการใช้หลักสูตรซึ่งครอบคลุมถึงการเตรียมการสอน การจัดการเรียนการสอน การจัดสภาพแวดล้อมค่าง

ฯ ภายในสถานบันการศึกษาเพื่อเสริมหลักสูตร การนิเทศการศึกษา และการบริหาร การบริการ หลักสูตร นอกจากนั้น ในขั้นนี้ยังครอบคลุมถึงการนำหลักสูตรไปทดลองใช้ก่อนนำไปเผยแพร่ด้วย

5. การประเมินผลการใช้หลักสูตร เป็นการประเมินสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตร การประเมินผลการใช้หลักสูตร เป็นการประเมินสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตร ว่าเมื่อใดนำหลักสูตรไปใช้แล้วนั้น ผู้ที่จบหลักสูตรนั้น ๆ ไปแล้ว มีคุณสมบัติ มีความรู้ความสามารถตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ หรือไม่ นอกจากนี้ การประเมินหลักสูตรจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณค่าสูงขึ้น อันเป็นผลในการนำหลักสูตรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ การประเมินหลักสูตรควรทำให้ครอบคลุมระบบหลักสูตรทั้งหมด และควรจะประเมินให้ต่อเนื่องกัน ดังนั้น การประเมินหลักสูตร จึงประกอบด้วยการประเมินสิ่งต่อไปนี้ คือ

5.1 การประเมินเอกสาร หลักสูตร เป็นการตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตร ว่ามีความเหมาะสมสมดี และถูกต้องตามหลักการพัฒนาหลักสูตรเพียงใด หากมีสิ่งใดบกพร่องก็จะได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขก่อนจะได้นำไปประกาศใช้ในโอกาสต่อไป

5.2 การประเมินการใช้หลักสูตร เป็นการตรวจสอบว่าหลักสูตร สามารถนำไปใช้ได้ดีในสถานการณ์จริงเพียงใด มีส่วนไหนที่เป็นอุปสรรคต่อการใช้หลักสูตร โดยมากหากพบข้อบกพร่องในระหว่างการใช้หลักสูตรก็จะได้รับการแก้ไขโดยทันที เพื่อให้การใช้หลักสูตรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

5.3 การประเมินสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตร โดยทั่วไปจะดำเนินการหลังจากได้มีผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรไปแล้ว การประเมินหลักสูตรในลักษณะนี้มักจะทำการติดตามความก้าวหน้าของผู้สำเร็จการศึกษาว่าสามารถประสบความสำเร็จในการทำงานเพียงใด

5.4 การประเมินระบบหลักสูตร เป็นการประเมินหลักสูตรในลักษณะที่มีความสมบูรณ์และสถาบันซับซ้อนมาก กล่าวคือ การประเมินระบบหลักสูตรจะมีความเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบอื่น ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับหลักสูตรด้วย เช่น ทรัพยากรที่ต้องใช้ ความสัมพันธ์ของระบบหลักสูตร กับระบบบริหารสถานบันการศึกษา ระบบการจัดการเรียนการสอน และระบบการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน เป็นต้น

6. การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร เป็นขั้นตอนที่เกิดขึ้นหลังจากได้ผ่านกระบวนการประเมินผลหลักสูตรแล้ว เมื่อมีการใช้หลักสูตรไประยะหนึ่งอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงทางสภาพแวดล้อมและสังคม จนทำให้หลักสูตรขาดความเหมาะสม จำเป็นต้องมีการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป

จากขั้นตอนดังกล่าวจะเห็นได้ว่า กระบวนการพัฒนาหลักสูตรนั้นจำเป็นต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการมาก ขึ้นอยู่กับการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงใหม่ว่ามีการเปลี่ยนแปลงมากน้อย

เพียงใด ซึ่งส่วนใหญ่แล้วการพัฒนาหลักสูตรจะต้องใช้เวลาเป็นปีขึ้นไปในการเตรียมการและดำเนินงาน จำเป็นต้องใช้กำลังคน และงบประมาณมากพอสมควร เพื่อจะให้ได้หลักสูตรที่ดี มีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลในการพัฒนาเยาวชนของชาติต่อไป

2. การประเมินหลักสูตร

2.1 ความหมายและความสำคัญของการประเมินหลักสูตร

2.1.1 ความหมายของการประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรหมายถึงกระบวนการในการวัดและเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อนำมาวิเคราะห์พิจารณาตัดสินคุณค่าของหลักสูตรว่า หลักสูตรนั้นๆ มีประสิทธิภาพเพียงใด เมื่อนำไปใช้แล้ว บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดหรือไม่ มีอะไรต้องปรับปรุง เพื่อนำผลมาใช้ในการตัดสินใจทางเลือกที่ดีกว่า

ครอนบัค (Cronbach.1970:231) ได้ให้ความหมายของการประเมินหลักสูตรว่า คือการรวบรวมข้อมูลและการใช้ข้อมูลเพื่อตัดสินใจในเรื่องโปรแกรมหรือหลักสูตรการศึกษา

สตัฟเฟิลบีมและคณะ (Stafflebeam et al.1971:128) ให้ความหมายของการประเมินหลักสูตรว่า เป็นกระบวนการหารายละเอียด เก็บข้อมูล เพื่อนำมาใช้เป็นประโยชน์ในการตัดสินทางเลือกที่ดีกว่าเดิม

ใจพิพย์ เขื้อรัตนพงษ์ (2539:192) ได้ให้ความหมายของการประเมินหลักสูตร เป็นการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล แล้วนำข้อมูลมาใช้ในการตัดสินใจหรือหาข้อบกพร่องหรือปัญหาเพื่อทางานปรับปรุงแก้ไขส่วนประกอบทุกล่วนของหลักสูตร ให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้น หรือตัดสินหาคุณค่าของหลักสูตรนั้น ๆ

บุญชุม ศรีสะอาด (2546) ได้ให้ความหมายของการประเมินหลักสูตรว่าหมายถึง การพิจารณา เปรียบเทียบ และตัดสินเกี่ยวกับองค์ประกอบต่าง ๆ ในระบบหลักสูตรว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร มีความสอดคล้องระหว่างมาตรฐาน ความมุ่งหวัง และการปฏิบัติจริงเพียงใด หลักสูตรนั้นมีประสิทธิภาพเพียงใด มีผลกระทบอย่างไร ทั้งนี้เพื่อจะนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ปรับปรุงหลักสูตรนี้ให้ดีขึ้น การพัฒนาหลักสูตรจะการประเมินหลักสูตรไม่ได้เลย

รุจิร์ ภู่สาระ (2546 : 143) ได้ให้ความหมายของการประเมินหลักสูตรไว้หลายข้อว่า การประเมินหลักสูตร หมายถึง 1) การวัดผลการปฏิบัติของผู้เรียนตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในเชิงปริมาณ 2) การเปรียบเทียบพฤติกรรมการปฏิบัติของผู้เรียนกับมาตรฐาน 3) การอธิบายและการตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตร 4) การอธิบายการตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตร และการเลือกการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ

การตัดสินใจเรื่องหลักสูตร และ) การใช้ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพในการตัดสินใจเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้

จากแนวคิดดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่าการประเมินหลักสูตร หมายถึง กระบวนการหาข้อมูล เก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อพิจารณาคุณค่าของหลักสูตรและนำเสนอสรุปตัดสินว่าหลักสูตรที่สร้างขึ้นมานั้นมีคุณค่า มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดเพียงใด อันจะนำมาสู่การตัดสินใจเพื่อปรับปรุงแก้ไขต่อไป

2.1.2 ความสำคัญของการประเมินหลักสูตร

องค์ความรู้ของศาสตร์แต่ละสาขาได้มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วการจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนจึงจำเป็นต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการของโลก ประกอบด้วยความคาดหวังในมาตรฐานการศึกษาจากสังคมเพิ่มสูงขึ้นทุกขณะ รวมทั้งบทบาทของ การมีส่วนร่วมและการตรวจสอบของส่วนต่าง ๆ กำลังทวีความเข้มข้น ดังนั้น การพัฒนาหลักสูตร การใช้หลักสูตร และ การประเมินหลักสูตร จึงจำเป็นต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบที่สอดคล้อง สมพันธ์กัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประเมินหลักสูตรต้องเป็นกลไกที่มีประสิทธิภาพ ในการติดตาม คุณค่าของหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง อย่างน้อย 1 ครั้ง ทุกรอบของการใช้หลักสูตรเพื่อให้ได้ สารสนเทศสำหรับพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร ให้หลักสูตรมีความทันสมัย ทันการเปลี่ยนแปลง ทางวิชาการของโลกสามารถตอบสนองความต้องการของสังคมในการนำความรู้ที่ได้ไปใช้ ประโยชน์ได้จริง และสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้เกี่ยวข้อง ในขณะเดียวกันการประเมินหลักสูตร จะต้องให้สารสนเทศที่สามารถรองรับการติดตามตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรทั้งจากผู้ประเมิน ภายในและภายนอก (ศิริชัย กาญจนวนาสี 2545)

การประเมินหลักสูตร เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะทำให้เราทราบถึงคุณภาพ และประสิทธิภาพของหลักสูตร การประเมินผลมีประโยชน์ในการจัดการศึกษา การจัดทำหรือ พัฒนาหลักสูตรต้องอาศัยผลจากการประเมินเป็นสำคัญ ประโยชน์ของการประเมินหลักสูตรมีดังนี้ (สุนีย์ ภู่พันธุ์ 2546 : 257 – 258)

1. ทำให้ทราบว่าหลักสูตรที่สร้างหรือพัฒนาขึ้นนั้น มีคุณค่าหรือคุณภาพจริงไหม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการวางแผนปรับปรุงให้ถูกต้อง ส่งผลให้หลักสูตรมีคุณภาพดียิ่งขึ้น
2. สร้างความน่าเชื่อถือ ความมั่นใจ และค่านิยมที่มีต่อสถาบันการศึกษาให้เกิดในหมู่ประชาชน
3. ช่วยในการบริหารทางด้านวิชาการ ผู้บริหารจะได้รู้ว่าควรจะตัดสินใจและ สนับสนุน ช่วยเหลือหรือบริการทางใดบ้าง

4. ส่งเสริมให้ประชาชนมีความเข้าใจในความสำคัญของการศึกษา

5. ส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับสถาบันการศึกษามากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ เพื่อให้การเรียนการสอนผู้เรียนได้ผลดี ด้วยความร่วมมือกันทั้งทางสถาบันการศึกษาและทางบ้าน

6. ให้ผู้ปกครองทราบความเป็นไปอย่างสม่ำเสมอ เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขร่วมกัน ระหว่างผู้ปกครองผู้เรียนกับทางสถาบันการศึกษา

7. ช่วยให้การประเมินผลเป็นระบบระเบียบ เพราะมีเครื่องมือและหลักเกณฑ์ทำให้ เป็นเหตุผลในทางวิทยาศาสตร์มากขึ้น

8. ช่วยชี้ให้เห็นคุณค่าของหลักสูตร

9. ช่วยให้สามารถวางแผนการเรียนในอนาคตได้ ข้อมูลของการประเมินผลหลักสูตร ทำให้ทราบเป้าหมายแนวทางและขอบเขตในการดำเนินการศึกษาของสถาบันการศึกษา

2.2 จุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรจะต้องครอบคลุมขั้นตอนของการพัฒนาหลักสูตรจริงมีขั้นตอนของ การประเมินที่กว้าง แต่ละขั้นตอนมีจุดมุ่งหมายที่แตกต่างกัน แต่ส่วนใหญ่แล้วจะมีจุดมุ่งหมายของ การประเมินใกล้เคียงกัน ซึ่งมีนักการศึกษาได้เสนอแนวคิดไว้ ดังนี้

วิชัย วงศ์ไหญ์ (2537 : 218) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตรไว้ดังนี้

1. เพื่อหาคุณค่าของหลักสูตร โดยตรวจสอบว่าหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมานั้นบรรลุตาม วัตถุประสงค์หรือไม่

2. เพื่อวัดผลดูว่าการวางแผนและการดำเนินการของหลักสูตร รวมทั้งวัสดุประกอบ หลักสูตร และการบริหารและบริการหลักสูตร เป็นไปในทางที่ถูกต้องหรือไม่

3. การประเมินจากผู้เรียนเอง หรือการประเมินผลผลิตเพื่อตรวจสอบดูว่ามีลักษณะที่พึง ประสงค์ เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรหรือไม่เพียงใด

ใจพิพิธ เรืองรัตนพงษ์ (2539 : 192) ได้กล่าวว่า การประเมินหลักสูตรใดๆ ก็ตามจะมี จุดมุ่งหมายสำคัญที่คล้ายคลึงกันดังนี้คือ

1. เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขสิ่งบกพร่องที่พบในองค์ประกอบต่างๆ ของหลักสูตร

2. เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขระบบการบริหารหลักสูตร การนิเทศกำกับคุณภาพ และการจัด กระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. เพื่อช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหารว่าควรใช้หลักสูตรต่อไปอีก หรือควรยกเลิกการใช้ หลักสูตรเพียงบางส่วน หรือยกเลิกทั้งหมด

4. เพื่อต้องการทราบคุณภาพของผู้เรียนซึ่งเป็นผลผลิตของหลักสูตรว่ามีการเปลี่ยนแปลงพุทธิกรรมไปตามความมุ่งหวังของหลักสูตรหลังจากผ่านกระบวนการทางการศึกษามาแล้วหรือไม่อย่างไร

สุนีย์ ภู่พันธุ์ (2546 : 250) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตรไว้ดังนี้

1. เพื่อหาคุณค่าของหลักสูตรนั้น โดยคุ้ว่าหลักสูตรนั้นสามารถตอบสนองวัตถุประสงค์ที่หลักสูตรนั้นต้องการหรือไม่ สนองความต้องการของผู้เรียน และ สังคมอย่างไร

2. เพื่อเชิงนโยบายและพิจารณาลักษณะของส่วนประกอบต่างๆ ของหลักสูตรในแต่ต่างๆ เช่น หลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ การเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน และการวัดผลว่าสอดคล้องกันหรือไม่

3. เพื่อตัดสินว่าหลักสูตรมีคุณภาพดีหรือไม่ เหมาะสมหรือไม่เหมาะสมกับการนำไปใช้

4. เพื่อตัดสินว่า การบริหารงานด้านวิชาการและการบริหารด้านหลักสูตรเป็นไปในทิศทางที่ถูกต้องหรือไม่

5. เพื่อติดตามผลผลิตจากหลักสูตร คือ ผู้เรียนมีการเปลี่ยนแปลงพุทธิกรรมหลังจากการผ่านกระบวนการทางการศึกษามาแล้วตามหลักสูตรว่าเป็นไปตามความมุ่งหวังหรือไม่

6. เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขสิ่งบกพร่องที่พบในองค์ประกอบต่างๆ ในหลักสูตร

7. เพื่อช่วยในการตัดสินว่าควรใช้หลักสูตรต่อไปหรือไม่ หรือควรปรับปรุงพัฒนาในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเพื่อยกเลิกการใช้หลักสูตรนั้นทั้งหมด

สรุปจุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตร เพื่อปรับปรุงแก้ไขสิ่งต่างๆ ที่พบในองค์ประกอบของหลักสูตร หากคุณค่าของหลักสูตรเพื่อช่วยในการตัดสินว่าควรใช้หลักสูตรต่อไปหรือยกเลิก เพื่อติดตามผู้เรียนที่เป็นผลผลิตจากหลักสูตร ได้มีการเปลี่ยนแปลงพุทธิกรรมตามที่พึงประสงค์หรือไม่

2.3 ระยะเวลาของการประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรรวมมีการดำเนินเป็นระยะๆ ทั้งนี้เนื่องจากข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาดของหลักสูตรอาจมีสาเหตุมาจากการหลâyปัจจัยและในระยะต่างกัน เช่น อาจมีสาเหตุมาจากการอนุมัติ หรือยกเว้น หลักสูตรซึ่งทำให้ตัวหลักสูตรไม่มีคุณภาพที่ดี หรือไม่สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของผู้เรียน และสังคมที่เปลี่ยนไป หรืออาจมีสาเหตุมาจากการอนุมัติหลักสูตรไปใช้ การประเมินหลักสูตรที่ดึงต้องตรวจสอบเป็นระยะเพื่อดูปัญหาที่อาจเกิดขึ้นโดยทั่วไปจะแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ (สุนีย์ ภู่พันธุ์ 2546 : 252)

จุดมุ่งหมายไปจนถึงการกำหนดการวัดและประเมินผลการเรียน เมื่อสร้างหลักสูตรฉบับร่างเสร็จ แล้ว ก่อนจะนำหลักสูตรไปใช้จริง จึงควรมีการประเมินตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรฉบับร่าง และองค์ประกอบต่างๆ ของหลักสูตร การประเมินหลักสูตรในระยะนี้ต้องอาศัยความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านพัฒนาหลักสูตร ทางด้านเนื้อหา ทางด้านวิชาชีพผู้สอน ทางด้านการวัดผล เป็นต้น

ระยะที่ 2 การประเมินหลักสูตรระหว่างการดำเนินการใช้หลักสูตร ในขณะที่มีการดำเนินการใช้หลักสูตรที่จัดทำขึ้น ควรมีการประเมินเพื่อตรวจสอบว่าหลักสูตรสามารถนำไปใช้ได้เพียงใด จะได้แก่ ไปรับปรุงให้เหมาะสม เช่น ประเมินกระบวนการใช้หลักสูตรในด้านการบริหารการจัดการหลักสูตร การนิเทศกำกับดูแล และการจัดกระบวนการเรียนการสอน

ระยะที่ 3 การประเมินหลักสูตรหลังการใช้หลักสูตร หลังจากที่มีการใช้หลักสูตรมาแล้ว ระยะหนึ่งหรือครบกระบวนการเรียบร้อยแล้วว่าจะประเมินหลักสูตรทั้งระบบ ซึ่งได้แก่ การประเมินองค์ประกอบด้านต่างๆ ของหลักสูตรทั้งหมด คือเอกสารหลักสูตร วัสดุหลักสูตร บุคลากร ที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร การบริหารหลักสูตร การนิเทศกำกับติดตาม การจัดกระบวนการเรียนการสอน ฯลฯ เพื่อสรุปผลคัดลิ่นว่าหลักสูตรที่จัดทำ

ขึ้นนี้นิยมเรียกว่า กระบวนการประเมินการใช้ต่อไป หรือการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น หรือกระบวนการแก้ไข

สรุปได้ว่าระยะเวลาในการประเมินหลักสูตร มีความจำเป็นทั้ง 3 ระยะ ก่อตั้งหลักสูตรไปใช้ ระหว่างการนำหลักสูตรไปใช้ และหลังการใช้หลักสูตร

2.4 ขั้นตอนในการประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรเป็นกระบวนการในการพิจารณาคุณค่าหรือค่านิยม (Worth or Value) ของหลักสูตร ขั้นตอนหรือวิธีการประเมินจึงมีความสำคัญมาก ซึ่งนักการศึกษาพยายามที่จะให้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับขั้นตอนในการประเมินหลักสูตรดังนี้

ทابา (Taba 1962:324, อ้างถึงในสุนิย ภู่พันธ์ 2546 : 255) ได้ให้แนวทางในการประเมินผลหลักสูตรเป็นกระบวนการมีขั้นตอนต่อๆ ๆ ดังนี้

1. วิเคราะห์และตีความวัตถุประสงค์ของหลักสูตรให้มองเห็นกระจังชัดในเชิงพฤติกรรม ที่จะปฏิบัติให้จริง (Formulation and Clarification for Objective)
2. คัดเลือกและสร้างเครื่องมือที่เหมาะสมสำหรับค้นหลักฐาน (Selection and Construction of the Appropriate Instruments for Getting Evidences)
3. ใช้เครื่องมือที่สร้างขึ้นประเมินผลหลักสูตรตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ (Application of Evaluative Criteria)

4. รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับภูมิหลังของผู้เรียนและลักษณะของการเรียนการสอนเพื่อนำมาประกอบในการแปลผลของการประเมิน (Information on the Background of Students and the Nature of Instruction in the light of Which to Interpret the Evidences)

5. แปลผลของการประเมินเพื่อนำไปปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอนต่อไป (Translation of Evaluation Findings into Improvement of the Curriculum and Instruction)

โจทิพย์ เซื้อรัตนพงษ์ (2539 : 198 – 202) ศุนีร์ ภู่พันธ์ (2546 : 256) และ Brady (1990 : 166-168, ข้างถึงในรุจิร์ ภู่สาระ 2546 : 159 – 160) ได้เสนอแนวคิดในการกำหนดขั้นตอนการประเมินหลักสูตรไว้สองด้านกันว่า ในการประเมินหลักสูตรนั้นผู้ประเมินควรดำเนินตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบดังต่อไปนี้คือ

1. ขั้นกำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมินหลักสูตร ผู้ประเมินหลักสูตรต้องกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการประเมินให้ชัดเจนก่อนว่าจะประเมินในส่วนใดหรือเรื่องใดในแต่ละเรื่อง จะศึกษาบางส่วนในเรื่องนั้น ๆ ก็ได้

2. ขั้นวางแผนออกแบบการประเมิน

2.1 การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง

2.2 การกำหนดแหล่งข้อมูล

2.3 การพัฒนาเครื่องมือและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.4 การกำหนดเกณฑ์ในการประเมิน

2.5 การกำหนดเวลา

2.5 เกณฑ์ในการประเมินหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรเพื่อให้ได้ผลการประเมินที่มีคุณค่า มีหลักเกณฑ์ที่จะช่วยในการประเมินดังนี้

(ศุนีร์ ภู่พันธ์ 2546 : 254)

1. มีจุดประสงค์ในการประเมินที่เน้นอน การประเมินผลหลักสูตรจะต้องกำหนดลงไปให้แน่นอนชัดเจนว่าจะประเมินอะไร

2. มีการวัดที่เชื่อถือได้ โดยมีเครื่องมือและเกณฑ์การวัดซึ่งเป็นที่ยอมรับ

3. ข้อมูลเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการประเมินผล ดังนั้นข้อมูลจะต้องได้มาอย่างถูกต้องและเชื่อถือได้ และมากพอที่จะใช้เป็นตัวประเมินค่าหลักสูตรได้

4. มีขอบเขตที่แน่นอนชัดเจนว่าเรื่องที่ต้องการประเมินเป็นเรื่องใดแค่ไหน

5. ประเด็นของเรื่องที่ประเมินอยู่ในช่วงเวลาที่น่าสนใจ

6. การรวบรวมข้อมูลมาเพื่อกำหนดกฎหมายที่ และกำหนดเครื่องมือในการประเมินผล จะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ

7. การวิเคราะห์ผลการประเมินต้องทำอย่างระมัดระวังรอบคอบ และให้มีความเที่ยงตรง ในการพิจารณา

8. การประเมินผลหลักสูตรควรใช้วิธีหลาย ๆ วิธี

9. มีเอกสารในการตัดสินผลการประเมิน

10. ผลต่าง ๆ ที่ได้จากการประเมินควรนำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรทั้งในด้านการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงในโอกาสต่อไป เพื่อให้ได้หลักสูตรที่ดี และมีคุณค่าสูงสุดตามที่ต้องการ

11. ต้องถือปฏิบัติต่อเนื่องตลอดเวลา

วิชัย วงศ์ใหญ่(2554: 139-141) และ PhiDelta Kappa National Study Committee on Evaluation (อ้างถึงใน รุจิร์ ภู่สาระ 2546 : 150 - 152) มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ผลการประเมินหลักสูตรจะมีความเชื่อถือเพียงได้ อยู่ที่เกณฑ์สำหรับการใช้พิจารณาตัดสิน การประเมินหลักสูตรของคณะกรรมการประเมินหลักสูตรเลือกใช้ได้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการประเมิน เกณฑ์ที่ใช้พิจารณาสำหรับการประเมินหลักสูตร มีดังนี้

1. ความเที่ยงตรงภายใน (Internal validity) หมายถึง การออกแบบการประเมินเพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูล ทำให้ได้ข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์ที่ประเมิน ผลของการประเมินตรงตาม ปรากฏการณ์ เป็นตัวแทนภายในของข้อของ การพิจารณาอย่างถูกต้องและเป็นจริง

2. ความเที่ยงตรงภายนอก (External validity) หมายถึง ผลการประเมินหลักสูตรที่ได้สามารถนำไปอ้างอิงสรุปได้กว้างขวางเพียงใดเกี่ยวกับเรื่องเวลา สิ่งแวดล้อม ภูมิภาค และบุคคล ที่มีสภาพความคล้ายคลึงกับกลุ่มที่ประเมิน

3. ความเชื่อถือได้ (Reliability) หมายถึง ความคงที่ของข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากการใช้เครื่องมือวัดหลายอย่าง ผู้ประเมินหลักสูตรควรคำนึงถึงความเพียงพอของ การเก็บหรือวัด หรืออาจจะทำการวัดหลายครั้ง หรือวัดครั้งเดียวด้วยเทคนิคการวัดแบบต่างๆ เพื่อตรวจสอบความคงที่ของคำตอบเรื่องนี้ ผู้ประเมินหลักสูตรต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับการวัดค่อนข้างมาก มีความละเอียด รอบคอบและมีความรับผิดชอบ

4. ความเป็นปรนัย (Objectivity) หมายถึง คนส่วนใหญ่มีความเข้าใจข้อมูลที่ได้จากการวัด ตรงกันมากน้อยเพียงไร ผู้ประเมินควรรวมข้อมูล รายละเอียดและตัดสินใจ แบ่งผลตรงกับบุคคลที่ร่วมประเมินด้วย ความเป็นปรนัยของการประเมินจึงจะเกิดขึ้น

5. ความสอดคล้องสัมพันธ์ (Relevance) หมายถึงข้อมูลที่ได้จากการประเมินมีความสอดคล้องกับบุคคลมุ่งหมายของการประเมินเพียงไร การกำหนดคุณมุ่งหมายของการประเมินไว้

ชัดเจนจะช่วยให้ผู้ประเมินมีความระมัดระวังในการเก็บรวบรวมข้อมูลและตรวจสอบตนเองอย่างเชื่อถือได้ ทำให้กรรมการประเมินสามารถตัดสินใจได้โดยทันทีว่าผู้ประเมินนั้นดูดีหรือไม่

6. **ความสำคัญ (Importance)** หมายถึง การจัดลำดับความสำคัญขององค์ประกอบหลักสูตรที่จะประเมิน วางแผนเก็บรวบรวมข้อมูลว่าข้อมูลส่วนใดมีประโยชน์มากกว่ากัน เพราะการประเมินหลักสูตรบางครั้งต้องทำการประเมินที่มีลักษณะกว้างและลึก การเก็บรวบรวมข้อมูลถ้าไม่มีการจัดลำดับความสำคัญขององค์ประกอบหลักสูตรที่จะประเมิน จะทำให้เก็บข้อมูลในเรื่องเดียวกันจำนวนมาก ผู้ประเมินหลักสูตรจะต้องถือเป็นความรับผิดชอบที่จะต้องจัดลำดับความสำคัญให้กับข้อมูลที่จะเก็บรวบรวม

7. **ขอบข่ายของการประเมิน (Scope)** หมายถึง ระบบและแบบแผนของการประเมินที่จะเอื้ออำนวยให้ทำการศึกษาได้กว้างและลึก ผู้ประเมินจะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบ และไม่ควรหยนยกเว้นการประเมินเพียงอย่างเดียว แต่ควรนำไปใช้ในการประเมินหลักสูตร

8. **ความเชื่อถือและการยอมรับ (Credibility)** หมายถึง ผู้ที่ต้องการใช้ผลการประเมิน มีความเชื่อถือในผู้ประเมิน และยอมรับข้อมูลจากผลการประเมินได้มากน้อยเพียงใด เพราะความสัมพันธ์ของผู้ประเมินหลักสูตรกับผู้ใช้ผลการประเมินหลักสูตรจะมีอิทธิพลต่อการประเมินหลักสูตรมาก

9. **เวลา (Timeliness)** หมายถึง การรายงานผลการประเมินจะทันใช้ในเวลาที่ต้องการหรือไม่ การใช้เวลาสำหรับกิจกรรมการประเมิน การเขียนรายงานการประเมินเป็นรายละเอียดที่จะต้องใช้เวลาอาจทำให้พลาดโอกาสที่จะใช้ผลการประเมินซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติการใช้หลักสูตร

10. **ขอบเขตของการใช้ผลการประเมิน (Pervasiveness)** หมายถึง การนำผลการประเมินหลักสูตรไปใช้อย่างกว้างขวางและมีการเผยแพร่อย่างไร การเขียนรายงานการประเมินหลักสูตรจะต้องกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่จะนำเสนอให้ถูกต้อง และใช้ผลการประเมินกว้างและลึกในลักษณะที่แตกต่างกัน

11. **ประสิทธิภาพ (Efficiency)** หมายถึง การพิจารณาทางเดือกในการปฏิบัติเมื่อการประเมินเสร็จเรียบร้อย ทางเดือกนี้อาจจะเกี่ยวข้องกับผู้ร่วมงาน ค่าใช้จ่าย ประโยชน์ที่ได้รับจาก การประเมินหลักสูตรครั้งนี้ การคำนวณการประเมินส่วนมากจะพบข้อจำกัดต่างๆ ผู้ประเมินหลักสูตรต้องมีความตระหนัก และรับผิดชอบต่อสุดมุ่งหมายของการประเมินหลักสูตรให้มาก

เกณฑ์สำหรับการพิจารณาการประเมินหลักสูตรทั้ง 11 ข้อนี้ ข้อ 1-4 เป็นเกณฑ์ที่เหมาะสมกับกระบวนการโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์นำเสนอโดยสตัฟเฟลเบิร์น (Stufflebeam 2001) ส่วนข้อที่ 6-10 เป็นเกณฑ์ที่ช่วยในการปฏิบัติเกี่ยวกับการประเมินหลักสูตรคำนวณไปได้อย่างเหมาะสมซึ่ง

ต้องคำนึงอยู่เสมอเมื่อวางแผนการประเมินหลักสูตร และข้อ 11 เป็นเกณฑ์ที่เพิ่มขึ้น โดยเวอร์ชัน และ แซนเดอร์ส (Worthen & Scanders 1997) ซึ่งเป็นเกณฑ์เกี่ยวกับประสิทธิภาพของหลักสูตร

จากแนวคิดดังกล่าวสามารถสรุปเกณฑ์การประเมินหลักสูตรได้ดัง ต้องมีความเที่ยงตรง เสื่อถือได้ มีความเป็นปัจจัย และมีประสิทธิภาพ

2.6 รูปแบบการประเมินหลักสูตร

รูปแบบการประเมินมีอยู่หลายรูปแบบ ดังนี้ ในการออกแบบประเมิน ผู้ประเมินจะต้อง พิจารณาว่าจะดำเนินการประเมินอย่างไร จึงจะทำให้ผลการประเมินที่ถูกต้องตามสภาพความเป็น จริง ครอบคลุมและตอบสนองความต้องการของผู้ที่จะใช้ผลประเมิน ถ้าพิจารณาให้ละเอียด รูปแบบการประเมินทางรูปแบบจะมีความคล้ายคลึงกัน รูปแบบของการประเมินหลักสูตร มี นักวิชาการซึ่งเชี่ยวชาญทางด้านหลักสูตรและการประเมินผลเสนอแนะหลายรูปแบบด้วยกัน ซึ่ง สามารถนำมาศึกษาเพื่อเลือกใช้ให้เหมาะสมกับความต้องการ ในปัจจุบันรูปแบบของการประเมิน หลักสูตรสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ (สุนีย์ ภู่พันธ์ 2546 : 259)

1. รูปแบบของการประเมินหลักสูตรที่สร้างเสร็จใหม่ๆ เป็นการประเมินผลก่อนนำ หลักสูตรไปใช้ กลุ่มนี้จะเสนอรูปแบบที่เด่น ๆ คือ รูปแบบการประเมินหลักสูตรด้วยเทคนิคการ วิเคราะห์แบบบุญแข็ง (Puissance Analysis Technique)

2. รูปแบบของการประเมินหลักสูตรในระหว่างหรือหลังการประเมินหลักสูตรสามารถ แบ่งเป็นกลุ่มย่อย ๆ ได้เป็น 4 กลุ่มดังนี้

(1) รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ยึดจุดมุ่งหมายเป็นหลัก (Goal Attainment Model) เป็น รูปแบบการประเมินที่จะประเมินว่าหลักสูตรมีคุณค่ามากน้อยเพียงใด โดยพิจารณาจากจุดมุ่งหมาย เป็นหลัก ก่อให้เกิดความต้องการที่ต้องการให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายหรือไม่ เช่น รูปแบบการประเมิน หลักสูตรของไทรเลอร์ (Ralph W. Tyler) และรูปแบบการประเมินหลักสูตรของแฮมมอนด์ (Robert L. Hammond)

(2) รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ไม่ยึดเป้าหมาย (Goal Free Evaluation Model) เป็นรูปแบบการประเมินที่ไม่นำความคิดของผู้ประเมินเป็นตัวกำหนดความคิดใน โครงการประเมิน ผู้ประเมินจะประเมินเหตุการณ์ที่เกิดตามสภาพความเป็นจริง มีความเป็นอิสระในการประเมิน และ ต้องไม่มีความลำเอียง เช่น รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสคริฟเวน (Michael Scriven)

(3) รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ยึดเกณฑ์เป็นหลัก (Criterion Model) เป็นรูปแบบการ ประเมินที่ต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญในการตัดสินคุณค่าของหลักสูตร โดยใช้เกณฑ์เป็นหลัก เช่น รูปแบบ การประเมินหลักสูตรของสแตก (Robert E. Stake)

(4) รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่ช่วยในการตัดสินใจ (Decision-Making Model) เป็นรูปแบบการประเมินที่เน้นการทำงานอย่างมีระบบเกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการเสนอผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น ๆ เพื่อช่วยในการตัดสินใจของผู้บริหารหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น รูปแบบการประเมินหลักสูตรของโพรวัส (Provus) รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสตัฟเฟลบีม (Stufflebeam) และรูปแบบการประเมินหลักสูตรของดอริส โกรว์ (Doris T. Gow)

2.7 รูปแบบการประเมินหลักสูตรของสตัฟเฟลบีม (Stufflebeam)

สตัฟเฟลบีม (Danie L. Stufflebeam, 1971) ได้อธิบายความหมายของการประเมินผลทางการศึกษาเอาไว้ว่าเป็นกระบวนการบรรยายการหาข้อมูล และการให้ข้อมูล เพื่อการตัดสินใจทางเลือก ฉะนั้นรูปแบบการประเมินผลหลักสูตรตามแนวคิดของสตัฟเฟลบีมจึงเป็นรูปแบบที่เหมาะสมแก่การช่วยตัดสินใจเพื่อหาทางเลือกที่ดีที่สุด ตามปกติสถานการณ์ในการตัดสินใจ (Decision Settings) โดยทั่วไปจะประกอบด้วยมิติที่สำคัญอยู่ 2 ประการ คือ 1) มิติด้านข้อมูลที่มีอยู่ (Information Grasp) คือถ้าเราจะตัดสินใจทำอะไร ไร้สักอย่างเราจำเป็นต้องคำนึงว่าเรามีข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องนั้นอยู่มากน้อยเพียงใดแล้ว 2) มิติด้านปริมาณความเปลี่ยนแปลงที่ต้องการให้เกิดขึ้น (Degree of Change) คือหมายความว่าถ้าเราจะตัดสินใจทำอะไร ไร้สักอย่างหนึ่ง เราต้องคำนึงว่าเมื่อเราทำไปแล้วจะเกิดการเปลี่ยนแปลงไปมากน้อยสักแค่ไหน

การตัดสินใจนั้น ไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์แบบใดก็ตาม จำเป็นต้องอาศัยข้อมูลเชิงประเมิน (Evaluation Data) มาช่วยเป็นพื้นฐาน เพราะการตัดสินใจใด ๆ ของผู้บริหารที่ไม่ใช่ข้อมูลเชิงปริมาณมาเป็นพื้นฐานในการหาทางเลือก ย่อมเสี่ยงต่อความล้มเหลวในการดำเนินงานตามทางเลือกนั้นอย่างมาก ส่วนการตัดสินใจทั้งปวงทางการศึกษานี้ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องจะจัดเนื้อหาวิชาในหลักสูตรอย่างไร จะจัดการเรียนการสอนด้วยวิธีไหน จะใช้สื่อการเรียนการสอนจะไร้จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรอะไร ถ้าพิจารณาในแง่ของวิธีการกับผลที่จะเกิดขึ้นและสิ่งที่คาดหวังกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริง

แนวคิดในการประเมินผลหลักสูตรแบบ CIPP มีสิ่งสำคัญที่เราต้องประเมินอยู่ 4 ด้านคือ (Stufflebeam and Shinkfield (2007:334-346)

- 1. การประเมินสภาพแวดล้อม (Context Evaluation)** เป็นการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้หลักการและเหตุผลมากำหนดจุดมุ่งหมาย การประเมินสภาพแวดล้อมจะช่วยให้ผู้พัฒนาหลักสูตรรู้ว่าสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษามีอะไรบ้าง สถานการณ์ที่คาดหวังกับสภาพที่แท้จริงในสภาพแวดล้อมดังกล่าวเป็นอย่างไร มีความต้องการ หรือปัญหาอะไรบ้างที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองหรือแก้ไข มีโอกาสและสรรพกำลังที่จำเป็นอะไรบ้างที่ยังไม่ได้ถูกนำมาใช้ในการศึกษา และสืบเนื่องมาจากปัญหาอะไร การประเมินสภาพแวดล้อมนี้ ผู้ประเมินอาจใช้วิธี

ดังต่อไปนี้ 1) การวิเคราะห์ความคิดรวบยอด (Conceptual Analysis) 2) การทำวิจัยด้วยการเก็บข้อมูลมาวิเคราะห์จริง (Empirical Studies) 3) การอาศัยทฤษฎีและความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

การประเมินสภาพแวดล้อมนี้จะช่วยให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการตัดสินใจด้านการวางแผนหรือกำหนดจุดมุ่งหมาย (Planning Decisions)

2. การประเมินปัจจัยนำเข้า (Inputs Evaluation) เป็นการประเมินที่มีจุดมุ่งหมาย เพื่อให้ได้ข้อมูลมาช่วยตัดสินใจว่าจะใช้ทรัพยากรหรือสรรพกำลังต่าง ๆ ที่มีอยู่เพื่อให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้อย่างไร จะขอความช่วยเหลือด้านทรัพยากรและสรรพกำลังจากแหล่งภายนอกดีหรือไม่จะใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบใดซึ่งการประเมินปัจจัยนำเข้าอาจกระท่าได้โดย 1) จัดทำในรูปแบบของคณะกรรมการ 2) อาศัยผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่มีผู้ทำเอาไว้แล้ว 3) ว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญมาให้คำปรึกษา 4) ทำการวิจัยเชิงทดลองเป็นการนำร่อง

อนึ่งข้อสังเกตว่าวิธีการประเมินปัจจัยนำเข้าที่มีแตกต่างกันออกไปมาก นับแต่การใช้วิธีการง่าย ๆ โดยอาศัยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ หรือของคณะกรรมการ ไปจนถึงวิธีการที่ซับซ้อน เช่นการวิจัยเชิงทดลอง ซึ่งทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับความต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงมีมากน้อยเพียงไรและข้อมูลที่มีอยู่จะนำมาสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงนี้มีอยู่มากหรือน้อยนั้นเอง ตัวอย่าง เช่นในสถานการณ์การตัดสินใจแบบ Homeostatic ที่ต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อยแต่ทว่าข้อมูลที่จะมาช่วยสนับสนุนนั้นมีอยู่มากแล้ว ในบางกรณีอาจไม่จำเป็นต้องมีการประเมินผลในลักษณะยุ่งยากซับซ้อนแต่ประการใด อย่างไรก็ตามถ้าสถานการณ์การตัดสินใจเป็นแบบ Incremental หรือ Neomobilistic ที่ต้องการนำนวัตกรรมบางอย่างมาใช้ในหลักสูตรการประเมินผลเพื่อให้ได้ข้อมูลมาสนับสนุน จำเป็นต้องใช้วิธีที่รับรองคอบรัคกุยิ่งขึ้น เพื่อให้ได้ผลที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้นั้นเอง

ดังนั้นการประเมินปัจจัยนำเข้านี้จะช่วยให้เราได้ข้อมูลในการตัดสินใจ ถ้าเราจะจัดการศึกษาตามหลักสูตร เรายังจะขอความร่วมมือและช่วยเหลือจากแหล่งภายนอกดีหรือไม่ควรจะหาวิธีการใด วิธีการที่มีอยู่แล้วหรือวิธีการที่คิดค้นขึ้นมาใหม่ การดำเนินงานในสถาบันการศึกษา เช่น การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอน และผู้เรียน ควรเป็นอย่างไรจะช่วยให้การนำหลักสูตรไปใช้ประสบผลสำเร็จ การประเมินปัจจัยนำเข้านี้จะช่วยให้ได้ข้อมูลที่มีประโยชน์ในการตัดสินใจด้านโครงสร้างหรือการวางแผนในการดำเนินงาน (Structuring Decision)

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อสืบค้นจุดอ่อนของรูปแบบการดำเนินงานตามที่คาดหวังเอาไว้ หรือจุดอ่อนของการดำเนินงานในขั้นทดลองใช้หลักสูตร เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจในการเลือกวิธีการต่อไป

ดังนั้นการจดบันทึกผลการประเมินกระบวนการนี้จำเป็นต้องอาศัยวิธีการหลาย ๆ อย่าง ต่าง ๆ กัน เช่น 1) การสังเกตแบบมีส่วนร่วมปฏิบัติ 2) การวิเคราะห์การประทับสัมพันธ์ 3) การสัมภาษณ์ 4) การใช้แบบสอบถามประเภทมาตราส่วนประมาณค่า 5) การให้เขียนรายงานประเภทปลายเปิด อย่างไรก็ตามในการประเมินกระบวนการนี้บางครั้งจำเป็นต้องตั้งคณะกรรมการในการประเมินผลขึ้นมาโดยเฉพาะ และให้คณะกรรมการชุดนี้มีเวลาทำการประเมินอย่างเต็มที่ เช่น ถ้าเป็นสถาบันระดับอุดมศึกษาก็อาจจะได้แก่ทีมงานในหน่วยวิชาของสถาบันเอง แต่ถ้าเป็นในสถาบันการศึกษาระดับประถมศึกษาก็อาจจะได้แก่ศึกษานิเทศก์ของจังหวัด เพราะการตั้งผู้สอนในสถาบันการศึกษาให้ทำหน้าที่ประเมินผลโดยเฉพาะนั้นทำได้ยากเนื่องจากมีข้อจำกัดอยู่หลายอย่าง เช่น เรื่องเวลาซึ่งมีความจำเป็นมากในกรณีที่สถานการณ์การตัดสินใจเป็นแบบ Incremental และ Neo-mobilistic เพราะมีข้อมูลที่ช่วยในการตัดสินใจอยู่แล้วน้อยมาก แต่ถ้าหากสถานการณ์การตัดสินใจเป็นแบบ Homeostic ซึ่งต้องการให้มีการเปลี่ยนแปลงเพียงเล็กน้อย ขณะเดียวกันก็มีข้อมูลที่นำมาใช้สนับสนุนอย่างเหลือเฟือแล้ว ผู้บริหารและผู้สอนในสถาบันการศึกษาอาจช่วยกันทำการประเมินกีต่อการประเมินกระบวนการนี้ให้ข้อมูลที่ช่วยในการตัดสินใจด้านการนำหลักสูตรไปใช้ปฏิบัติจริง ๆ (Implementing Decision)

4. การประเมินผลผลิต (Products Evaluation) มีจุดสำคัญจะตรวจสอบว่าผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนนั้นเป็นไปตามที่คาดหวังเอาไว้มากน้อยเพียงใดอาจทำได้โดยการเปรียบเทียบกับเกณฑ์สัมพันธ์กับหลักสูตรอื่นที่มีอยู่ก็ได้ ในกระบวนการการศึกษานั้นการประเมินผลผลิตจะให้ข้อมูลที่นำมาช่วยตัดสินใจว่ามีกิจกรรมทางการศึกษาอะไรบ้างที่ควรทำต่อไป เลิกทำ หรือควรนำมาปรับปรุงแก้ไขเสียใหม่ นอกจากนั้นยังให้ข้อมูลที่จะนำไปใช้ร่วมหรือสถานศึกษาอีกด้วย

การประเมินผลผลิตนี้จะให้ข้อมูลที่ช่วยในการตัดสินใจว่า จะเก็บรักษาไว้ เลิกใช้ หรือปรับปรุงแก้ไขใหม่ (Recycling Decisions)

ในการประเมินหลักสูตรครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการประเมินของ สถาไฟล์บีม (Daniel L.Stufflebeam) มาเป็นแนวทางในการประเมินหลักสูตร เนื่องจากรูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model เป็นรูปแบบการประเมินที่ครอบคลุมองค์ประกอบทุกด้านของหลักสูตรอย่างมีเหตุผลและเป็นระบบ ซึ่งจะนำไปสู่การตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยประเมินใน 4 ด้าน คือ

1. การประเมินบริบท (Context Evaluation) เป็น การประเมินความสอดคล้องชัดเจนของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ความเหมาะสมในการนำไปปฏิบัติได้จริง โครงสร้างรายวิชา รายวิชาที่เปิดสอน และเนื้อหาวิชาของหลักสูตร

2. การประเมินปัจจัยนำเข้า (Inputs Evaluation) เป็นการประเมินปัจจัยที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย อาจารย์ นิสิต และทรัพยากรในการดำเนินการ ตามหลักสูตร ได้แก่ เอกสารตำรา อุปกรณ์การเรียนการสอน สถานที่ ล้วงอำนาจความสะવก และงบประมาณในการดำเนินงานจัดการศึกษา

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อสืบค้นจุดดีจุดด้อยของรูปแบบการดำเนินงานตามที่คาดหวังเอาไว้ ได้แก่ การบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล

4. การประเมินผลผลิต (Products Evaluation) เป็นการประเมินคุณลักษณะของบัณฑิต การนำความรู้ในหลักสูตรไปใช้ในการทำงาน ตลอดจนผลที่เกิดขึ้นกับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย

3. หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

หลักสูตรปรับปรุงพ.ศ.2554

ข้อมูลทั่วไป

ชื่อหลักสูตร

ชื่อภาษาไทย : หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

ชื่อภาษาอังกฤษ : Doctor of Philosophy Program in Educational Technology

ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ชื่อปริญญาภาษาไทย : ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (เทคโนโลยีการศึกษา)

ชื่อปริญญาภาษาอังกฤษ : Doctor of Philosophy (Educational Technology)

ชื่อย่อภาษาไทย : ปร.ด. (เทคโนโลยีการศึกษา)

ชื่อย่อภาษาอังกฤษ : Ph.D. (Educational Technology)

วิชาเอก

เทคโนโลยีการศึกษา

ข้อมูลเฉพาะของหลักสูตร

ปรัชญาของหลักสูตร

นักเทคโนโลยีการศึกษาเป็นผู้ที่มีวิสิติดและจริยวัตรที่ก่อประดับคุณธรรม จริยธรรมนี้ ความเป็นผู้นำทางวิชาการและมีศักยภาพในการสร้างสรรค์พัฒนาองค์ความรู้ใหม่ และมีทักษะการเรียนรู้ได้ด้วยการนำตนเอง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความสำคัญของหลักสูตร

การจัดสภาพการเรียนรู้ให้เกิดปรากฏการณ์และมีบริบทที่เอื้อต่อการเรียนรู้สำหรับกลุ่มผู้เรียนกลุ่มต่าง ๆ นั้น เป็นสภาพที่พึงประสงค์อย่างยิ่งของนักการศึกษาทั่วโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นสถาบันรัฐบาลแห่งเศรษฐกิจฐานความรู้ ที่มีการแข่งขันอย่างเข้มข้น จริงจัง ในทุกพื้นที่ของโลกส่งผลให้การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องใช้กลยุทธ์ที่แหน่งคม และกลยุทธ์หนึ่งที่ทั่วโลกยอมรับ คือการพัฒนาให้สังคมเกิดสภาพที่เรียกว่า สังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society) ซึ่งสังคมได้สังคมหนึ่งจะกลายเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ที่แท้จริงได้นั้น จำเป็นต้องมีเงื่อนไขของการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรม การดำเนินชีวิต ให้มีลักษณะของการศึกษาเรียนรู้ ได้อย่างต่อเนื่องทุกที่ทุกเวลาอย่างมีคุณภาพ

สภาพปัจจุบัน ทุกสังคมต้องเผชิญปัจจุหานานัปการ จำนวนมากที่เข้ามาเป็นอุปสรรคต่อการก้าวเข้าสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ อาทิ กระแสความนิยมในลัทธิทุนนิยมเสรีเจ้ามา ทำลายค่านิยม ความเชื่อ ทำให้เกิดการเบี่ยงเบนทางวัฒนธรรมมาก หรืออาจกล่าวได้ว่าอิทธิพลที่เป็นผลกระทบจากการแสโลกาภิวัตน์ ที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิต วัฒนธรรมการเรียนรู้ และอื่นๆ อีกมากมาย

ความพยายามที่จะแก้ปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อวัฒนธรรมการดำเนินชีวิต วัฒนธรรมการเรียนรู้ และอื่นๆ นั้น ได้มีความพยายามจากหลากหลายส่วน รวมทั้งพยายามที่จะแก้ปัญหา อย่างยั่งยืน ด้วยการให้การศึกษาที่ถูกต้องแก่ประชาชนจะช่วยสร้างเกราะป้องกันภัยอันแข็งแกร่ง ให้กับสังคม ได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งความพยายามในการที่ศึกษา เรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่เป็นภูมิปัญญาของชาวเอเชีย จะเป็นเอกลักษณ์เฉพาะทางชุมชนซึ่งโลกตะวันออก หากสามารถสร้างองค์ความรู้ที่มีฐานคิดมาจากชุมชนของชาวเอเชีย โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะช่วยสร้างแนวทางการแก้ปัญหาที่ยั่งยืน ให้แก่ชุมชนที่มีปัญหา ได้อย่างเฉียบคมมากที่สุด

เทคโนโลยีการศึกษา มุ่งเน้นการใช้วิธีระบบ (System Approach) ในการแก้ปัญหาทางการศึกษา เพื่อทำให้การแก้ไขปัญหาเป็นไปอย่างมีเหตุผลสามารถตรวจสอบข้อนหลังได้

การแก้ปัญหาทางการศึกษาอย่างยั่งยืน มีความจำเป็นต้องมีผู้นำที่เข้มแข็ง มีความมั่นใจ วิสัยทัศน์กว้าง ใกล้เนarem สม มีหลักคิดในการแก้ปัญหา ได้อย่างชยาญฉลาดจากสภาพการณ์ปัจจุบัน สถานการณ์ของปัญหาการศึกษาต้องการนักการศึกษาที่จะช่วยออกแบบและพัฒนาการเรียนรู้ทั้ง

การศึกษาในระบบ นอกรอบ และการศึกษาตามอัธยาศัย อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งจะต้องเป็นผู้ที่ มีทักษะของการวิจัย เพื่อสร้างองค์ความรู้ที่อยู่บนฐานของการเรียนพูนปัญญาท่องถินอีกด้วย

แนวคิดในการผลิตคุณภูมิบัณฑิตให้เป็นผู้นำความคิดและเป็นผู้นำทางวิชาการที่แข็งแกร่ง ควรจะต้องเป็นคุณภูมิบัณฑิตที่ก่อประโยชน์สูงสุดที่เกิดขึ้นจากการศึกษาค้นคว้าอย่างลึกซึ้งถึงแก่นแท้ ขององค์ความรู้นั้น ภูมิธรรมที่มีจริยัติที่งดงาม สอดคล้องกับสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และ วัฒนธรรมของท้องถิน และภูมิปัญญาที่ชาญฉลาด มีความเคารพในรากเหง้าขององค์ความรู้ที่ชุมชน สังคมสั่งสอนมา และมีความสามารถในการต่อยอดองค์ความรู้นั้น ได้อย่างชาญฉลาดและเหมาะสม

ภาควิชานวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์พา เป็นหน่วยงานที่ผลิตบัณฑิตสาขาเทคโนโลยีทางการศึกษามายาวนานกว่า 30 ปี มีบุคลากรพร้อมที่ จะร่วมศึกษาเรียนรู้ไปกับนิสิตคุณภูมิบัณฑิต จึงได้คำนึงถึงพัฒนาหลักสูตรปรัชญาคุณภูมิบัณฑิต สาขา เทคโนโลยีการศึกษาขึ้น เพื่อเป็นการช่วยสร้างความแข็งแกร่ง ใน การจัดการเรียนรู้ให้กับประเทศไทยและประเทศไทยในแบบเอเชียโดยรวม

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

หลักสูตร แบบ 2.2 ปริญญาตรีต่อปริญญาเอก

(1) พัฒนาและผลิตนักเทคโนโลยีการศึกษาที่มีความรู้ ความสามารถ คุณธรรม และเป็นผู้นำ ในด้าน การวิจัยเทคโนโลยีการศึกษา การออกแบบและพัฒนางานเทคโนโลยีการศึกษา การใช้ การจัดการ และการประเมินระบบงานเทคโนโลยีการศึกษา

(2) พัฒนาความลุ่มลึกทางวิชาการตามความถนัดและความพร้อมของผู้เรียนที่สอดคล้องกับ ขอบข่ายงานสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

(3) พัฒนาทักษะการวิจัยที่นำไปสู่การบูรณาภิเษกองค์ความรู้ที่เป็นฐานของการพัฒนาวิชาการใน สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

หลักสูตร แบบ 1.1 ปริญญาโทต่อปริญญาเอกแบบไม่มีเรียนรายวิชา และ แบบ 2.1 ปริญญาโทต่อปริญญาเอกแบบมีเรียนรายวิชา

(1) พัฒนาและผลิตนักเทคโนโลยีการศึกษาที่มีความรู้ ความสามารถ คุณธรรม และเป็นผู้นำ ในด้าน การวิจัยเทคโนโลยีการศึกษา การออกแบบและพัฒนางานเทคโนโลยีการศึกษา การใช้ การจัดการ และการประเมินระบบงานเทคโนโลยีการศึกษา

(2) พัฒนาความลุ่มลึกทางวิชาการด้านการออกแบบและพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ที่ เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายและบริบทของสังคม และวัฒนธรรมภูมิภาคเอเชีย

(3) พัฒนาทักษะการวิจัยที่นำไปสู่การพัฒนาความพร้อมและความก้าวหน้าของการใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทและทางลังคมโดยภาพรวม

อาชีพที่สามารถประกอบได้หลังสำเร็จการศึกษา

ผู้สำเร็จการศึกษา มีโอกาสประกอบอาชีพเป็น

ก. อาจารย์ ด้วยตัวตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน จนถึงระดับอุดมศึกษา

ข. นักวิจัยด้านเทคโนโลยีการศึกษา เพื่อพัฒนาด้านการจัดการเรียนรู้ การวิจัยและพัฒนาสื่อการเรียนการสอน การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา ฯลฯ

ค. ผู้บริหารศูนย์เทคโนโลยีการศึกษา / ศูนย์วิทยบริการ / ศูนย์บริการสื่อ / หรือหน่วยงานที่มีบทบาทการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร

- 1) มีเวลาศึกษาในมหาวิทยาลัยบูรพาไม่น้อยกว่า 2 ภาคเรียน
- 2) สอบผ่านรายวิชาต่าง ๆ ครบถ้วนตามหลักสูตร
- 3) ได้ค่าระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า 3.51
- 4) สอบผ่านการสอบวัดความสามารถทางภาษาอังกฤษ (BUU TEST) หรือแบบทดสอบความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของผู้ที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาประจำชาติ เช่น TOEFL Paper, TOEFL CBT, TOEFL iBT, IELTS

5) สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination)

6) ผ่านการตีพิมพ์ เผยแพร่ ในสื่อสิ่งพิมพ์ที่เป็นที่ยอมรับในวงวิชาการ อย่างน้อย 3 ชิ้นงานโดย 1 ใน 3 ชิ้นงานต้องนำเสนอที่ความอันเป็นผลงานที่ได้จากคุณภูนิพนธ์ หรือส่วนหนึ่งของคุณภูนิพนธ์ โดยผลงานจะต้องนำเสนอเป็นบทความวิจัยตีพิมพ์ด้วยภาษาอังกฤษในวารสารระดับนานาชาติที่อยู่ในฐานข้อมูลสากล หรือวารสารระดับชาติที่อยู่ในฐานข้อมูล TCI หรือที่ยอมเท่า

7) ผ่านการสอบปากเปล่าคุณภูนิพนธ์ (Oral Examination) ตามระเบียบและเงื่อนไขของมหาวิทยาลัยบูรพา และส่งคุณภูนิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ตามที่มหาวิทยาลัยบูรพากำหนด

จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร

แบบ 1.1	ไม่น้อยกว่า	48 หน่วยกิต
แบบ 2.1	ไม่น้อยกว่า	64 หน่วยกิต
แบบ 2.2	ไม่น้อยกว่า	96 หน่วยกิต

โครงสร้างหลักสูตร

แบบ 1.1

- คุณภูนิพนธ์	48	หน่วยกิต
---------------	----	----------

แบบ 2.1

-วิชาเอกบังคับ	22	หน่วยกิต
-วิชาเอกเลือก	ไม่น้อยกว่า 6	หน่วยกิต
-คุณภูนิพนธ์	36	หน่วยกิต
	รวม 64	หน่วยกิต

แบบ 2.2

- วิชาพื้นฐานทางการศึกษา	8	หน่วยกิต
- วิชาเอกบังคับ	34	หน่วยกิต
- วิชาเอกเลือก	ไม่น้อยกว่า 6	หน่วยกิต
- คุณภูนิพนธ์	48	หน่วยกิต
	รวม 96	หน่วยกิต

**หมายเหตุ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา แบบ ๒.๑ หมายเลข ๑ และ ๒ นิสิตแบบ ๑.๑ หมายเลข ๑ ให้เรียนรายวิชาปรับพื้นฐาน ดังต่อไปนี้

รายวิชาสำหรับผู้ที่ไม่ได้เรียนปริญญาโททางการศึกษา ต้องเรียนเพิ่มเติม โดยต้องผ่านระดับ B ขึ้นไป ดังนี้

404521 พื้นฐานหลักสูตรและการสอน 3(3-0-6)

429501 พื้นฐานทางเทคโนโลยีการศึกษา 3(3-0-6)

รายวิชาสำหรับผู้ที่ไม่สำเร็จการศึกษาปริญญาโททางเทคโนโลยีการศึกษา ต้องเรียนเพิ่มเติม โดยต้องผ่านระดับ B ขึ้นไป ดังนี้

429514 การวิจัยและทฤษฎีเทคโนโลยีการศึกษา 2(2-0-4)

429615 การเผยแพร่วัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา 2(2-0-4)

รายวิชา

หลักสูตร แบบ 1.1

วิชาบังคับ

429898 คุณภูนพนธ์

Doctoral Dissertation

48 หน่วยกิต

48(0-0-144)

หลักสูตรแผน ก แบบ 2.1

วิชาเอกบังคับ

22 หน่วยกิต

429710 ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับเทคโนโลยีการศึกษา

3 (3-0-6)

Research Methodologies for Educational Technology

429711 การออกแบบระบบการเรียนการสอนขั้นสูง

3(3-0-6)

Advanced Instructional System Design

429731 การออกแบบบทเรียนสื่อปฏิสัมพันธ์ และสื่อหลายมิติ

3(2-2-8)

Interactive and Hyper Media Lesson Design

429741 สัมมนาประเด็นปัญหาและแนวโน้มการวิจัยเทคโนโลยี

3(3-0-6)

การศึกษา

Seminar in Problem and Trends of Educational Technology

429742 สัมมนากระบวนการสร้างองค์ความรู้ในสาขาวิชาเทคโนโลยี

3(3-0-6)

การศึกษา

Epistemology Seminar in Educational Technology

429743 สัมมนาภาวะผู้นำนักเทคโนโลยีการศึกษา

3(3-0-6)

Seminar on Leadership for Educational Technologists

429791 สัมมนาคุณภูนพนธ์ 1

2(2-0-4)

Dissertation Seminar 1

429792 สัมมนาคุณภูนพนธ์ 2

2(2-0-4)

Dissertation Seminar 2

วิชาเอกเลือก

ไม่น้อยกว่า

6 หน่วยกิต

429701 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

3(3-0-6)

Technologies for Education

429744	สัมมนางานวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการศึกษา	3(3-0-6)
	Seminar on Research for Educational System Development	
429745	สัมมนาการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนการสอน	3 (3-0-6)
	Seminar on Instructional Media Development	
429746	สัมมนานวัตกรรมการศึกษาเพื่อการปฏิรูปการศึกษา	3 (3-0-6)
	Seminar on Educational Innovation for Education Reform	
429747	สัมมนาเชิงปฏิบัติการการผลิตสื่อเพื่อการเรียนรู้ผ่านระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศ	3 (3-0-6)

หรือผู้เรียนอาจเลือกเรียนจากรายวิชาในระดับบัณฑิตศึกษาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัย
บูรพาหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่มหาวิทยาลัยบูรพารองตามความเห็นชอบของกรรมการประจำ
หลักสูตร

คุณภูนินพนธ์	36 หน่วยกิต
29998 คุณภูนินพนธ์	36(0-0-108)
Doctoral Dissertation	

สำหรับผู้ที่ไม่มีวุฒิปริญญาตรีหรือโททางการศึกษาต้องเรียนวิชาทางการศึกษาเพิ่ม
จำนวน 7 หน่วยกิต ดังนี้

วิชาบังคับ

429501	เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา	3(3-0-6)
	Educational Technology and Communications	
429601	จรรยาบรรณวิชาชีพเทคโนโลยีการศึกษา	2(2-0-4)
	Educational Technology Professional Ethics	

วิชาเลือก

404502	การจัดการเรียนรู้	2(2-0-4)
	Learning Management	
429536	มัลติมีเดียสำหรับห้องเรียน	2(1-2-3)
	Multimedia in the Classroom	

429537	การพัฒนาบทเรียนผ่านเว็บ Web – Based Courseware Development	2(1-2-3)
429538	การศึกษาทางไกล Distance Education	2(1-2-3)
429539	การออกแบบและพัฒนาสื่อหลายมิติเพื่อการสอน Design and Development of Hyper Media Lesson	2(1-2-3)

สำหรับผู้ที่ไม่มีวุฒิปริญญาบัณฑิตในสาขาเทคโนโลยีการศึกษา หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง จึงต้องเรียนรายวิชาทางเทคโนโลยีการศึกษาเพิ่มจำนวน 6 หน่วยกิต ดังนี้

429514	การวิจัย และทฤษฎีเทคโนโลยีการศึกษา Research and Theories in Educational Technology	2(2-0-4)
429614	การออกแบบและพัฒนาการเรียนการสอน Instructional Design and Development	2(2-0-4)
429615	การเผยแพร่องค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเทคโนโลยีการศึกษา Diffusion of Innovation and Educational Technology	2(2-0-4)
429616	การจัดการงานเทคโนโลยีการศึกษา Management of Educational Technology	2(2-0-4)
429617	สัมมนาปัญหาและแนวโน้มเทคโนโลยีการศึกษา Seminar in Problems and Trends of Educational Technology	2(2-0-4)
429635	คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนและการจัดการศึกษา Computer for Instruction and Education Management	2(1-2-3)

หลักสูตร แบบ 2.2

หมวดวิชาพื้นฐานทางการศึกษา	8 หน่วยกิต
402672 หลักและพื้นฐานทางการศึกษาขั้นสูง Advanced Foundations of Education	2(2-0-4)
434521 วิธีการวิจัยทางพุทธศาสนาและสังคมศาสตร์ Research Methods in Behavioral and Social Science	3(3-0-6)
435521 สถิติสำหรับการวิจัยทางพุทธศาสนา Statistical Methods for Research	3(3-0-6)

วิชาเอกบังคับ	34 หน่วยกิต
429514 การวิจัย และทฤษฎีเทคโนโลยีการศึกษา	2(2-0-4)
Research and Theories in Educational Technology	
429614 การออกแบบและพัฒนาการเรียนการสอน	2(2-0-4)
Instructional Design and Development	
429615 การเผยแพร่นวัตกรรม และเทคโนโลยีการศึกษา	2(2-0-4)
Diffusion of Innovation and Educational Technology	
429616 การจัดการงานเทคโนโลยีการศึกษา	2(2-0-4)
Management of Educational Technology	
429617 สัมมนาปัญหาและแนวโน้มเทคโนโลยีการศึกษา	2(2-0-4)
Seminar in Problems and Trends of Educational Technology	
429635 คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนและการจัดการศึกษา	2(1-2-3)
Computer for Instruction and Education Management	
429710 ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับเทคโนโลยีการศึกษา	3 (3-0-6)
Research Methodologies for Educational Technology	
429711 การออกแบบระบบการเรียนการสอนขั้นสูง	3(3-0-6)
Advanced Instructional System Design	
429731 การออกแบบบทเรียนสื่อปฏิสัมพันธ์ และสื่อหลายมิติ	3(2-2-8)
Interactive and Hyper Media Lesson Design	
429743 สัมมนาภาวะผู้นำนักเทคโนโลยีการศึกษา	3(3-0-6)
Seminar on Leadership for Educational Technologists	
429741 สัมมนาประเด็นปัญหาและแนวโน้มการวิจัยเทคโนโลยีการศึกษา	3(3-0-6)
Seminar in Problem and Trends of Educational Technology	
429742 สัมมนากระบวนการสร้างองค์ความรู้ในสาขาเทคโนโลยีการศึกษา	3(3-0-6)
Epistemology Seminar in Educational Technology	

429791	สัมมนาคุณภูนพนธ์ 1 Dissertation Seminar 1	2(2-0-4)
429792	สัมมนาคุณภูนพนธ์ 2 Dissertation Seminar 2	2(2-0-4)

วิชาเอกเลือก	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต
429701 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา Technologies for Education	3(3-0-6)
429744 สัมมนาวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการศึกษา Seminar on Research for Educational System Development	3(3-0-6)
429745 สัมมนาการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนการสอน Seminar on Instructional Media Development	3 (3-0-6)
429746 สัมมนานวัตกรรมการศึกษาเพื่อการปฏิรูปการศึกษา Seminar on Educational Innovation for Education Reform	3 (3-0-6)
429747 สัมมนาเชิงปฏิบัติการการผลิตสื่อเพื่อการเรียนรู้ผ่านระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศ	3 (3-0-6)

หรือผู้เรียนอาจเลือกเรียนจากการยังคงในระดับบัณฑิตศึกษาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัย
บูรพาหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่มหาวิทยาลัยบูรพาปรับองความเห็นชอบของกรรมการประจำ
หลักสูตร

คุณภูนพนธ์	48 หน่วยกิต
29999 คุณภูนพนธ์	48(0-0-144)

สำหรับผู้ที่ไม่มีวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษาต้องเรียนวิชาทางการศึกษาเพิ่ม
จำนวน 7 หน่วยกิต ดังนี้

วิชาบังคับ	
429501 เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา Educational Technology and Communications	3(3-0-6)

429601 จรรยาบรรณวิชาชีพเทคโนโลยีการศึกษา

2(2-0-4)

Educational Technology Professional Ethics

วิชาเลือก

404502 การจัดการเรียนรู้

2(2-0-4)

Learning Management

429536 มัลติมีเดียสำหรับห้องเรียน

2(1-2-3)

Multimedia in the Classroom

429537 การพัฒนาบทเรียนผ่านเว็บ

2(1-2-3)

Web – Based Courseware Development

429538 การศึกษาทางไกล

2(1-2-3)

Distance Education

429539 การออกแบบและพัฒนาสื่อ hyperlink สำหรับการสอน

2(1-2-3)

Design and Development of Hyper Media Lesson

ความหมายของรหัสวิชา

รหัสรายวิชากำหนดเป็นตัวเลข 6 ตัว มีความหมายดังนี้

เลขสามตัวแรก หมายถึง กลุ่มสาขาวิชา 402 สาขาวิชานการศึกษา

กลุ่มสาขาวิชา 404 สาขาวิชานการศึกษา

กลุ่มสาขาวิชา 429 สาขาวิชานโยบายทางการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

กลุ่มสาขาวิชา 434 สาขาวิชารัฐศาสตร์

กลุ่มสาขาวิชา 435 สาขาวิชาสังคม

เลขรหัสตัวที่สี่ หมายถึง กลุ่มน้ำปีที่การศึกษา

เลข 5 และ 6 หมายถึง รายวิชาระดับมหาบัณฑิต

เลข 7 หมายถึง รายวิชาระดับดุษฎีบัณฑิต

เลขรหัสตัวที่ห้า หมายถึง ดังนี้

เลข 0 หมายถึง หมวดวิชาพื้นฐาน

เลข 1 หมายถึง หมวดวิชาหลักการทฤษฎี ระเบียบวิธีวิจัย

เลข 2 หมายถึง หมวดวิชาการใช้ การประยุกต์การวิเคราะห์

เลข 3	หมายถึง หมวดวิชาปฏิบัติการ/ออกแบบ
เลข 4	หมายถึง หมวดวิชาสัมมนา
เลข 9	หมายถึง หมวดวิชาดุษฎีนิพนธ์
เลขตัวที่หลัก	หมายถึง ลำดับรายวิชาในหมวดวิชานั้น

แผนการศึกษา

แผนการศึกษาสำหรับหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

แบบ 1.1(ปรัชญาโทต่อปรัชญาเอกแบบมีดุษฎีนิพนธ์อย่างเดียว)

ปีที่ 1 ภาคการศึกษาต้น

227500* Reading (Non-credit)

ไม่นับหน่วยกิต

435751** สถิติประยุกต์ทางพฤติกรรมศาสตร์ 3 (3-0-6)

Statistics Applied to Behavioral Science

415703** จิตวิทยารู้คิดและประสาทวิทยา 3 (3-0-6)

Cognitive Neuropsychology

วิชาเอกบังคับ

429791** สัมมนาดุษฎีนิพนธ์ 1

2 (2-0-4)

Dissertation Seminar 1

รวม 8 หน่วยกิต

หมายเหตุ* เป็นรายวิชาสำหรับผู้ที่ไม่ได้รับการยกเว้นตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยบูรพาว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

**เป็นรายวิชาต้องเรียนเพิ่มเติมจากที่กำหนดตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรเห็นชอบโดยไม่นับหน่วยกิต

ปีที่ 1 ภาคการศึกษาปลาย

227600* Academic Reading and Writing (Non-credit) ไม่นับหน่วยกิต

วิชาเอกบังคับ

429792** สัมมนาดุษฎีนิพนธ์ 2

2 (2-0-4)

Dissertation Seminar 2

รวม 2 หน่วยกิต

หมายเหตุ* เป็นรายวิชาสำหรับผู้ที่ไม่ได้รับการยกเว้นตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยนูรพาว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

**เป็นรายวิชาต้องเรียนเพิ่มเติมจากที่กำหนดตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรเห็นชอบโดยไม่นับหน่วยกิต

ปีที่ 2 ภาคการศึกษาต้น

วิชาเอกบังคับ

429898 คุณภูนิพนธ์

Doctoral Dissertation

12 (0-0-36)

รวม 12 หน่วยกิต

หมายเหตุ การลงทะเบียนรายวิชา 429799 คุณภูนิพนธ์ได้ จะต้องสอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination)

ปีที่ 2 ภาคการศึกษาปลาย

วิชาเอกบังคับ

429898 คุณภูนิพนธ์

Doctoral Dissertation

12 (0-0-36)

รวม 12 หน่วยกิต

ปีที่ 3 ภาคการศึกษาต้น

วิชาเอกบังคับ

429898 คุณภูนิพนธ์

Doctoral Dissertation

12 (0-0-36)

รวม 12 หน่วยกิต

ปีที่ 3 ภาคการศึกษาปลาย

วิชาเอกบังคับ

429898 คุณภูนิพนธ์

Doctoral Dissertation

12 (0-0-36)

รวม 12 หน่วยกิต

รวมตลอดหลักสูตร 48 หน่วยกิต

แผนการศึกษาสำหรับหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา
แบบ 2.1(ปรัชญาไทยต่อปรัชญาเอกแบบมีรายวิชาและดุษฎีนิพนธ์)

ปีที่ 1 ภาคการศึกษาต้น

227500* Reading (Non-credit)	ไม่นับหน่วยกิต
435751** สถิติประยุกต์ทางพฤติกรรมศาสตร์	3(3-0-6)
Statistics Applied to Behavioral Science	
415703** จิตวิทยาการรู้คิดและประสาทวิทยา	3(3-0-6)
Cognitive Neuropsychology	

วิชาเอกบังคับ

429710 ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับเทคโนโลยีการศึกษา	3 (3-0-6)
Research Methodologies for Educational Technology	
429711 การออกแบบระบบการเรียนการสอนขั้นสูง	3(3-0-6)
Advanced Instructional System Design	

รวม 12 หน่วยกิต

หมายเหตุ*เป็นรายวิชาสำหรับผู้ที่ไม่ได้รับการยกเว้นตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยนຽพาฯว่าด้วย
 การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

**เป็นรายวิชาต้องเรียนเพิ่มเติมจากที่กำหนดตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรเห็นชอบโดยไม่นับ
 หน่วยกิต

ปีที่ 1 ภาคการศึกษาปลาย

227600* Academic Reading and Writing (Non-credit)	ไม่นับหน่วยกิต
วิชาเอกบังคับ	
429741 สัมมนาประเด็นปัญหาและแนวโน้มการวิจัยเทคโนโลยีการศึกษา	3(3-0-6)
Seminar in Problem and Trends of Educational Technology	
429742 สัมมนากระบวนการสร้างองค์ความรู้ในสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา	3(3-0-6)
Epistemology Seminar in Educational Technology	

429743	สัมมนาภาวะผู้นำนักเทคโนโลยีการศึกษา	3(3-0-6)
	Seminar on Leadership for Educational Technologists	
429791	สัมมนาคุณภูนพันธ์ 1	2(2-0-4)
	Dissertation Seminar 1	

รวม 11 หน่วยกิต

หมายเหตุ*เป็นรายวิชาสำหรับผู้ที่ไม่ได้รับการยกเว้นตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยบูรพาว่าด้วย
การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

ปีที่ 2 ภาคการศึกษาต้น

วิชาเอกบังคับ

429731	การออกแบบบทเรียนสื่อปฏิสัมพันธ์ และสื่อหดလายมิติ	3(2-2-8)
	Interactive and Hyper Media Lesson Design	
429792	สัมมนาคุณภูนพันธ์ 2	2(2-0-4)
	Dissertation Seminar 2	

วิชาเอกเลือก 6 หน่วยกิต

รวม 11 หน่วยกิต

ปีที่ 2 ภาคการศึกษาปลาย

วิชาเอกบังคับ

429998	คุณภูนพันธ์	12(0-0-36)
	Doctoral Dissertation	

รวม 12 หน่วยกิต

หมายเหตุ การลงทะเบียนรายวิชา 429798 คุณภูนพันธ์ได้ จะต้องสอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ
(Qualifying Examination)

ปีที่ 3 ภาคการศึกษาต้น

วิชาเอกบังคับ

429998	คุณภูนพันธ์	12 (0-0-36)
	Doctoral Dissertation	
	รวม 12 หน่วยกิต	

ปีที่ 3 ภาคการศึกษาปลาย

วิชาเอกบังคับ

429998 คุณภูนินพนธ์

12 (0-0-36)

Doctoral Dissertation

รวม 12 หน่วยกิต

รวมตลอดหลักสูตร 64 หน่วยกิต

แผนการศึกษาสำหรับหลักสูตรปรัชญาคุณภูนินพนธ์บัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา
แบบ 2.2(ปริญญาตรีต่อปริญญาเอกแบบมีรายวิชาและคุณภูนินพนธ์)

ปีที่ 1 ภาคการศึกษาต้น

227500* Reading (Non-credit)

ไม่นับหน่วยกิต

415703** จิตวิทยาการรู้คิดและประสาทวิทยา

3(3-0-6)

Cognitive Neuropsychology

วิชาพื้นฐานทางการศึกษา

402672 หลักและพื้นฐานทางการศึกษาขั้นสูง

2(2-0-4)

Advanced Foundations of Education

วิชาเอกบังคับ

429514 การวิจัย และทฤษฎีเทคโนโลยีการศึกษา

2(2-0-4)

Research and Theory in Educational Technology

429614 การออกแบบและพัฒนาการเรียนการสอน

2(2-0-4)

Instructional Design and Development

429615 การเผยแพร่นวัตกรรม และเทคโนโลยีการศึกษา

2(2-0-4)

Diffusion of Innovation and Educational Technology

429635 คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนและการจัดการศึกษา

2(1-2-3)

Computer for Instruction and Education

Management

รวม 13 หน่วยกิต

หมายเหตุ *เป็นรายวิชาสำหรับผู้ที่ไม่ได้รับการยกเว้นตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยบูรพาว่าด้วย
 การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

**เป็นรายวิชาต้องเรียนเพิ่มเติมจากที่กำหนดตามที่คณะกรรมการบริหารหลักสูตรเห็นชอบโดยโดยไม่นับหน่วยกิต

ปีที่ 1 ภาคการศึกษาปลาย

227600*	Academic Reading and Writing (Non-credit)	ไม่นับหน่วยกิต
	วิชาพื้นฐานทางการศึกษา	
434521	วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์	3(3-0-6)
	Research Methods in Behavioral and Social Sciences	
435521	สถิติสำหรับการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์	3(3-0-6)
	Statistics in Behavioral Research	
	วิชาเอกบังคับ	
429616	การจัดการงานเทคโนโลยีการศึกษา	2(2-0-4)
	Management of Educational Technology Program	
429617	สัมมนาปัญหาและแนวโน้มเทคโนโลยีการศึกษา	2(2-0-4)
	Seminar in Problems and Trends of Educational Technology	

รวม 10 หน่วยกิต

หมายเหตุ*เป็นรายวิชาสำหรับผู้ที่ไม่ได้รับการยกเว้นตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยบูรพาว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

ปีที่ 2 ภาคการศึกษาต้น

429710	ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับเทคโนโลยีการศึกษา	3 (3-0-6)
	Research Methodologies for Educational Technology	
429711	การออกแบบระบบการเรียนการสอนขั้นสูง	3(3-0-6)
	Advanced Instructional System Design	
429731	การออกแบบบทเรียนสื่อปฏิสัมพันธ์ และสื่อหดាយมิวิด	3(2-2-8)
	Interactive and Hyper Media Lesson Design	
429741	สัมมนาประเด็นปัญหาและแนวโน้มการวิจัยเทคโนโลยีการศึกษา	3(3-0-6)
	Seminar in Problem and Trends of Educational Technology	

รวม 12 หน่วยกิต

ปีที่ 2 ภาคการศึกษาปลาย

วิชาเอกบังคับ

429742 สัมมนากระบวนการสร้างองค์ความรู้ในสาขาเทคโนโลยีการศึกษา 3(3-0-6)

Epistemology Seminar in Educational Technology

429743 สัมมนาภาวะผู้นำนักเทคโนโลยีการศึกษา 3(3-0-6)

Seminar on Leadership for Educational Technologists

429791 สัมมนาดุษฎีนิพนธ์ 1 2(2-0-4)

Dissertation Seminar 1

วิชาเอกเลือก

3 หน่วยกิต

รวม 11 หน่วยกิต

ปีที่ 3 ภาคการศึกษาต้น

วิชาเอกบังคับ

429792 สัมมนาดุษฎีนิพนธ์ 2 2(2-0-4)

Dissertation Seminar 2

วิชาเอกเลือก

3 หน่วยกิต

รวม 5 หน่วยกิต

ปีที่ 3 ภาคการศึกษาปลาย

วิชาเอกบังคับ

429999 ดุษฎีนิพนธ์ 6 (0-0-18)

Doctoral Dissertation

รวม 6 หน่วยกิต

หมายเหตุ การลงทะเบียนรายวิชา 429799 ดุษฎีนิพนธ์ได้ จะต้องสอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ

(Qualifying Examination)

ปีที่ 4 ภาคการศึกษาต้น

วิชาเอกบังคับ

429999 ดุษฎีนิพนธ์ 6 (0-0-18)

Doctoral Dissertation

รวม 6 หน่วยกิต

ปีที่ 4 ภาคการศึกษาปลาย

วิชาเอกนังคับ

429999 ดุษฎีนิพนธ์

12 (0-0-36)

Doctoral Dissertation

รวม 12 หน่วยกิต

ปีที่ 5 ภาคการศึกษาต้น

วิชาเอกนังคับ

429999 ดุษฎีนิพนธ์

12 (0-0-36)

Doctoral Dissertation

รวม 12 หน่วยกิต

ปีที่ 5 ภาคการศึกษาปลาย

วิชาเอกนังคับ

429999 ดุษฎีนิพนธ์

12 (0-0-36)

Doctoral Dissertation

รวม 12 หน่วยกิต

รวมตลอดหลักสูตร 96 หน่วยกิต

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยในประเทศไทย

เวทกา กลั่นวิชิต และคณะ (2557:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต ฉบับ พ.ศ.2549 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ใช้วิธีเคราะห์หลักสูตรแบบ CIPP จากกลุ่มตัวอย่าง 175 คน ประกอบด้วย กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านคุณสมบัติที่กำหนดและกลุ่มผู้บริหารหลักสูตร กลุ่มอาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตร กลุ่มนิสิตแพทย์ชั้นปีที่ 6 ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2555 และกลุ่มผู้ใช้บัณฑิต โดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ผลการวิจัย พบว่า 1) ด้านบริบทของหลักสูตร มีความเหมาะสมและมีความพึงพอใจในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านเนื้อหาวิชา แนวคิดพื้นฐานของหลักสูตร และวุฒิมุ่งหมายของหลักสูตร สำหรับด้านโครงสร้างหลักสูตร จำนวนหน่วยกิตมากเกินไป 2) ด้านปัจจัยนำเข้า มีความเหมาะสมและมีความพึงพอใจในระดับมากและสูงกว่าเกณฑ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

ในด้านผู้สอน สำหรับด้านผู้เรียนควรพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 3) ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน มีความเหมาะสมและความพึงพอใจในระดับมากและสูงกว่าเกณฑ์ ควรพัฒนาระบบประเมินการสอนให้ผู้สอนมีความเชื่อมั่นและสามารถนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาตนเองและการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น 4) ด้านผลที่ได้จากการใช้หลักสูตร มีความเหมาะสมและความพึงพอใจในระดับมากและสูงกว่าเกณฑ์ และผลการประเมินของผู้ใช้บัณฑิต พบว่ามีความพึงพอใจในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในด้านคุณธรรม จริยธรรม ของบัณฑิตแพทเทอร์

พรพิพพ์ ไชยโสและคณะ (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ศึกษา หลักสูตร 5 ปี ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิธีการวิจัย ใช้การรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามจากผู้เกี่ยวข้องกับหลักสูตรคือ บัณฑิต ผู้บังคับบัญชาบัณฑิต อาจารย์ซึ่งประกอบด้วย คณะกรรมการดำเนินงานหลักสูตร ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้สอน นิสิตปีจบ แล้วอาจารย์ผู้ประสานงานจากมหาวิทยาลัย Waikato ประเทศนิวซีแลนด์ ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยที่มีความร่วมมือในการรับนิสิตไปศึกษาเป็นเวลา 1 ปี วิเคราะห์หาค่าความถี่และค่าร้อยละของคำตอบ ผลการวิจัย พบว่า 1) วัตถุประสงค์และโครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสมสมดังตั้งแต่ระดับมากขึ้นไป 2) การดำเนินการใช้หลักสูตรมีความเหมาะสมทั้งในเรื่องของ คุณสมบัติของนิสิตที่รับเข้ามาเรียน กระบวนการจัดการเรียนการสอน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ การจัดปัจจัยที่สนับสนุนการเรียนการสอน ประโยชน์ของกิจกรรมต่างๆ ที่จัด และการดำเนินงานความร่วมมือกับมหาวิทยาลัย Waikato 3) บัณฑิตมีความสามารถและทักษะในการจัดการเรียนการสอนและ การทำวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาศาสตร์ อยู่ในระดับตั้งแต่นอกขึ้นไป ผู้บังคับบัญชาบัณฑิต มีความพึงพอใจต่อบัณฑิตในระดับมากที่สุด

นาเรียม นิตพันธ์ และคณะ (2554:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร คณะผู้วิจัยใช้วิธีการประเมินของ Danial L. Stufflebeam รูปแบบการประเมินแบบ CIPPIEST Model เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การตรวจเอกสารหลักสูตร สอบถามความคิดเห็นและสัมภาษณ์ ความคิดเห็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร 6 กลุ่ม ได้แก่ผู้บริหาร, คณะกรรมการดำเนินงาน/ อาจารย์ประจำหลักสูตร, ผู้สอน/กรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ใช้บัณฑิต, นักศึกษา และบัณฑิต เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบตรวจเอกสาร การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าสถิติคือค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยภาพรวม พบว่า บัณฑิต นักศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต ผู้สอน/กรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ ผู้บริหารมหาวิทยาลัย ผู้บริหารคณะ และ คณะกรรมการดำเนินงาน/อาจารย์ประจำหลักสูตรมีความคิดเห็นว่าเหมาะสมอยู่ ในระดับมาก 2) ผลการประเมินด้านบริบท พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ วัตถุประสงค์หลักสูตรเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน 3) ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า หลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ คุณวุฒิ ความรู้ ประสบการณ์ผลงานทางวิชาการและผลงานวิจัยของอาจารย์มีศักยภาพที่เหมาะสม 4) ผลการ ประเมินด้านกระบวนการ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์มีการตรวจสอบงาน และให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ อ่าย่างชัดเจนเหมาะสม 5) ผลการประเมินด้านผลผลิต พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า บัณฑิต มีความคิดเห็นว่าบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษามีความเป็นผู้นำทางวิชาการ/วิชาชีพ มี ความสามารถพัฒนาหลักสูตรได้ และมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ที่สุด 6) ผลการประเมินด้านผลกระทบ ในภาพรวมและรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เพื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ บัณฑิตได้นำความรู้ที่ได้เรียนมาไปสร้าง ผลงานทางวิชาการหรือนวัตกรรมการเรียนการสอน และผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตส่งผลต่อ การดำเนินงานของหน่วยงาน ได้รับผลประโยชน์ตรงตามที่คาดหมาย 7) ผลการประเมินด้าน ประสิทธิผล พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ผลการปฏิบัติงานของบัณฑิต ส่งผลต่อประสิทธิภาพด้านวิชาการภายในหน่วยงาน 8) ผลการประเมินด้านความยั่งยืน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ การพัฒนาวิชาชีพ 9) ผลการประเมินด้านการถ่ายโยงความรู้ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ บัณฑิตนำความรู้ไป ปฏิบัติงาน ได้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงและประยุกต์กับตามความต้องการของชุมชน โดยการปรับปรุง และการนำไปใช้ เกี่ยวกับแนวคิดและทฤษฎีใหม่ ให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลง

มตฐาน วงศ์อนอมศักดิ์ (2554:บกคดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการประเมินหลักสูตรปรัชญาคุณภูมิ บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ผู้วิจัยบรรยาย ข้อมูลจากเอกสาร การสัมภาษณ์และการสอบถามโดยอาศัยรูปแบบ CIPP ในการประเมินและ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) หลักสูตรปรัชญาคุณภูมิบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความเหมาะสมด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรปรัชญาคุณภูมิบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้แก่ 1) เพิ่มการประชาสัมพันธ์ 2) ปรับหลักสูตรเป็นปริญญา ต่อเนื่อง 3) เปิดโอกาสทางการศึกษา 4) สร้างเครือข่ายความร่วมมือ 5) เปิดหลักสูตรระดับบุณฑิ บัณฑิตที่หลากหลาย 6) ปรับหลักสูตรให้เข้มแข็ง 7) ให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม 8) ปรับปรุงแหล่งค้นคว้า 9) พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกความสะดวก

สุรีย์ เหล็กขา (2553: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การประเมินและจัดทำแนวทางการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2545 สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อประเมินและจัดทำแนวทางการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2545 สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข การวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ตอน โดยทำการประเมินใน 4 ด้าน คือ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านบริบท ด้านกระบวนการและด้านผลผลิต และตอนที่ 2 เป็นการจัดทำแนวทางการพัฒนาหลักสูตร กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ประกอบด้วย คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร ผู้บริหารจัดการหลักสูตร อาจารย์พยาบาล นักศึกษาพยาบาล บัณฑิตพยาบาล ผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน และประชาชนหรือผู้ป่วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย และการทดสอบที่(t-test) ส่วนการจัดทำแนวทางการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2545 ได้มาจากการจัดstanทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 11 คน วิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า ด้านบริบทและด้านปัจจัยนำเข้า : หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต พ.ศ. 2545 เป็นหลักสูตรนูรณาการที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง มีการเรียนรู้ด้วยตนเอง ฝึกและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยวัตถุประสงค์ของหลักสูตรฯ มุ่งผลิตและพัฒนาบัณฑิตพยาบาลที่มีคุณลักษณะพยาบาล วิชาชีพสอดคล้องกับลักษณะของสังคม และนโยบายทางสาธารณสุขที่เป็นการพยาบาลแบบเชิงรุกมากกว่าการตั้งรับแบบเดิม ด้านกระบวนการ : การบริหารหลักสูตร ทางสถาบันพระบรมราชชนก ได้มีการกระจายอำนาจและการมอบอำนาจให้แต่ละวิทยาลัยฯ มีอิสระในการบริหารจัดการหลักสูตร ได้ตามบริบทของแต่ละวิทยาลัยฯ และได้ดำเนินการจัดให้มีการปฐมนิเทศ การประชาสัมพันธ์หลักสูตร การจัดโปรแกรมการศึกษา และรายวิชาในแต่ละภาคเรียนและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ได้อย่างเหมาะสม ด้านผลผลิต : บัณฑิตพยาบาลมีสมรรถนะเชิงวิชาชีพ พยาบาล และมีความสามารถให้การปฏิบัติการพยาบาลและพดุงครรภ์แบบองค์รวมด้วยความเอื้ออาทรตามหลักคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ และสามารถประยุกต์ทักษะการต่างๆ ในชุมชนมาใช้ในการปฏิบัติงาน ได้อย่างเหมาะสม ได้รับการยอมรับจากผู้รับบริการและสังคม แนวทางการพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต สถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข วัตถุประสงค์ของหลักสูตรฯ ควรกำหนดให้มุ่งเน้นในการให้การพยาบาลแบบอ่อนโยนที่มีการบูรณาการ

นาการความรู้กับคุณธรรม และควรปรับให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตทั้งในส่วนของภาคธุรกิจและเอกชน ตลอดจนมุ่งเน้นชุมชนเป็นฐาน โครงสร้างและเนื้อหาสาระของหลักสูตร ควรเพิ่มระยะเวลาในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ และเพิ่มการเลือกฝึกประสบการณ์ตามความสนใจของผู้เรียน (Internship) โดยมีการจัดการเรียนการสอนร่วมกับแหล่งฝึก การบริหารหลักสูตร ในการจัดโปรแกรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติควรให้ผู้ปฏิบัติ (อาจารย์ นักศึกษาและผู้สอนที่เลี้ยง) มีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์จริงของแหล่งฝึก ในส่วนของอาจารย์ใหม่ควรมีการปฐมนิเทศเกี่ยวกับระเบียบวิธีปฏิบัติราชการของข้าราชการพลเรือน และความรู้ด้านวิชาชีพผู้สอนเกี่ยวกับวิธีการจัดการเรียนการสอน การวัดประเมินผลและคุณธรรมความเป็นผู้สอน เป็นต้น

4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

คอกซ์- พีเตอร์สัน (Cox- Peterson 2004: Abstract ถ่ายในมาเรียน นิลพันธ์ 2554:83) ทำ การวิจัยประเมินหลักสูตรปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินหลักสูตรปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาของมหาวิทยาลัยเพอร์ดู (Purdue University) ตามรูปแบบการประเมินของ CIPP Model ของ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) โดยศึกษาความคาดหวังของนักศึกษา หลักสูตร การศึกษาทางไกล วิธีการติดต่อสื่อสาร เส้นทางสู่ ความสำเร็จและความช่วยเหลือในการปฏิบัติงาน จากการวิจัยครั้งนี้ พบว่า การใช้วิธีการพี่เลี้ยง (Mentor) การใช้เว็บไซต์เพื่อการเรียนการสอน ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษาและนักศึกษา การใช้กรณีศึกษาเพื่อการเรียนรู้และการประยุกต์เข้ากับสถานการณ์ของสถานศึกษาในปัจจุบัน วิชา ที่เรียนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือให้นักศึกษาสามารถเตรียมหัวข้อการวิจัย 3 บท การเรียน ทางไกลทำให้นักศึกษาตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาดุษฎีบัณฑิตกับมหาวิทยาลัยเพอร์ดู อาชิซซี (2547 ถ่ายในมาเรียน นิลพันธ์ 2554:84) ได้ศึกษาเรื่องประสิทธิภาพของการนำ โครงการทักษะการดำเนินชีวิตของนักเรียนมัธยมในประเทศไทยมาเลี้ยง โดยใช้รูปแบบการประเมิน แบบชิปป์ (CIPP Model) ผลการวิจัยพบว่า ทัศนคติของครูต่อการเปลี่ยนแปลงและปัญหาที่ครูพบ ยังไม่เป็นผล เพราะมีปัญหาที่เกิดขึ้นมากน้อยกับตัวแปร ประสิทธิภาพขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของ ทักษะการดำเนินชีวิต และ ปรัชญาการศึกษาของชาติและความมั่นใจของครูต่อการสอนทักษะการ ดำเนินชีวิต ปัจจัยนำเข้า พบว่าเครื่องมือ ความสะดวกสบาย สถานที่ทำงาน การสนับสนุนของ ครูใหญ่ ทักษะในการสอนการดำเนินชีวิตของครูยังไม่มีประสิทธิภาพ ส่วนทางค้านงบประมาณ จำนวนเวลาเรียน และความรู้ของครู มีประสิทธิภาพ ด้านกระบวนการ พนวจ การสอนและยุทธวิธี การเรียนการสอน มีประสิทธิภาพ แต่วิธีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนนั้น ไม่มีประสิทธิภาพ

ด้านผลผลิต พบว่า จุดประสงค์ของทักษะการดำเนินชีวิต โดยภาพรวมแล้วไม่ประสบผลสำเร็จ แม้จะมีผลดีทางด้านเขตคติ ความรู้ และค่านิยมทางศีลธรรมเกี่ยวกับทักษะการดำเนินชีวิต

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

1.2 วัตถุประสงค์เฉพาะ

1) เพื่อประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ด้านบริบท (ความต้องการ ประโยชน์ และปัญหา ภายใต้สภาพแวดล้อมที่กำหนด จากวัตถุประสงค์และโครงสร้างของหลักสูตร)

2) เพื่อประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ด้านปัจจัยนำเข้า (รายวิชาในหลักสูตร คุณสมบัติ คุณวุฒิ และคุณลักษณะของอาจารย์และนิสิต และปัจจัยเกื้อหนุนทรรพยากรทางการศึกษา)

3) เพื่อประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ด้านกระบวนการ (การกำกับติดตามกระบวนการเรียนการสอน สื่อการสอน เอกสาร และการประเมินผล)

4) เพื่อประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ด้านผลผลิต (ผลกระทบ ประสิทธิภาพ การพัฒนา กระบวนการฐาน และ ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต)

2. ขอบเขตการวิจัย

2.1 รูปแบบการวิจัย เป็นการวิจัยเชิงสำรวจทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ

2.2 บริบทการวิจัย ประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2.3 ประชากร

(1) อาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 5 คน

- (2) บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา แล้ว จำนวน 16 คน
- (3) นิสิตที่กำลังศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 35 คน
- (4) ผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 11 แห่ง

2.4 ขอบเขตเนื้อหาการวิจัย

ใช้กรอบแนวคิดของสถาปัฟเฟิลบีม CIPP Model (Stufflebeam, 2001) ในการประเมินด้านต่างๆ

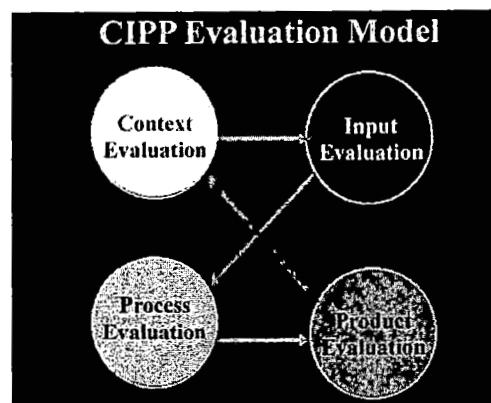
Daniel Stufflebeam's CIPP Model:
Context (needs, assets, and problems within a defined environment)
Input (competing strategies & work plans & budgets of selected approach)
Process (monitor, document, and assess program activities)
Product (impact, effectiveness, sustainability, and scalability)
Decision/Accountability-Oriented Evaluation (Stufflebeam, 2001, in Evaluation Models)

1) ประเมินบริบท (Context) ได้แก่ วัตถุประสงค์ และ โครงสร้างหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษานับปีรับปุ่ง พ.ศ.2554 จำนวนหน่วยกิต ตามต้องการประโยชน์ และปัญหาภายในสภาพแวดล้อมที่กำหนด จากวัตถุประสงค์และโครงสร้างของหลักสูตร

2) ประเมินปัจจัยนำเข้า (Input) ได้แก่ การดำเนินงานตามหลักสูตร คุณสมบัติ คุณวุฒิ และคุณลักษณะของนิสิต คุณวุฒิและประสบการณ์ของผู้สอน อาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการเรียนการสอน

3) ประเมินกระบวนการ (Process) ได้แก่ การกำกับติดตามกระบวนการเรียนการสอน สื่อการสอน หนังสือ ตำรา และเอกสาร แหล่งความรู้ สิ่งอำนวยความสะดวก ความสะดวกต่างๆ ในการจัดการเรียนการสอน

4) ประเมินด้านผลผลิต (Product) ได้แก่ ผลกระทบ (ทั้งทางบวกและทางลบ) ครอบคลุม การเป็นที่ยอมรับ ความสามารถในการปฏิบัติงาน การได้รับรางวัล การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ประสิทธิภาพ กระบวนการมาตรฐาน และความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

2.5 เครื่องมือการวิจัย ได้แก่

- 1) แบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check lists)
- 2) แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ
- 3) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง
- 4) สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.6 ข้อมูลการประเมิน

ข้อมูลที่ใช้ในการประเมินประกอบด้วยข้อมูลเชิงปริมาณ และข้อมูลเชิงคุณภาพ ดังนี้

(1) ข้อมูลเชิงปริมาณประกอบด้วย ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มเป้าหมาย ข้อมูลจาก

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

(2) ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ ข้อมูลจากการศึกษาเอกสารในหัวข้อการประเมินหลักสูตร
ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

3 การพัฒนาเครื่องมือวิจัย

**3.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย (Thai Qualifications Framework for Higher Education; TQF: HEd) ในการนำนโยบายที่
ปรากฏในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติเกี่ยวกับมาตรฐานการศึกษาของชาติไปสู่การปฏิบัติใน
สถาบันอุดมศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม โครงสร้างหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยี
การศึกษา ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2554**

**3.2 สร้างแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามในรูปแบบที่กำหนดให้สอดคล้องกับ
วัตถุประสงค์และเป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย โดยใช้
โครงสร้างการประเมินในรูปแบบ CIPP**

แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับการ
ตัดสินใจของผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพ
สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและเป็นไปตามนโยบายของแผนการศึกษาของชาติ

แบบสอบถาม แบ่งเป็น 4 ชุด ได้แก่

- 1) แบบสอบถามสำหรับอาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา
- 2) แบบสอบถามสำหรับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา
- 3) แบบสอบถามสำหรับนิสิตที่กำลังศึกษาในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา
- 4) แบบสอบถามความพึงพอใจสำหรับผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยบูรพาโดยแบบสอบถามชุดที่ 1-3 มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check lists)

ตอนที่ 2 แบบประเมินหลักสูตร เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบประเมินบริบท แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 วัตถุประสงค์หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

ด้านที่ 2 โครงสร้างหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

ส่วนที่ 2 แบบประเมินปัจจัยนำเข้า แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 ประเมินรายวิชาในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

ด้านที่ 2 คุณสมบัติ คุณวุฒิ และคุณลักษณะของอาจารย์ผู้สอน

ด้านที่ 3 คุณสมบัติ คุณวุฒิ และคุณลักษณะของนิสิต

ด้านที่ 4 อาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการเรียนการสอน

ส่วนที่ 3 แบบประเมินกระบวนการ แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 กระบวนการจัดการเรียนการสอน (สื่อการสอน หนังสือ ตำรา และเอกสาร แหล่งความรู้ สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ)

ด้านที่ 2 กระบวนการวัดและการประเมินผล

ส่วนที่ 4 แบบประเมินผลผลิต

ด้านที่ 1 ผลกระทบ (ทั้งทางบวกและทางลบ) ครอบคลุมการศึกษาต่อ การเป็นที่ยอมรับ การมีงานทำ การได้รับรางวัล การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ประสิทธิภาพ ครอบมาตรฐาน และความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

ด้านที่ 2 ด้านคุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา
ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไป เป็นแบบสอบถามปลายเปิด

แบบสอบถามชุดที่ 4 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจสำหรับผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของคุณภูมิบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยบูรพา มี 4 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประเมิน เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check lists)

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อความสามารถในการปฏิบัติงานและแบบสอบถามความพึงพอใจสำหรับผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของคุณภูมิบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยบูรพา โดยประเมินด้านคุณธรรมและจริยธรรม ด้านความรู้ ความสามารถทางวิชาการ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับคุณลักษณะของคุณภูมิบัณฑิต เป็นแบบสอบถามปลายเปิด

แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ตามความคิดเห็นในการประเมิน หลักสูตร 4 ด้าน (ด้าน 1) ด้านบริบท เกี่ยวกับวัตถุประสงค์และโครงสร้างหลักสูตร 2) ด้านปัจจัยนำเข้า เกี่ยวกับรายวิชาในหลักสูตร คุณสมบัติ คุณวุฒิ และคุณลักษณะของอาจารย์ผู้สอนและนิสิต อาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆในการเรียนการสอน 3) ด้านกระบวนการ เกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอนและกระบวนการวัดและการประเมินผลและ 4) ด้านผลผลิต เกี่ยวกับผลกระทบทั้งทางบวกและลบ และด้านคุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา

3.3 หาคุณภาพเครื่องมือวิจัย

3.1) ส่งแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านหลักสูตรคุณภูมิบัณฑิตทางเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 5 คน พิจารณาประเมินความเที่ยงและความตรงของเนื้อหา (Content Validity)

3.2) รวบรวมข้อมูลและดำเนินการวิเคราะห์ค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ
วัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) จากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 ท่าน โดยให้
ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อและคำถามมีความสอดคล้องกับ ด้านบริบท ด้านปัจจัย
นำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต หรือไม่

เห็นว่าสอดคล้อง ให้คะแนน +1

ไม่แน่ใจ ให้คะแนน 0

เห็นว่าไม่สอดคล้อง ให้คะแนน -1

แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย ค่าเฉลี่ยที่ยอมรับได้ ต้องมีค่ามากกว่า 0.50 ขึ้นไป โดยใช้สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ

IOC คือ ความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับข้อคำถาม

$\sum R$ คือ ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมด

N คือ จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

หลังจากนี้นำมารวิเคราะห์ข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 โดยผลการ
ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา มีค่าความสอดคล้องเท่ากับ 0.8 และได้ปรับข้อคำถามในบางข้อ
ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ

3.3) ปรับปรุงแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม เพื่อนำไปใช้ในการวิจัยต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา/บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชา
เทคโนโลยีการศึกษา/นิสิตที่กำลังศึกษาในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยี
การศึกษา และผู้ใช้บัณฑิต เพื่อขอนัดหมายกำหนดเวลาการสัมภาษณ์ และขอความอนุเคราะห์ในการ
การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากประชากรที่เกี่ยวข้องในการประเมินหลักสูตร

2.1 โดยรวบรวมการสัมภาษณ์จากอาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตร 3 คน และนิสิตที่กำลัง
ศึกษาในหลักสูตรจำนวน 10 คน

2.2 รวบรวมแบบสอบถามที่ส่งไปได้รับตอบกลับคืนตามตารางที่ 3.1 ดังนี้

ตารางที่ 3.1 แสดงค่าร้อยละของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน

รายการ	อาจารย์ผู้สอน	บัณฑิตที่ ประจำ หลักสูตร	นิสิตปริญญา เอกที่กำลัง ศึกษา	ผู้ใช้บัณฑิต
ส่ง	5	16	35	11
แบบสอบถาม				
ได้รับตอบ	5	10	30	7
ร้อยละ	100	62.5	85.7	63.6

จากตารางที่ 3.1 พบว่า

- (1) ได้รับแบบสอบถามคืนจากอาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตรจำนวน 5 คน คิดเป็น 100 %
  - (2) ได้รับแบบสอบถามคืนจากบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 10 คน คิดเป็น 62.5 %
  - (3) ได้รับแบบสอบถามคืนจากนิสิตที่กำลังศึกษาในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 30 คน คิดเป็น 85.7 %
  - (4) ได้รับแบบสอบถามคืนจากผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 7 คน คิดเป็น 63.6 %
3. จากนั้นนำผลที่ได้มามีเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม และการวิเคราะห์เนื้อหาจากแบบสัมภาษณ์

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นที่เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิคิร์ท (Likert) ตามเกณฑ์ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง เหมาะสมมาก

คะแนน 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย

คะแนน 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

5.2 หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ของความคิดเห็น โดยคำนวณจากสูตร (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ 2538, หน้า 73) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ใช้สูตร (บุญชุม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 106) โดยนำค่าเฉลี่ยที่ได้จากการคำนวณไปเทียบกับเกณฑ์ในการประเมินที่ได้กำหนดไว้ โดยกำหนดเกณฑ์การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 4.50 - 5.00 หมายถึงมีความเหมาะสมมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.50 - 4.49 หมายถึงมีความเหมาะสมมาก

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.50 - 3.49 หมายถึงมีความเหมาะสมปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.50 - 2.49 หมายถึงมีความเหมาะสมน้อย

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.49 หมายถึงมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

1) ค่าเฉลี่ย

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนน

N แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

2) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็น

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

N แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

5.3 วิเคราะห์ข้อความปลายเปิด และผลที่ได้จากการสัมภาษณ์จะวิจัยได้นำมาจัดหมวดหมู่และลำดับของคำตอบเพื่อนำไปวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอผล การวิเคราะห์ในลักษณะความเรียง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “การประเมินหลักสูตรปรัชญาดุยภูบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา” ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม 4ฉบับ ที่สอบถาม อาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตร/บัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุยภูบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา/นิสิตที่กำลังหลักสูตรปรัชญาดุยภูบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา และผู้ใช้บัณฑิตศึกษา

นำเสนอผลการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตรปรัชญาดุยภูบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ประกอบด้วย 4 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินบริบท

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินปัจจัยนำเข้า

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินกระบวนการ

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินผลผลิต

ส่วนที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตรปรัชญาดุยภูบัณฑิต จากการ
ต้มกษณ์

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 แสดงค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของอาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตร

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน/คน	ร้อยละ
1.อายุ		
☐ 30–35 ปี	-	
☐ 36–40 ปี	-	
☐ 41–45 ปี	-	
☐ 46–50 ปี	-	
☒ 50 ปี ขึ้นไป	5	100
รวม	5	100
2.เพศ		
ชาย	4	80
หญิง	1	20
รวม	5	100
3.ประสบการณ์สอนระดับดุษฎีบัณฑิต		
☐ 1-3 ปี	-	
☐ 3-5 ปี	-	
☒ 5 ปี ขึ้นไป	5	100
รวม	5	100

จากตารางที่ 4.1 พบร่วมกับอาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตรที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 5 คน
แบ่งเป็นอายุ/เพศ/ และประสบการณ์สอนระดับดุษฎีบัณฑิต ก็คือเป็นร้อยละ ดังแสดงในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน/	ร้อยละ
	10 คน	
1.อายุ		
☐ 30–35 ปี	-	-
☐ 36–40 ปี	3	30
☐ 41–45 ปี	5	50
☐ 45 ปี ขึ้นไป	2	20
รวม	10	100
2.เพศ		
ชาย	7	70
หญิง	3	30
รวม	10	100
3.ประสบการณ์ในการทำงาน		
☐ 1-3 ปี	-	-
☐ 4-5 ปี	2	20
☐ 5 ปีขึ้นไป	8	80
รวม	10	100
4.จำนวนปีที่ได้ศึกษาจนสำเร็จหลักสูตร		
☐ 3 ปี	-	-
☐ 4 ปี	-	-
☐ 5 ปี	10	100
☐ 6 ปีขึ้นไป		
รวม	10	100

จากตารางที่ 4.2 พบร่วมกับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 10 คน มีข้อมูลส่วนตัวในเรื่องอายุ/เพศ/ประสบการณ์ในการทำงาน/และจำนวนปีที่สำเร็จการศึกษา คิดเป็นร้อยละ ดังแสดงในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าร้อยละข้อมูลทั่วไปของนิสิตที่กำลังศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน/คน	ร้อยละ
1.อายุ		
☐ ต่ำกว่า 30 ปี	-	-
☐ 30–35 ปี	6	20.0
☐ 36–40 ปี	10	33.3
☐ 41–45 ปี	8	26.7
☐ 45 ปี ขึ้นไป	6	20.0
รวม	30	100
2.เพศ		
ชาย	18	60
หญิง	12	40
รวม	30	100
3.จำนวนปีที่ได้ศึกษามาแล้วในหลักสูตร		
☐ 1 ปี	4	13.3
☐ 2 ปี	5	16.7
☐ 3 ปี	5	16.7
☐ 4 ปี	7	23.3
☐ 5 ปี	9	30.0
รวม	30	100

จากตารางที่ 4.3 พนวณเมื่อบันทึกที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 30 คน มีข้อมูลส่วนตัวในเรื่องอายุ/เพศ/ประสบการณ์ในการทำงาน/และจำนวนปีที่ได้ศึกษามาแล้วในหลักสูตร คิดเป็นร้อยละ ดังแสดงในตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าร้อยละข้อมูลหัวไปของผู้ใช้คุณภูมิปัญญาดูแลสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน/	ร้อยละ
	7 คน	
1. ตำแหน่งในหน่วยงาน		
1. หัวหน้าหน่วยงาน	7	100
2. อาจารย์	-	
3. อื่นๆ (โปรดระบุ).....	-	
รวม	7	100
2. ลักษณะของหน่วยงาน		
1.หน่วยงานราชการ	5	71.4
2. รัฐวิสาหกิจ	-	
3.บริษัทเอกชน	2	28.6
รวม	7	100
3. งานที่คุณภูมิปัญญาดูแลสอดคล้องกับ สาขาที่สำเร็จการศึกษาหรือไม่		
1.ตรงสาขา	7	100
2.ไม่ตรงสาขา	-	-
รวม	7	100
4. ระยะเวลาที่คุณภูมิปัญญาดูแลทำงานอยู่กับ หน่วยงาน		
1. 6 -12 เดือน	-	-
2. มากกว่า 1 ปี	7	100
รวม	7	100

จากตารางที่ 4.4 พบว่ามีผู้ใช้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาหลักสูตรปรัชญาดูแลคุณภูมิปัญญาดูแลสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 7 คน มีข้อมูลส่วนตัวในเรื่องตำแหน่งงาน/ลักษณะหน่วยงาน/งานที่คุณภูมิปัญญาดูแลสอดคล้องกับสาขาที่สำเร็จการศึกษาหรือไม่/และระยะเวลาที่คุณภูมิปัญญาดูแลทำงานอยู่กับหน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ ดังแสดงในตารางที่ 4.4

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ในภาพรวม ด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามความคิดเห็น และการสัมภาษณ์ เป็นรายด้านตามแนวทางการประเมิน แบบ CIPP ดังนี้

- 2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยภาพรวม
- 2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านบริบท (C: Context)
- 2.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านปัจจัยนำเข้า (I: Input)
- 2.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านกระบวนการ (P: Process)
- 2.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้านผลผลิต (P: Product)

2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตรในภาพรวม

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีต่อหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

รายการประเมิน	อาจารย์ผู้สอนประจำ			บัณฑิต			นิสิต			รวม		
	หลักสูตร N=5 คน			N=10 คน			N=20 คน					
	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล	$\bar{X}$	S.D.	แปล ผล
1.ด้านบริบท	4.6	0.47	มาก ที่สุด	4.81	0.43	มาก ที่สุด	4.54	0.43	มาก ที่สุด	4.66	0.44	มาก ที่สุด
2.ด้านปัจจัยนำเข้า	4.5	0.61	มาก ที่สุด	4.54	0.42	มาก ที่สุด	4.45	0.50	มาก	4.51	0.51	มาก ที่สุด
3.ด้านกระบวนการ	4.5	0.63	มาก ที่สุด	4.55	0.53	มาก ที่สุด	4.44	0.49	มาก	4.50	0.55	มาก ที่สุด
4.ด้านผลผลิต	4.5	0.62	มาก ที่สุด	4.49	0.44	มาก	4.46	0.50	มาก	4.49	0.52	มาก
รวม	4.5	0.58	มาก ที่สุด	4.60	0.46	มาก ที่สุด	4.47	0.48	มาก	4.54	0.51	มาก ที่สุด

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ในภาพรวมผลการประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ได้จากอาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตร/บัณฑิต / และนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ ในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D.= 0.51) โดย อาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตรและบัณฑิต มีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับดังนี้ ($\bar{X} = 4.55$, S.D.= 0.58) และ ($\bar{X} = 4.60$, S.D.= 0.46) ส่วนนิสิตที่กำลังศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษามีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D.= 0.48)

เมื่อพิจารณาผลการประเมินหลักสูตรในภาพรวมเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีความเหมาะสมมากที่สุด มี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า และด้านกระบวนการ โดยมีค่าเฉลี่ยตามลำดับ ดังนี้ ($\bar{X} = 4.66$, S.D.= 0.44) ($\bar{X} = 4.51$, S.D.= 0.51) และ ($\bar{X} = 4.50$, S.D.= 0.55) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านผลผลิตอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D = 0.52)

2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตรด้านบริบท

ตารางที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตร/บัณฑิต /และนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านบริบท (Context) – วัดถูกประสงค์ของหลักสูตรและโครงสร้างหลักสูตร

รายการประเมิน	อาจารย์ผู้สอนประจำ			บัณฑิต			นิสิต			รวม		
	หลักสูตรN=คน			N=10 คน			N=30คน					
	$\bar{X}$	S.D.	แปล	$\bar{X}$	S.D.	แปล	$\bar{X}$	S.D.	แปล	$\bar{X}$	S.D.	แปล
1.วัดถูกประสงค์ของ หลักสูตรมีความเหมาะสม ในระดับใด	4.60	0.55	มาก ที่สุด	4.87	0.32	มาก ที่สุด	4.62	0.44	มาก ที่สุด	4.70	0.44	มาก ที่สุด
2.โครงสร้างของหลักสูตรมี ความเหมาะสมในระดับใด	4.64	0.39	มาก ที่สุด	4.74	0.53	มาก ที่สุด	4.46	0.41	มาก ที่สุด	4.61	0.44	มาก ที่สุด
รวม	4.62	0.47	มาก ที่สุด	4.81	0.43	มาก ที่สุด	4.54	0.43	มาก ที่สุด	4.66	0.44	มาก ที่สุด

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ภาพรวมของความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตร/บัณฑิต /และนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านบริบท (Context) มีผลการประเมินความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.44) โดย บัณฑิต มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.81$, S.D.= 0.43) รองลงมาได้แก่ อาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$, S.D.= 0.47) และลำดับสุดท้ายคือ นิสิตมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D.= 0.44)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า วัดถูกประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$, S.D.= 0.34) และ โครงสร้างหลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา ($\bar{X} = 4.61$, S.D.= 0.44)

2.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้า

ตารางที่ 4.7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตร/บัณฑิต /และนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านปัจจัยนำเข้า(Input)

รายการประเมิน	อาจารย์ผู้สอนประจำ			บัณฑิต			นิสิต			รวม	
	หลักสูตรN=5 คน			N=10 คน			N=30 คน				
	$\bar{X}$	S.D.	แปล	$\bar{X}$	S.D.	แปล	$\bar{X}$	S.D.	แปล	$\bar{X}$	S.D.
1. ประเมินรายวิชาใน หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา	4.71	0.42	มาก ที่สุด	4.80	0.28	มาก ที่สุด	4.60	0.37	มาก ที่สุด	4.70	0.36
2. คุณสมบัติ คุณวุฒิ และ คุณลักษณะของอาจารย์	4.49	0.44	มาก ที่สุด	4.67	0.35	มาก ที่สุด	4.46	0.42	มาก ที่สุด	4.54	0.40
3. คุณสมบัติ คุณวุฒิ และ คุณลักษณะของนิสิต	4.51	0.68	มาก ที่สุด	4.79	0.36	มาก ที่สุด	4.68	0.35	มาก ที่สุด	4.66	0.46
4. อาคารสถานที่และสิ่ง อำนวยความสะดวกต่างๆใน การเรียนการสอน	4.42	0.88	มาก ที่สุด	3.89	0.68	มาก ที่สุด	4.07	0.84	มาก ที่สุด	4.12	0.80
รวม	4.53	0.61	มาก ที่สุด	4.54	0.42	มาก ที่สุด	4.45	0.50	มาก ที่สุด	4.51	0.51

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ภาพรวมของความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตร/บัณฑิต /และนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) มีผลการประเมินความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.51) โดย บัณฑิตและ อาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยการประเมินความเหมาะสม ระดับมากที่สุด ตามลำดับ ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.42) ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.61) ส่วนนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.50)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผลการประเมินความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้า ด้านประเมินรายวิชา ในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.36) ด้านคุณสมบัติ คุณวุฒิ และคุณลักษณะของนิสิตมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด รองลงมา ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.46) และด้านอาการสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆในการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.80)

2.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตรด้านกระบวนการ (Process)

ตารางที่ 4.8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตร/บัณฑิต /และนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษาด้าน กระบวนการ(Process)

รายการประเมิน	อาจารย์ผู้สอนประจำ			บัณฑิต			นิสิต			รวม		
	หลักสูตรN=5คน			N=10คน			N=30คน					
	$\bar{X}$	S.D.	แปล	$\bar{X}$	S.D.	แปล	$\bar{X}$	S.D.	แปล	$\bar{X}$	S.D.	แปล
1. กระบวนการเรียนการสอนในหลักสูตร	4.56	0.62	มาก ที่สุด	4.73	0.42	มาก ที่สุด	4.47	0.53	มาก	4.59	0.52	มาก ที่สุด
2.กระบวนการประเมินผลการเรียน	4.64	0.61	มาก ที่สุด	4.62	0.42	มาก	4.43	0.50	มาก	4.56	0.51	มาก ที่สุด
การสอน												
3.การบริหารหลักสูตร	4.37	0.62	มาก	4.41	0.69	มาก	4.35	0.47	มาก	4.38	0.59	มาก
การจัดการเรียนการสอน												
4. กระบวนการพัฒนา	4.48	0.66	มาก	4.45	0.58	มาก	4.51	0.44	มาก	4.48	0.56	มาก
นิสิต												
รวม	4.51	0.63	มาก ที่สุด	4.55	0.53	มาก ที่สุด	4.44	0.49	มาก	4.50	0.55	มาก ที่สุด

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ภาพรวมของความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตร/บัณฑิต / และนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษาด้าน กระบวนการ(Process) มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.55) โดย การประเมินความเหมาะสมของบัณฑิต มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.53) อาจารย์ผู้สอน

ประจำหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดรองลงมา ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.63) และลำดับสุดท้ายนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.49)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าผลการประเมินความเห็นชอบของกระบวนการ ด้านกระบวนการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.52) และกระบวนการประเมินผลการเรียน มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุดรองลงมา ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.51) ส่วนกระบวนการพัฒนานิสิตและการบริหารหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยในระดับมากตามลำดับ

2.5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตรด้านผลผลิต (Product)

1. ผลกระทบ (ทั้งทางบวกและทางลบ)

2. ด้านคุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา

ตารางที่ 4.9 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตร/บัณฑิต /และนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษาด้าน ผลผลิต (Product)

รายการประเมิน	อาจารย์ผู้สอนประจำ หลักสูตรN=5			บัณฑิต N=10			นิสิต N=30			รวม		
	$\bar{X}$	S.D.	แปล	$\bar{X}$	S.D.	แปล	$\bar{X}$	S.D.	แปล	$\bar{X}$	S.D.	แปล
			ผล			ผล			ผล			ผล
1. ผลกระทบ	4.48	0.65	มาก	4.46	0.41	มาก	4.43	0.51	มาก	4.46	0.52	มาก
2. ด้านคุณลักษณะ และความสามารถใน การปฏิบัติงานของ ผู้สำเร็จการศึกษา	4.56	0.59	มาก ที่สุด	4.51	0.46	มาก ที่สุด	4.49	0.48	มาก	4.52	0.51	มาก ที่สุด
รวม	4.52	0.62	มาก ที่สุด	4.49	0.44	มาก	4.46	0.50	มาก	4.49	0.52	มาก

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ภาพรวมของความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตร/บัณฑิต /และนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้าน ผลผลิต (Product) มีผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.49) โดยอาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.62) ส่วนบัณฑิตและนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก

เมื่อพิจารณารายข้อ พบร่วมกันว่าผลการประเมินความเหมาะสมของผลผลิต ด้านคุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.52) และผลกระทบ มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.52)

2.6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตรด้านความพึงพอใจของผู้ใช้คุณภูมิบัณฑิตต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของคุณภูมิบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา จากมหาวิทยาลัยนูรพา

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจของผู้ใช้คุณภูมิบัณฑิตต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของคุณภูมิบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา จากมหาวิทยาลัยนูรพา

รายการประเมิน	ผู้ใช้บัณฑิต		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านคุณธรรมและจริยธรรม	4.29	0.25	มาก
2. ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ	4.19	0.29	มาก
3. ด้านทักษะทางปัญญา	4.22	0.33	มาก
4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	4.29	0.25	มาก
5. ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่	4.15	0.37	มาก
รวม	4.23	0.30	มาก

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ภาพรวมของความพึงพอใจของผู้ใช้คุณภูมิบัณฑิตต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของคุณภูมิบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา จากมหาวิทยาลัยนูรพา

มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.30)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ด้านคุณธรรมและจริยธรรม และด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยในระดับมากเท่ากัน ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.25) และ ด้านทักษะทางปัญญา มีค่าเฉลี่ยในระดับมากของลงมา ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.30) ส่วนด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ มีค่าเฉลี่ยระดับมากในลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.37)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตรด้านเนื้อหาจากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นจากอาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตรและนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มีดังนี้

1.ด้านบริบท ผลจากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตรและนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา พบว่า ด้านบริบท มีความเหมาะสม โดยเฉพาะวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของ

ผู้เรียนและความต้องการของสังคม แต่โครงสร้างหลักสูตรบางแผนการเรียนมีจำนวนหน่วยกิตมาก เกินไป มีเห็นควรให้ลดจำนวนหน่วยกิต

2.ด้านปัจจัยนำเข้า อาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตรและนิสิตมีความเห็นสอดคล้องกันว่ารายวิชาในหลักสูตรและคุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอนมีความเหมาะสมดีแล้ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและความต้องการของสังคม เนื้อหารายวิชาเป็นความรู้ที่ทันสมัย สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ อาจารย์มีสัมพันธ์ภาพที่ดีและมีความเป็นกันเองกับนิสิต แต่นิสิตที่จะมาเรียนปริญญาเอกในหลักสูตรนี้ควรมีความรู้พื้นฐานทางด้านเทคโนโลยีการศึกษาพอสมควรเพื่อจะสามารถต่อยอดความรู้ได้ทันที ความมีการสอบวัดความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีการศึกษาหรือข้อให้เรียนเพิ่มเติมออนไลน์มากกว่าข้อให้ลงทะเบียนเรียนเพิ่มเติมกับนิสิตระดับปริญญาโท ความมีการปรับปรุงอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนเหมาะสม ควรจัดห้องพักเฉพาะสำหรับกลุ่มนิสิตปริญญาเอกทุกห้องเป็นสำหรับปรึกษาหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันนอกเวลาเรียน โดยมีวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นสำหรับการเขื่อนต่อระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อสื่อสารข้อมูลประกอบการเรียนและการจัดทำรายงาน ห้องสมุดของมหาวิทยาลัย ควรเพิ่มเติมหนังสือ ตำรา และวารสาร ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ที่จัดพิมพ์ใหม่ๆ ตามหมวดหมู่ต่างๆ ให้มากกว่านี้

3.ด้านกระบวนการ แผนการจัดการเรียนการสอนในรายวิชา มีความเหมาะสมในระดับหนึ่ง รายวิชาดุษฎีบัณฑิต 1 และดุษฎีบัณฑิต 2 ความมีความชัดเจนให้นิสิตสามารถได้โครงร่างวิทยานิพนธ์และสามารถดำเนินการวิจัยได้ทันที สำหรับการจัดระบบอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ยังไม่ชัดเจน และนิสิตยังสับสนลังเลในการเลือกอาจารย์ที่ปรึกษา การสอบวัดคุณสมบัติควรมีค่าแนะนำก่อนสอบถึงขอบเขตรายวิชาและกำหนดเกณฑ์ให้ชัดเจน การประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่นิสิตนักศึกษาและผู้สนใจยังมีน้อยมาก นิสิตมักทราบจากเว็บไซด์เท่านั้น น่าจะมีการ

ประชาสัมพันธ์ทางอินดี้วาย เช่นทางวิทยุกระจายเสียง และรายการ โทรทัศน์ หรือสื่อหนังสือเชิญชวนเพิ่มพูนความรู้ไปยังหน่วยงานต่างๆ จะทำให้มีผู้สนใจสมัครเข้าเรียนเพิ่มขึ้น ยังขาดการสนับสนุนและให้คำแนะนำนำเวทีการนำเสนอผลงานวิชาการในระดับประเทศ และระดับนานาชาติ ควรจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะด้านวิชาการสำหรับนิสิตอย่างสม่ำเสมอทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ

4.ด้านผลผลิต อาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตรและนิสิตที่กำลังศึกษา ให้ความเห็นว่า การเรียนในวิชาชีพที่เกี่ยวข้องนี้ทำให้เป็นที่ยอมรับและมีความสามารถในการทำงานตามสาขา วิชาชีพที่สำเร็จการศึกษา บัณฑิตสามารถจัดระบบและออกแบบการเรียนการสอนได้ดี สามารถพัฒนาและจัดระบบงานในองค์กร ได้มีประสิทธิภาพ สามารถทำงานวิจัย ริเริ่มการแก้ปัญหา และพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ และเป็นที่ปรึกษาและเป็นวิทยากรด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาแก่หน่วยงานต่างๆ

ดังนั้นในภาพรวมจะเห็นว่าความคิดเห็นจากการสำรวจ อาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตรและนิสิตที่กำลังศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มีความเห็นสอดคล้องกันในเรื่องของบริบทและปัจจัยนำเข้าว่ามีความเหมาะสมมาก ส่วนด้านกระบวนการอาจต้องมีการปรับปรุงในเรื่องของอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน สำหรับด้านผลผลิตมีความเหมาะสมเป็นที่พึงพอใจของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา” มีรายละเอียดดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

1.2 วัตถุประสงค์เฉพาะ

1) เพื่อประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ด้านบริบท (ความต้องการ ประโยชน์ และปัญหา ภายใต้สภาพแวดล้อมที่กำหนด จากวัตถุประสงค์และโครงสร้างของหลักสูตร)

2) เพื่อประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ด้านปัจจัยนำเข้า (รายวิชาในหลักสูตร คุณลักษณะอาจารย์ คุณสมบัตินิสิต และปัจจัยเกื้อหนุนทรรพยากรทางการศึกษา)

3) เพื่อประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ด้านกระบวนการ (การกำกับติดตามกระบวนการเรียนการสอน สื่อการสอน เอกสาร และการประเมินผล)

4) เพื่อประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ด้านผลผลิต (ผลกระทบ ประสิทธิภาพ การพัฒนา ครอบมาตรฐาน และ ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต)

2. ประชากร

2.1 อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 5 คน

2.2 บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา แล้ว จำนวน 16 คน

2.3 นิสิตที่กำลังศึกษาในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 35 คน

2.4 ผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 7 แห่ง

3. ขอบเขตการวิจัย

ใช้กรอบแนวคิดของสตัฟเฟลบีม CIPP Model (Stufflebeam, 2001)

Daniel Stufflebeam's CIPP Model:

- Context (needs, assets, and problems within a defined environment)**
- Input (competing strategies & work plans & budgets of selected approach)**
- Process (monitor, document, and assess program activities)**
- Product (impact, effectiveness, sustainability, and scalability)**
- Decision/Accountability-Oriented Evaluation (Stufflebeam, 2001, In *Evaluation Models*)**

- 1) ประเมินบริบท(C: Context) ได้แก่ วัตถุประสงค์ และ โครงสร้างหลักสูตรปรัชญาดุษฎี บัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา และจำนวนหน่วยกิต ภายใต้สภาพแวดล้อมที่กำหนด
- 2) ประเมินปัจจัยนำเข้า (I: Input) ได้แก่ นโยบาย แผนงาน และงบประมาณ สำหรับการดำเนินงานตามหลักสูตร คุณสมบัติ คุณวุฒิ และคุณลักษณะของนิสิต คุณวุฒิและประสบการณ์ของผู้สอน อาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการเรียนการสอน
- 3) ประเมินกระบวนการ (P: Process) ได้แก่ การกำกับติดตามกระบวนการเรียนการสอน สื่อการสอน หนังสือ ตำรา และเอกสาร แหล่งความรู้ สิ่งอำนวยความสะดวก ตรวจสอบและการประเมินผล ตลอดจนกิจกรรมในการจัดการเรียนการสอน
- 4) ประเมินด้านผลผลิต (P: Product) ได้แก่ ผลกระทบ (ทั้งทางบวกและทางลบ) ครอบคลุม การศึกษาต่อ การเป็นที่ยอมรับ ความสามารถในการปฏิบัติงาน การได้รับรางวัล การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ประสิทธิภาพ การพัฒนาอย่างยั่งยืน ครอบมาตรฐาน และความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

4. เครื่องมือการวิจัย ได้แก่

- 1) แบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Check lists)
- 2) แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ
- 3) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง
- 4) สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

5. การรวมรวมข้อมูล รวมรวมข้อมูลจากสัมภาษณ์และแบบสอบถาม ได้รับแบบสอบถามคืนจาก อาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา 5 คน/บัณฑิตที่ สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา 10 คน/นิสิตที่กำลัง ศึกษาในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา 30 คน และผู้ใช้บัณฑิต 7 คน

6. สรุปผลการวิจัย

การประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา สรุปได้ดังต่อไปนี้

6.1. ผลการประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยภาพรวม พบร่วม พบร่วม ในภาพรวมผลการประเมินหลักสูตร ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ได้จากการย์ผู้สอนประจำหลักสูตร/ บัณฑิต / และนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทาง การศึกษา ในภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.54$, S.D.= 0.51) โดย อาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตรและบัณฑิต มีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับดังนี้ ($\bar{X} = 4.55$, S.D.= 0.58) และ ($\bar{X} = 4.60$, S.D.= 0.46) ส่วนนิสิตที่กำลังศึกษา หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษามีความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ ระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D.= 0.48)

เมื่อพิจารณาผลการประเมินหลักสูตรในภาพรวมเป็นรายด้าน พบร่วม ด้านที่มีความ เหมาะสมมากที่สุด มี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า และด้านกระบวนการ โดยมี ค่าเฉลี่ยตามลำดับ ดังนี้ ($\bar{X} = 4.66$, S.D.= 0.44) ($\bar{X} = 4.51$, S.D.= 0.51) และ ($\bar{X} = 4.50$, S.D.= 0.55) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านผลผลิตอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D= 0.52)

6.2. ผลการประเมินด้านบริบท ภาพรวมของความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนประจำ หลักสูตร/บัณฑิต / และนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านบริบท (Context) มีผลการประเมินความเหมาะสมสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.44) โดย บัณฑิต มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.81$, S.D.= 0.43) รองลงมาได้แก่ อาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$, S.D.= 0.47) และลำดับ สุดท้ายคือ นิสิตมีค่าเฉลี่ย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D.= 0.44)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบร่วม วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมสมอยู่ในระดับมาก ที่สุด ($\bar{X} = 4.70$, S.D.= 0.34) และ โครงสร้างหลักสูตรมีความเหมาะสมสมอยู่ในระดับมากที่สุด .. รองลงมา ($\bar{X} = 4.61$, S.D.= 0.44)

6.3. ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า ภาพรวมของความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตร/บัณฑิต /และนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) มีผลการประเมินความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.51) โดย บัณฑิตและ อาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยการประเมินความเหมาะสม ระดับมากที่สุด ตามลำดับ ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.42) ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.61) ส่วนนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.50)

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผลการประเมินความเหมาะสมของปัจจัยนำเข้า ด้านประเมินรายวิชาในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.36) ด้านคุณสมบัติ คุณวุฒิ และคุณลักษณะของนิสิตมีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุดรองลงมา ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.46) และด้านอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆในการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.80)

6.4. ผลการประเมินด้านกระบวนการ ภาพรวมของความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตร/บัณฑิต /และนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านกระบวนการ(Process) มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.55) โดย การประเมินความเหมาะสมของบัณฑิต มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.53) อาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดรองลงมา ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.63) และลำดับสุดท้ายนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.49)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าผลการประเมินความเหมาะสมของกระบวนการ ด้านกระบวนการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.52) และกระบวนการประเมินผลการเรียน มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุดรองลงมา ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.51) ส่วนกระบวนการพัฒนานิสิตและการบริหารหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยในระดับมากตามลำดับ

6.5. ผลการประเมินด้านผลผลิต ในภาพรวมพบว่า ภาพรวมของความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตร/บัณฑิต /และนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้าน ผลผลิต (Product) มีผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.49) โดยอาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.62) ส่วนบัณฑิตและนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าผลการประเมินความเหมาะสมของผลผลิต ด้านคุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา มีค่าเฉลี่ยในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.52) และผลกรอบ นีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = 0.52)

6.6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินหลักสูตรด้านความพึงพอใจของผู้ใช้คุณภูบัณฑิตต่อ การปฏิบัติงานและคุณลักษณะของคุณภูบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา จากมหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า ภาพรวมของความพึงพอใจของผู้ใช้คุณภูบัณฑิตต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของคุณภูบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา จากมหาวิทยาลัยบูรพา มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.30)

เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าด้านคุณธรรมและจริยธรรม และด้านทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยในระดับมากเท่ากัน ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.25) และ ด้านทักษะทางปัญญา มีค่าเฉลี่ยในระดับมากของลงมา ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.30) ส่วนด้านทักษะ การใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ มีค่าเฉลี่ยระดับมากในลำดับสุดท้าย ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.37)

6.7 ผลการวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์เพื่อประเมินหลักสูตรปรัชญาคุณภูบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา พบว่า มีข้อคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะในด้านต่างๆ ดังนี้

(1) ด้านบริบท ผลจากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตรและ/และนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรปรัชญาคุณภูบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา พบว่า ด้านบริบทมีความเหมาะสม โดยเฉพาะวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และความต้องการของสังคม แต่โครงสร้างหลักสูตรบางแผนการเรียนมีจำนวนหน่วยกิตมากเกินไป มีเห็นควรให้ลดจำนวนหน่วยกิต

(2) ด้านปัจจัยนำเข้า พบว่า อาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตรและนิสิตมีความเห็นสอดคล้องกันว่ารายวิชาในหลักสูตรและคุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอนมีความเหมาะสมดีแล้ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและความต้องการของสังคม เนื้อหารายวิชาเป็นความรู้ที่ทันสมัย สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ อาจารย์มีสัมพันธ์ภาพที่ดีและมีความเป็นกันเองกับนิสิต แต่นิสิตที่จะมาเรียนปรัชญาเอกในหลักสูตรนี้ควรมีความรู้พื้นฐานทางด้านเทคโนโลยีการศึกษามาพอสมควรเพื่อจะสามารถต่อยอดความรู้ได้ทันที ความมีการสอบวัดความรู้พื้นฐานด้านเทคโนโลยีการศึกษาหรือจัดให้เรียนเพิ่มเติมออนไลน์มากกว่าจัดให้ลงทะเบียนเรียนเพิ่มเติมกับนิสิตระดับปรัชญาโท ความมีการปรับปรุงอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนเหมาะสม ควรจัดห้องพักเฉพาะสำหรับกลุ่มนิสิตปรัชญาเอกทุกชั้น เป็นสำหรับปริญญาโทรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันนอกเวลาเรียน โดยมีวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นสำหรับการเขื่อมต่อระบบอินเทอร์เน็ตเพื่อสืบค้นข้อมูลประกอบการเรียนและการจัดทำรายงาน ห้องสมุดของมหาวิทยาลัย

ควรเพิ่มเติมหนังสือ ตำรา และวารสาร ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ที่จัดพิมพ์ใหม่ๆ ตาม หมวดหมู่ต่างๆ ให้มากกว่านี้

(3) ด้านกระบวนการ พนว่า แผนการจัดการเรียนการสอนในรายวิชานี้มีความเหมาะสมใน ระดับหนึ่ง รายวิชาคุณภูนิพนธ์ 1 และคุณภูนิพนธ์ 2 ความมีความชัดเจนให้นิสิตสามารถได้โครงร่าง วิทยานิพนธ์และสามารถดำเนินการวิจัยได้ทันที สำหรับการจัดระบบอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ยังไม่ชัดเจน และนิสิตยังสับสนลังเลในการเลือกอาจารย์ที่ปรึกษา การสอบวัดคุณสมบัติกรณี คำแนะนำก่อนสอบถึงขอบเขตรายวิชาและกำหนดเกณฑ์ให้ชัดเจน การประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่ นิสิตนักศึกษาและผู้สนใจมีน้อยมาก นิสิตมักทราบจากเว็บไซด์เท่านั้น น่าจะมีการ ประชาสัมพันธ์ทางอื่นด้วย เช่นทางวิทยุกระจายเสียง และรายการ โทรทัศน์ หรือส่งหนังสือเชิญ ชวนเพิ่มพูนความรู้ไปยังหน่วยงานต่างๆ จะทำให้มีผู้สนใจสมัครเข้าเรียนเพิ่มขึ้น ควรจัดกิจกรรม เพื่อพัฒนาทักษะด้านวิชาการสำหรับนิสิตอย่างสม่ำเสมอทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ ยังขาดการ สนับสนุนและให้คำแนะนำเวทีการนำเสนอผลงานวิชาการในระดับประเทศ และระดับนานาชาติ นิสิตที่กำลังจะจบการศึกษาหาแหล่งวารสารที่อยู่ในฐานข้อมูล TCI เพื่อตีพิมพ์บทความวิจัยได้ยาก และล่าช้า และการกำหนดให้ต้องมีบทความอย่างน้อย 3 บทความลงในวารสารวิชาการก่อนจบ การศึกษานี้ หากเกินไป ควรมีเพียงบทความวิจัยที่เป็นวิทยานิพนธ์เพียงบทความเดียว

(4) ด้านผลผลิต พนว่าอาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตรและนิสิตที่กำลังศึกษา ให้ความเห็นว่า การเรียนในวิชาชีพที่เกี่ยวข้องนี้ทำให้เป็นที่ยอมรับและมีความสามารถในการทำงานตามสาขา วิชาชีพที่สำเร็จการศึกษา บัณฑิตสามารถจัดระบบและออกแบบการเรียนการสอนได้ดี สามารถ พัฒนาและจัดระบบงานในองค์กร ได้มีประสิทธิภาพ สามารถทำงานวิจัย ร่วมกับการแก้ปัญหา และ พัฒนาองค์ความรู้ใหม่ และเป็นที่ปรึกษาและเป็นวิทยากรด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาแก่ หน่วยงานต่างๆ และบัณฑิตมีความสามารถในการนำความรู้ประยุกต์กับงานที่ปฏิบัติ

7. อภิปรายผล

ผลจากการประเมินหลักสูตรปรัชญาคุณภูนิพนธ์ สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จากความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตร บัณฑิต ผู้สำเร็จการศึกษา และนิสิตที่กำลังศึกษาในหลักสูตรปรัชญาคุณภูนิพนธ์ สาขาวิชาเทคโนโลยี การศึกษามีประเด็นที่อภิปรายผล ดังนี้

7.1 ผลการประเมินหลักสูตรปรัชญาคุณภูนิพนธ์ สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะ ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็น เพราะหลักสูตรปรัชญาคุณภูนิพนธ์ สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษามีการบริหารจัดการหลักสูตรที่ดี

ส่งผลให้การดำเนินงานด้านหลักสูตรมีประสิทธิภาพ ประกอบกับหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นตอบสนองต่อความต้องการของหน่วยงานและบุคลากรทางการศึกษาได้อย่างดี ลดคลื่นกับความต้องการความสนใจของผู้เรียน และสอดคล้องกับความต้องการของสังคม นอกจากนี้ผลการประเมินพบว่าระดับความคิดเห็นในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า บัณฑิตที่จบการศึกษาได้ผ่านกระบวนการศึกษาจากหลักสูตรที่ได้มีการจัดระบบไว้อย่างดี ผ่านกระบวนการกลั่นกรองจากผู้ทรงคุณวุฒิ เนื้อหารายวิชาที่เรียนเป็นประโยชน์กับการประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับกระบวนการมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) ในระดับปริญญาเอกด้านคุณภาพของบัณฑิต และเกณฑ์การประเมินคุณภาพของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา องค์ประกอบที่ 2 การผลิตบัณฑิต สอดคล้องกับแนวคิดของทابา (Taba, 1962: 422) ที่กล่าวว่าเนื้อหาของหลักสูตร เป็น สาระของความรู้และประสบการณ์จากการเรียนรู้วิชานั้น ๆ ซึ่งจะเป็นรายละเอียดที่จะนำมาถ่ายทอดให้แก่ผู้เรียนให้มีคุณสมบัติตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการของหลักสูตร

7.2 ผลการประเมินหลักสูตรด้านบริบท โดยภาพรวมพบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด วัตถุประสงค์ของหลักสูตรและโครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสมมากที่สุด ซึ่งแสดงว่าหลักสูตรจะสามารถพัฒนาและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถทางเทคโนโลยีการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และจำนวนหน่วยกิตที่ออกแบบไว้ก็เหมาะสม นอกจากนิสิตบางท่านเห็นว่าแผนการเรียนบางแผนมีจำนวนหน่วยกิตมากเกินไป ควรปรับลดบางรายวิชาที่มีความคล้ายคลึงกันลงบ้างเพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน

7.3 ผลการประเมินหลักสูตรด้านปัจจัยนำเข้า พบร่วมกับว่ามีผลการประเมินความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยรายวิชาในหลักสูตรและคุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอนมีความเหมาะสมดีมาก สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและความต้องการของสังคม สอดคล้องกับสังคม อุตสาหกรรมที่ (2527) ที่มีความเห็นว่าหลักสูตรต้องสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน เนื้อหารายวิชาเป็นความรู้ที่ทันสมัย สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ อาจารย์มีสัมพันธ์ภาพที่ดีและมีความเป็นกันเองกับนิสิต ทั้งนี้เป็นเพรการกำหนดผู้สอนตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตนี้ได้จัดอาจารย์ผู้สอนที่มีคุณวุฒิ ความรู้และประสบการณ์ ที่สามารถถ่ายทอดความรู้และให้คำแนะนำให้กำปรึกษานิสิตทั้งด้านการเรียนและการทำวิทยานิพนธ์ นอกจากนี้การจัดให้มีห้องเฉพาะสำหรับนิสิตปริญญาเอกไว้ปรึกษาหารือกันตามความคิดเห็นของบัณฑิตและนิสิตนั้น น่าเป็นเรื่องที่ควรพิจารณา เพราะนิสิตควรมีเวลาคุยกัน อกปรายกันทางวิชาการเกี่ยวกับสิ่งที่ศึกษาค้นคว้า และบางครั้งอาจมีอาจารย์เข้ามาร่วมสนทนากันด้วย และมีสิ่งอำนวยความสะดวกหลากหลายรูปแบบ เช่น ห้องเรียน ห้องสมุด เพื่อ

ประกอบการเรียนด้วย ตลอดจนเพิ่มเติมหนังสือและตำราในห้องสมุดให้ทันสมัยและมีมากเพียงพอ สำหรับการศึกษาค้นคว้า

7.4 ผลการประเมินหลักสูตรด้านกระบวนการ มีผลการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด อาจารย์บัณฑิต และนิสิต มีความเห็นสอดคล้องกันว่ากระบวนการเรียนการสอนสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม มีความรู้ ความเข้าใจสามารถวิเคราะห์ปัญหา และแก้ไขปัญหาในการทำงานได้ เปิดโอกาสให้นิสิตมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน เป็นความเห็นที่ได้รับจากแบบสอบถามและการ สัมภาษณ์ที่สอดคล้องกัน ทั้งนี้เป็นเพราะรายวิชาที่กำหนดให้นิสิตเรียน และรายวิชาที่จัดให้เลือก เป็นรายวิชาที่นิสิตมองเห็นประโยชน์และสนใจที่จะศึกษาค้นคว้า ตามประเด็นที่อาจารย์เสนอแนะ นำมาอภิปรายกันในห้องเรียน ทำให้เพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ได้ตามวัตถุประสงค์ของ หลักสูตร แต่มีความเห็นเพิ่มเติมในเรื่องการพัฒนานิสิตนั้น นิสิตอย่างได้ข้อเสนอแนะการสอบวัด คุณสมบัติจากอาจารย์ก่อนสอบเพื่อให้เกิดความมั่นใจกับการสอบ และอีกประการหนึ่งการจัด กิจกรรมศึกษาดูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศหากได้จัดอย่างสม่ำเสมอจะช่วยส่งเสริม พัฒนาการด้านทักษะวิชาการของผู้เรียน

7.5 ผลการประเมินหลักสูตรด้านผลผลิต มีผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมาก บัณฑิต สามารถจัดระบบและออกแบบการเรียนการสอนได้ดี สามารถพัฒนาและจัดระบบงานในองค์กรได้ มีประสิทธิภาพ สามารถทำงานวิจัย รู้วิธีการแก้ปัญหา และพัฒนาองค์ความรู้ใหม่ และเป็นที่ปรึกษา และเป็นวิทยากรด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาแก่นักงานต่างๆ และบัณฑิตมีความสามารถ ในการนำความรู้ประยุกต์กับงานที่ปฏิบัติ และผู้ใช้บัณฑิตพึงพอใจกับการปฏิบัติงานและความรู้ ความสามารถของบัณฑิต ผลการประเมินในข้อนี้เป็นการสะท้อนกลับถึงวัตถุประสงค์ของ หลักสูตรและโครงสร้างหลักสูตรของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ตลอดจนกระบวนการเรียนการสอนที่จัดขึ้นประสบความสำเร็จตามที่คาดหวัง ได้ผลิตบัณฑิตอย่าง มีประสิทธิภาพ เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education; TQF: HE)

8. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

8.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการประเมินหลักสูตรไปใช้

(1) ผลจากการวิจัยการประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยี การศึกษา ด้านโครงสร้างหลักสูตรแบบ 2.2 มีจำนวนหน่วยกิตมากเกินไป อาจปรับลดรายวิชาที่ คล้ายคลึงกัน

(2) ควรจัดห้องพักและสิ่งอำนวยความสะดวกให้นิสิตสำหรับการพับปะและปรึกษาหารือกัน

(3) ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาอย่างสม่ำเสมอและหลายช่องทาง เพื่อให้ผู้สนใจรับทราบและสมัครเรียนต่อได้

8.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

(1) ควรมีการประเมินด้านความพึงพอใจของนิสิตที่มีต่อรายวิชาในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

(2) ควรมีการประเมินด้านคุณธรรมและจริยธรรมของบัณฑิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

(3) ควรมีการประเมินเรื่องความคุ้มค่าของการลงทุนค่าใช้จ่ายต่อหัวของนิสิตระดับปริญญา เอ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

บรรณานุกรม

กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2542) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542.

กรุงเทพฯ โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว

คู่มือการศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุยภูมิบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา (2556) พิมพ์สำเนา
ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. (2539) การพัฒนาหลักสูตร: หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
อ deinplast ,

ชูครี สุวรรณ โขต. (2544) หลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงพิมพ์
อักษรไทย,

ร่าง บัวครี.(2532) ทฤษฎีหลักสูตร: การออกแบบและพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว .

บรรลือ พฤกษาด. (2534) หลักสูตรกับบูรณาการทางการสอน . พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพาลิช .

บุญชุม ศรีสะอาด. (2541) การพัฒนาการสอน. กรุงเทพฯ : สุวิริยาสาสน์ .

บุญชุม ศรีสะอาด, 2545, การวิจัยเบื้องต้น พิมพ์ครั้งที่ 7 กรุงเทพฯ : ชมราเด็ก.

พรพิพย์ ไชยโส วงศ์สันต์ ทองไทย แม่นมาศ ถลิลสัตย์กุล. (2554) การประเมินหลักสูตรปรัชญา
ดุยภูมิบัณฑิตสาขาวิชาภาษาศาสตร์ศึกษา ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ไฟชูร์ย์ สินลารัตน์. ประมวลบทความหลักสูตร : สารร่วมสมัย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2530.

มาเรียม นิลพันธุ์.(2554) “การประเมินหลักสูตรปรัชญาดุยภูมิบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและ
การสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.” วารสารศิลป์การศึกษาศาสตร์วิจัย
ปีที่ 4 ฉบับที่ 2 (กค.-ธค.2555) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

มัทนา วงศ์นอมศักดิ์.(2553) “การประเมินหลักสูตรปรัชญาดุยภูมิบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.” วารสารศิลป์การศึกษาศาสตร์วิจัย ปีที่ 3
ฉบับที่ 1-2 (กค.-ธค.2554) คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538). เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สุวิริยาสาสน์
ธุรี ภู่สาระ.(2546) การพัฒนาหลักสูตรตามแนวปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : บุ๊ค พอยท์.

วิชัย วงศ์ไหญ์.(2545) การพัฒนาหลักสูตรและการสอนมิติใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร:
ธนาศิริการพิมพ์.

วิชัย วงศ์ไหญ์ .(2554) การพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2 . กรุงเทพมหานคร: อาร์ แอนด์ บีร์น จำกัด.

_____ (2527) กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการสอนภาคปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : โอดี้นสโตร์.
สังค์ อุตระนันท์.(2532) พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ภาควิชา
บริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุนีย์ ภู่พันธ์.(2546) แนวคิดพื้นฐานการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมิตร คอมานุกร.(2523) หลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์.

สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา ครอบนาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย

(Thai Qualifications Framework for Higher Education; TQF: HEd) <http://www.mua.go.th>
สืบคื้นวันที่ 28 กพ. 2557

สำนักงานเลขานุการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2555). การพัฒนาคุณลักษณะผู้เรียน
บุคคลใหม่เพื่อรับการปฏิรูปการศึกษาในศตวรรษที่สอง.

ศิริชัย กาญจนวاسي (2547) ทฤษฎีการประเมิน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Beauchamp, George A.(1968) The Curriculum of Elementary School. Boston: Allyn and
acon Inc.

_____ . (1975) Curriculum Theory. 4th ed. Illinois: F E Peacock.

Chandra, Arvinda. (1977) Curriculum Development and Evaluation in Education. New Delhi:
Sterling Publishers Private Ltd.

Doris Lorraine, Cox-Peterson, Ph.D. (2004) “A Qualitative Analysis of A Cohort Doctoral
Program in Educational Administration,” University of Purdue.

Good, Carter V.(1973) Dictionary of Education. New York: McGraw – Hill Book Company.

Oliva, Peter F., Gordon, William R. (2013) Developing the Curriculum. 8thed. Pearson Education,
Inc.

Saylor, J. Galen, and Alexander, William M.(1974) Planning Curriculum for Schools. New York:
Holt, Rinehart and Winston Inc.

Stufflebeam, Daniel L.. (2001). *Evaluation Model*. Sanfrancisco: Peacock Publisher.

Stufflebeam, Daniel L., and Shinkfield, Anthony J. (2007) Evaluation Theory, Models,
and Applications. Sanfrancisco:Jossey-Bass.

Taba, Hilda. (1962) Curriculum Development: Theory and Practice. New York: Harcourt Brace Jovanovich.

Tyler, Ralph W. (1949) Basic Principles of Curriculum and Instruction. Chicago: University of Chicago Press

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

- 1.ศาสตราจารย์ ดร.ชัยยงค์ พรมวงศ์
- 2.รองศาสตราจารย์ ดร.นิคม ทาแดง
- 3.รองศาสตราจารย์ ดร.พงศ์ประเสริฐ อกสุวรรณ
- 4.รองศาสตราจารย์ ดร.บุญเลิศ ส่องสว่าง
- 5.รองศาสตราจารย์ ดร.ธนิศ ภู่ศิริ

ภาคผนวก ฯ
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบประเมินความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ
 สำหรับเครื่องมือวิจัยในการประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
 สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อคำถามในแบบประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาที่แนบมาด้วยจำนวน ๒ ฉบับคือ

๑. แบบประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา สำหรับอาจารย์ผู้สอน ประจำหลักสูตร/ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตร/ และนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตร
๒. แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ดุษฎีบัณฑิตต่อการปฏิบัติงาน และคุณลักษณะของดุษฎีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยบูรพา

โปรดใส่เครื่องหมาย (✓) ลงในช่องคะแนนความคิดเห็นของท่านในแบบประเมินดังนี้

คะแนน	+๑	ถ้าແນໃຈວ່າຂ້ອຄໍາຖາມເໜາະສົມ
คะแนน	○	ໄຟແນໃຈວ່າຂ້ອຄໍາຖາມເໜາະສົມ
คะแนน	-๑	ຂ້ອຄໍາຖາມໄຟເໜາະສົມ

ลำดับ	รายการประเมิน	ความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+๑	๐	-๑	
๑	การประเมินบริบท				
	๑.๑ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร				
	๑.๒ โครงสร้างหลักสูตร				
๒	การประเมินปัจจัยนำเข้า				
	๒.๑ รายวิชาในหลักสูตร				
	๒.๒ คุณสมบัติ คุณวุฒิ และคุณลักษณะของอาจารย์				
	๒.๓ คุณสมบัติ คุณวุฒิ และคุณลักษณะของนิสิต				
	๒.๔ อาคารสถานที่ และสิ่งอำนวยความสะดวก				
๓	การประเมินกระบวนการ				
	๓.๑ กระบวนการจัดการเรียนการสอน				
	๓.๒ กระบวนการวัดและประเมินผล				
	๓.๓ กระบวนการบริหารหลักสูตร				
	๓.๔ กระบวนการพัฒนานิสิต				
๔	การประเมินผลผลิต				
	๔.๑ ผลกระทบ (บวกและลบ)				
	๔.๒ คุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา				
๕	การประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้บันทึกต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของดุษฎีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา				
	๕.๑ คุณธรรมและจริยธรรม				
	๕.๒ ความรู้ความสามารถทางวิชาการ				
	๕.๓ ทักษะทางปัญญา				
	๕.๔ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรและความรับผิดชอบ				
	๕.๕ ทักษะการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่				

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ .....

ขอขอบพระคุณยิ่ง

ลงชื่อ

(.....)

ผู้ทรงคุณวุฒิ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ทิพย์เกสร บุญจำเพาะ)

ผู้วิจัย

**แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นในการประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยี
การศึกษา**

**สำหรับอาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตรและ
นิสิตที่กำลังศึกษาในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา**

ด้านบริบท

1. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มีความมุ่งหมายให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถในการดำเนินการที่สำคัญ สามารถต่อยอดกับปัจจัย ปัจจุบัน และพันธกิจ ของภาควิชาและเหมาะสมกับความต้องการของสังคมเพียงใด
2. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ด้านการออกแบบและพัฒนางานเทคโนโลยีการศึกษา การจัดการ และการประเมินระบบงานเทคโนโลยีการศึกษา ได้เพียงใด
3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถทางเทคโนโลยีการศึกษาและประยุกต์ใช้งานวิจัยให้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา หรือไม่
4. ส่งเสริมให้ผู้เรียนตระหนักรู้ในบทบาทหน้าที่ของตนเองต่อสังคม มีจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพได้เพียงใด
5. โครงสร้างหลักสูตรของ

แบบ 1.1 (ปริญญาโทต่อปริญญาเอกแบบไม่มีเรียนรายวิชา) 48 หน่วยกิต

แบบ 2.1 (ปริญญาโทต่อปริญญาเอกแบบมีเรียนรายวิชา) 64 หน่วยกิต

แบบ 2.2 (ปริญญาตรีต่อปริญญาเอก) 96 หน่วยกิต

มีความเหมาะสมเพียงใด

ด้านปัจจัยนำเข้า

6. รายวิชาในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาเหมาะสมเพียงใด
7. จำนวนอาจารย์ คุณสมบัติ คุณวุฒิ และคุณลักษณะของอาจารย์ เหมาะสมและเพียงพอหรือไม่
8. คุณสมบัติ คุณวุฒิ และคุณลักษณะของนิสิต มีความเหมาะสมเพียงใด
9. อาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวก ความสะดวกต่างในการเรียนการสอน มีความเหมาะสมเพียงใด

ด้านกระบวนการ

10. กระบวนการเรียนการสอน ในหลักสูตรมีความเหมาะสมเพียงใด
11. กระบวนการประเมินผลการเรียนการสอน ทั้งหลักเกณฑ์และวิธีการ มีความเหมาะสมเพียงใด
12. การบริหารหลักสูตรทั้งเรื่องการจัดตารางเรียนและการจัดอาจารย์ผู้สอน มีความเหมาะสมเพียงใด
13. กระบวนการพัฒนานิสิตส่งเสริมด้วยกิจกรรมต่างๆ ความเหมาะสมเพียงใด

ด้านผลผลิต

14. บัณฑิตมีความสามารถในการพัฒนางานที่ปฏิบัติอยู่ให้มีความทันสมัย สามารถในการนำความรู้ ประยุกต์กับงานที่ปฏิบัติ ความสามารถในการจัดระบบและออกแบบการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพได้เพียงใด
15. ด้านคุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา สามารถใช้กระบวนการวิจัยในการคิด วิเคราะห์หรือแก้ปัญหาการปฏิบัติงานหรือปัญหาทางวิชาการที่ слับซับซ้อน สามารถนำความรู้ที่ได้รับ ไปใช้ในการพัฒนาวัตกรรมหรือสร้างองค์ความรู้ใหม่ หรือไม่เพียงใด

แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ตามความคิดเห็นในการประเมิน
หลักสูตร 4 ด้าน คือ 1) ด้านบริบท เกี่ยวกับวัตถุประสงค์และโครงสร้างหลักสูตร 2) ด้านปัจจัยนำเข้า
เกี่ยวกับรายวิชาในหลักสูตร คุณสมบัติ คุณวุฒิ และคุณลักษณะของอาจารย์ผู้สอนและนิสิต อาคาร
สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆในการเรียนการสอน 3) ด้านกระบวนการ เกี่ยวกับ
กระบวนการจัดการเรียนการสอนและกระบวนการวัดและการประเมินผลและ 4) ด้านผลผลิต
เกี่ยวกับผลกระทบทั้งทางบวกและลบ และด้านคุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงานของ
ผู้สำเร็จการศึกษา

**แบบประเมินหลักสูตรปรัชญาดุนภีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา
สำหรับบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาในหลักสูตรปรัชญาดุนภีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา**

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินหลักสูตรปรัชญาดุนภีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาเพื่อได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับการตัดสินใจของผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและเป็นไปตามนโยบายของแผนการศึกษาของชาติ

แบบสอบถามมี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบประเมินหลักสูตร ประกอบด้วย 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 แบบประเมินบริบท แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 วัตถุประสงค์หลักสูตรปรัชญาดุนภีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

ด้านที่ 2 โครงสร้างหลักสูตรปรัชญาดุนภีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

ส่วนที่ 2 แบบประเมินปัจจัยนำเข้า แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 ประเมินรายวิชาในหลักสูตรปรัชญาดุนภีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

ด้านที่ 2 คุณสมบัติ คุณวุฒิ และคุณลักษณะของอาจารย์ผู้สอน

ด้านที่ 3 คุณสมบัติ คุณวุฒิ และคุณลักษณะของนิสิต

ด้านที่ 4 อาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างในการเรียนการสอน

ส่วนที่ 3 แบบประเมินกระบวนการ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 กระบวนการเรียนการสอน

ด้านที่ 2 กระบวนการประเมินผลการเรียน

ด้านที่ 3 การบริหารหลักสูตร

ด้านที่ 4 กระบวนการพัฒนานิสิต

ส่วนที่ 4 แบบประเมินผลผลิต

ด้านที่ 1 ผลกระทบ (ทั้งทางบวกและทางลบ) ครอบคลุมการศึกษาต่อ การเป็นที่ยอมรับ การมีงานทำ การได้รับรางวัล การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ประสิทธิภาพ การพัฒนาอย่างยั่งยืน ครอบมาตรฐาน และความพึงพอใจของผู้เรียน

ด้านที่ 2 ด้านคุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไป

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง □ ที่เป็นจริง และกรอกข้อความลงในช่องว่างตาม
ความเป็นจริง

1. อายุ	☐ 30–35 ปี	☐ 36–40 ปี	
	☐ 41–45 ปี	☐ 45 ปีขึ้นไป	
2. เพศ	☐ ชาย	☐ หญิง	
3. ประสบการณ์ในการสอนระดับดุษฎีบัณฑิตศึกษา	☐ 1-3 ปี	☐ 3-5 ปี	☐ 5 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบประเมินหลักสูตร ประกอบด้วย 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบประเมินบริบท

ส่วนที่ 2 แบบประเมินปัจจัยนำเข้า

ส่วนที่ 3 แบบประเมินกระบวนการ

ส่วนที่ 4 แบบประเมินผลผลิต

คำนี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร ที่ท่านไว้ว่า
เหมาะสม ตรงกับความเห็นของท่านมากที่สุด ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

คะแนน 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง เหมาะสมมาก

คะแนน 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย

คะแนน 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

ส่วนที่ 1 แบบประเมินบริบท

ด้านที่ 1 วัตถุประสงค์ของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

โปรดพิจารณาวัตถุประสงค์ของหลักสูตรดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มีความน่า
หมายให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถในการบริบทที่ สอดคล้องกับปรัชญา ปัฒนธรรม และพันธกิจ ของ
ภาควิชาและเหมาะสมกับความต้องการของสังคมเพียงใด

ปรัชญาของภาควิชา

สร้างนวัตกรรม ผู้นำเทคโนโลยี มีคุณธรรม

ปัฒนาของภาควิชา

บัณฑิตวิชาการดี มีคุณธรรม ชื่นชมสังคม สั่งสมอุดมการณ์ พัฒนาการศึกษา

พันธกิจของภาควิชา

1. มุ่งผลิตบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยและเป็น^{ที่}ที่มีความรู้ความสามารถดี มีทักษะการปฏิบัติงานในสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาและสาขาที่เกี่ยวข้อง มีความ^{เพียรพยายาม มีคุณธรรมและจริยธรรม ตลอดจนมีความเป็นผู้นำในสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา}

2. มุ่งวิจัยสร้างองค์ความรู้ในสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาและสาขาวิชาเทคโนโลยีการฝึกอบรม ตลอดจน^{การวิจัยเพื่อสนับสนุน สร้างเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์}

3. มุ่งบริการวิชาการแก่สังคม โดยส่งเสริมและสนับสนุนกระบวนการนำเทคโนโลยีการศึกษาไปใช้^{เพื่อการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์}

4. มุ่งทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติ โดยเน้นการใช้เทคโนโลยีการศึกษาเป็น^{สนับสนุนการดำเนินงาน}

ปรัชญาของหลักสูตร

นักเทคโนโลยีการศึกษาเป็นผู้ที่มีวิถีคิดและจริยวัตรที่ก่อประดีด้วยคุณธรรม จริยธรรมมีความเป็นผู้^{ทางวิชาการและมีศักยภาพในการสร้างสรรค์พัฒนาองค์ความรู้ใหม่ และมีทักษะการเรียนรู้ได้ด้วยการนำตน^{ได้อย่างมีประสิทธิภาพ}}

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

หลักสูตร แบบ 1.1 ปริญญาโทต่อปริญญาเอกแบบไม่มีเรียนรายวิชา และ

หลักสูตรแบบ 2.1 ปริญญาโทต่อปริญญาเอกแบบมีเรียนรายวิชา

(1) พัฒนาและผลิตนักเทคโนโลยีการศึกษาที่มีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม และเป็นผู้นำ ในด้าน การวิจัยเทคโนโลยีการศึกษา การออกแบบและพัฒนางานเทคโนโลยีการศึกษา การใช้การจัดการ และการประเมินระบบงานเทคโนโลยีการศึกษา

(2) พัฒนาความลุ่มลึกทางวิชาการด้านการออกแบบและพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับ กลุ่มเป้าหมายและบริบทของสังคม และวัฒนธรรมภูมิภาคเช่นเดียวกัน

(3) พัฒนาทักษะการวิจัยที่นำไปสู่การพัฒนาความพร้อมและความก้าวหน้าของการใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทและทางสังคมโดยภาพรวม

หลักสูตร แบบ 2.2 ปริญญาตรีต่อปริญญาเอก

(1) พัฒนาและผลิตนักเทคโนโลยีการศึกษาที่มีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม และเป็นผู้นำ ในด้าน การวิจัยเทคโนโลยีการศึกษา การออกแบบและพัฒนางานเทคโนโลยีการศึกษา การใช้การจัดการ และการประเมินระบบงานเทคโนโลยีการศึกษา

(2) พัฒนาความลุ่มลึกทางวิชาการตามความถนัดและความพร้อมของผู้เรียนที่สอดคล้องกับขอบข่าย งานสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

(3) พัฒนาทักษะการวิจัยที่นำไปสู่การบูรณาการความรู้ที่เป็นฐานของการพัฒนาวิชาการในสาขา เทคโนโลยีการศึกษา

ด้านที่ 1 ประเมินวัตถุประสงค์ของหลักสูตรปรัชญาคุณภูมิบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	2	2	1
1	ท่านเห็นว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรนี้ความหมายในระดับใด วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสอดคล้องกับปรัชญาของ ภาควิชา					
2	วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสอดคล้องกับปัจจัยของ ภาควิชา					
2	วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสอดคล้องกับพันธกิจสามารถ นำไปปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายได้					
4	พัฒนาและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถทาง เทคโนโลยีการศึกษา ด้านการออกแบบและพัฒนางานเทคโนโลยีการศึกษา					
2	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถทางการใช้ การจัด และการประเมินระบบงานเทคโนโลยีการศึกษา					
4	ส่งเสริมให้ผู้เรียนผลิตผลงานวิจัยและเป็นผู้นำการวิจัย เทคโนโลยีการศึกษาและประยุกต์ใช้งานวิจัยให้เป็น ^{ประโยชน์} ต่อการศึกษา					
2	ส่งเสริมให้ผู้เรียนตระหนักรู้ในบทบาทหน้าที่ของตนเอง ต่อสังคม มีจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ					

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ตัวนที่ 2 โครงสร้างหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

หลักสูตร

จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร

แบบ 1.1 (ปริญญาโทต่อปริญญาเอกแบบไม่มีเรียนรายวิชา)	ไม่น้อยกว่า	48	หน่วยกิต
แบบ 2.1 (ปริญญาโทต่อปริญญาเอกแบบมีเรียนรายวิชา)	ไม่น้อยกว่า	64	หน่วยกิต
แบบ 2.2 (ปริญญาตรีต่อปริญญาเอก)	ไม่น้อยกว่า	96	หน่วยกิต

โครงสร้างหลักสูตร

แบบ 1.1 (ปริญญาโทต่อปริญญาเอกแบบไม่มีเรียนรายวิชา)

- คุณภูนพนธ์	36	หน่วยกิต
--------------	----	----------

แบบ 2.1 (ปริญญาโทต่อปริญญาเอกแบบมีเรียนรายวิชา)

- วิชาเอกบังคับ	22	หน่วยกิต
-----------------	----	----------

- วิชาเอกเลือก	ไม่น้อยกว่า	6	หน่วยกิต
----------------	-------------	---	----------

- คุณภูนพนธ์	36	หน่วยกิต
--------------	----	----------

รวม	64	หน่วยกิต
-----	----	----------

แบบ 2.2 (ปริญญาตรีต่อปริญญาเอก)

- วิชาพื้นฐานทางการศึกษา	8	หน่วยกิต
--------------------------	---	----------

- วิชาเอกบังคับ	34	หน่วยกิต
-----------------	----	----------

- วิชาเอกเลือกไม่น้อยกว่า	6	หน่วยกิต
---------------------------	---	----------

- คุณภูนพนธ์	48	หน่วยกิต
--------------	----	----------

รวม	96	หน่วยกิต
-----	----	----------

ด้านที่ 2 แบบประเมินโครงสร้างหลักสูตร

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	<p><u>ท่านเห็นว่าโครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับใด</u> หน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรแบบ 1.1 (ปริญญาโท ต่อปริญญาเอกแบบไม่มีเรียนรายวิชา)</p> <p>- คุณภูนิพนธ์ จำนวน 36 หน่วยกิต -</p>					
2	หน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรแบบ 2.1(ปริญญาโทต่อ ปริญญาเอกแบบมีเรียนรายวิชา) จำนวน 64 หน่วยกิต					
3	- วิชาเอกบังคับ	22	หน่วยกิต			
4	- วิชาเอกเลือก ไม่น้อยกว่า	6	หน่วยกิต			
5	- คุณภูนิพนธ์	36	หน่วยกิต			
6	หน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรแบบ แบบ 2.2 (ปริญญาตรีต่อปริญญาเอก) จำนวน 96 หน่วยกิต					
7	- วิชาพื้นฐานทางการศึกษา	8	หน่วยกิต			
8	- วิชาเอกบังคับ	34	หน่วยกิต			
9	- วิชาเอกเลือก ไม่น้อยกว่า	6	หน่วยกิต			
10	- คุณภูนิพนธ์	48	หน่วยกิต			

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงสร้างของหลักสูตร

ส่วนที่ 2 แบบประเมินปัจจัยนำเข้า แบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 ประเมินรายวิชาในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

ด้านที่ 2 คุณสมบัติ คุณวุฒิ และคุณลักษณะของอาจารย์

ด้านที่ 3 คุณสมบัติ คุณวุฒิ และคุณลักษณะของนิสิต

ด้านที่ 4 อาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างในการเรียนการสอน

ด้านที่ 1 ประเมินรายวิชาในหลักสูตร

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	<u>ท่านเห็นว่ารายวิชาในหลักสูตรเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ในการปฏิบัติงานในระดับใด</u>					
1	หลักสูตรแบบ 1.1 วิชาบังคับ 429898 ดุษฎีนิพนธ์ 48 หน่วยกิต Doctoral Dissertation					
	หลักสูตรแบบ 2.1 วิชาเอกบังคับ (22 หน่วยกิต)					
2	429710 ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับเทคโนโลยีการศึกษา 3 หน่วยกิต Research Methodologies for Educational Technology					
3	429711 การออกแบบระบบการเรียนการสอนขั้นสูง 3 หน่วยกิต Advanced Instructional System Design					
4	429731 การออกแบบบทเรียนสื่อปฐมสัมพันธ์และสื่อ หลายมิติ 3 หน่วยกิต Interactive and Hyper Media Lesson Design					
2	429741 สัมมนาประเด็นปัญหาและแนวโน้มการวิจัย เทคโนโลยีการศึกษา 3 หน่วยกิต Seminar in Problems and Trends of Ed. Technology					

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
6	429742 สัมมนากระบวนการสร้างองค์ความรู้ในสาขาเทคโนโลยีการศึกษา 3 หน่วยกิต Epistemology Seminar in Educational Technology					
6	429743 สัมมนาภาวะผู้นำนักเทคโนโลยีการศึกษา 3 หน่วยกิต Seminar on Leadership for Education Technologists					
8	429791 สัมมนาดุษฎีนิพนธ์ 1 3 หน่วยกิต Dissertation Seminar 1					
8	429792 สัมมนาดุษฎีนิพนธ์ 2 3 หน่วยกิต Dissertation Seminar 2					
	วิชาเอกเลือก ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต					
10	429701 เทคโนโลยีการศึกษา 3 หน่วยกิต Technologies for Education					
11	429744 สัมมนางานวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการศึกษา 3 หน่วยกิต Seminar on Research for Educational System Development					
12	429745 สัมมนางานวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียน การสอน 3 หน่วยกิต Seminar on Instructional Media Development					
13	429746 สัมมนานวัตกรรมเพื่อการปฏิรูปการศึกษา 3 หน่วยกิต Seminar on Educational Innovation for Education Reform					

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
14	429998 คุณภูนิพนธ์ 36 หน่วยกิต Doctoral Dissertation สำหรับผู้ที่ไม่มีวุฒิปริญญาตรีหรือโททางการศึกษาต้องเรียนวิชาทางการศึกษาเพิ่ม จำนวน 7 หน่วยกิต ดังนี้ วิชานักค้น					
15	429501 เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา 3 หน่วยกิต Educational Technology and Communications					
16	429601 จรรยาบรรณวิชาชีพเทคโนโลยีการศึกษา 2 หน่วยกิต Educational Technology Professional Ethics					
17	วิชาเลือก 404502 การจัดการเรียนรู้ 2 หน่วยกิต Learning Management					
18	429536 มัลติมีเดียสำหรับห้องเรียน 2 หน่วยกิต Multimedia in the Classroom					
19	429537 การพัฒนาบทเรียนผ่านเว็บ 2 หน่วยกิต Web – Based Courseware Development					
20	429538 การศึกษาทางไกล 2 หน่วยกิต Distance Education					
21	429539 การออกแบบและพัฒนาสื่อหلامมิติ เพื่อการสอน 2 หน่วยกิต Design and Development of Hyper Media Lesson					

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
22	<p>สำหรับผู้ที่ไม่มีความสามารถทางด้านเทคโนโลยีการศึกษา หรือสถาบันศึกษาจะต้องเรียนรายวิชาทางเทคโนโลยีการศึกษาเพิ่มจำนวน 6 หน่วยกิต ดังนี้</p> <p>429514 การวิจัย และทฤษฎีเทคโนโลยีการศึกษา 2 หน่วยกิต</p> <p style="text-align: center;">Research and Theories in Educational Technology</p>					
23	<p>429614 การออกแบบและพัฒนาการเรียนการสอน 2 หน่วยกิต</p> <p style="text-align: center;">Instructional Design and Development</p>					
24	<p>429615 การเผยแพร่นวัตกรรม และเทคโนโลยีการศึกษา 2 หน่วยกิต</p> <p style="text-align: center;">Diffusion of Innovation and Educational Technology</p>					
25	<p>429616 การจัดการงานเทคโนโลยีการศึกษา 2 หน่วยกิต</p> <p style="text-align: center;">Management of Educational Technology</p>					
26	<p>429617 สมมนาปัญหาและแนวโน้มเทคโนโลยีการศึกษา 2 หน่วยกิต</p> <p style="text-align: center;">Seminar in Problems and Trends of Educational Technology</p>					
27	<p>429635 คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนและการจัดการศึกษา 2 หน่วยกิต</p> <p style="text-align: center;">Computer for Instruction and Education Management</p>					

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		3	4	3	2	1
28	หลักสูตร แบบ 2.2 หมวดวิชาพื้นฐานทางการศึกษา 8 หน่วยกิต 402672 หลักและพื้นฐานทางการศึกษาขั้นสูง 2 หน่วยกิต Advanced Foundations of Education					
29	434521 วิธีการวิจัยทางทางพฤติกรรมศาสตร์และ สังคมศาสตร์ 3 หน่วยกิต Research Methods in Behavioral and Social Science					
30	435521 สถิติสำหรับการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ 3 หน่วยกิต Statistical Methods for Research					
31	วิชาเอกบังคับ 34 หน่วยกิต 429514 การวิจัย และทฤษฎีเทคโนโลยีการศึกษา 2 หน่วยกิต Research and Theories in Educational Technology					
32	429614 การออกแบบและพัฒนาการเรียนการสอน 2 หน่วยกิต Instructional Design and Development					
33	429615 การเผยแพร่วัตกรรม และเทคโนโลยี การศึกษา 2 หน่วยกิต Diffusion of Innovation and Educational Technology					

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
34	429616 การจัดการงานเทคโนโลยีการศึกษา 2 หน่วยกิต Management of Educational Technology					
35	429635 คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนและการจัดการศึกษา 2 หน่วยกิต Computer for Instruction and Education Management					
35	429710 ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับเทคโนโลยีการศึกษา 3 หน่วยกิต Research Methodologies for Educational Technology					
37	429711 การออกแบบระบบการเรียนการสอนขั้นสูง 3 หน่วยกิต Advanced Instructional System Design					
35	429731 การออกแบบบทเรียนสื่อปฏิสัมพันธ์ และสื่อหلامยมิติ 3 หน่วยกิต Interactive and Hyper Media Lesson Design					
35	429743 สัมมนาภาวะผู้นำนักเทคโนโลยีการศึกษา 3 หน่วยกิต Seminar on Leadership for Educational Technologists					
40	429741 สัมมนาประเด็นปัญหาและแนวโน้มการวิจัยเทคโนโลยีการศึกษา 3 หน่วยกิต Seminar in Problem and Trends of Educational Technology					

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
41	429742 สัมมนากระบวนการสร้างองค์ความรู้ในสาขา เทคโนโลยีการศึกษา 3 หน่วยกิต Epistemology Seminar in Educational Technology					
42	429791 สัมมนาดุษฎีนิพนธ์ 1 2 หน่วยกิต Dissertation Seminar 1					
42	429792 สัมมนาดุษฎีนิพนธ์ 2 2 หน่วยกิต Dissertation Seminar 2					
44	วิชาเอกเลือก ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต 429701 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 3 หน่วยกิต Technologies for Education					
41	429744 สัมมนางานวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการศึกษา 3 หน่วยกิต Seminar on Research for Educational System Development					
41	429745 สัมมนาการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียน การสอน 3 หน่วยกิต Seminar on Instructional Media Development					
41	429746 สัมมนานวัตกรรมการศึกษาเพื่อการปฏิรูป การศึกษา 3 หน่วยกิต Seminar on Educational Innovation for Education Reform					
48	429747 สัมมนาเชิงปฏิบัติการการผลิตสื่อเพื่อการ เรียนรู้ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ 3 หน่วยกิต					

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
49	429999 คุณภูนิพนธ์ Doctoral Dissertation สำหรับผู้ที่ไม่มีวุฒิปริญญาครึ่งทางการศึกษาต้องเรียน วิชาทางการศึกษาเพิ่ม จำนวน 7 หน่วยกิต วิชาบังคับ					
50	429501 เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา 3 หน่วยกิต Educational Technology and Communications					
51	429601 จรรยาบรรณวิชาชีพเทคโนโลยีการศึกษา 2 หน่วยกิต Educational Technology Professional Ethics					
52	วิชาเลือก 404502 การจัดการเรียนรู้ 2 หน่วยกิต Learning Management					
53	429536 มัลติมีเดียสำหรับห้องเรียน 2 หน่วยกิต Multimedia in the Classroom					
54	429537 การพัฒนาบทเรียนผ่านเว็บ 2 หน่วยกิต Web – Based Courseware Development					
53	429538 การศึกษาทางไกล 2 หน่วยกิต Distance Education					
51	429539 การออกแบบและพัฒนาสื่อห Ally นิมิตเพื่อการ สอน 2 หน่วยกิต Design and Development of Hyper Media Lesson					

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
57	ความเห็นเกี่ยวกับเนื้อหารายวิชาทั่วไป - ความสอดคล้องของเนื้อหารายวิชากับความมุ่ง หมายของหลักสูตร					
58	- เนื้อหารายวิชาแต่ละรายวิชา เหมาะสมกับจำนวน หน่วยกิต					
58	- เนื้อหารายวิชาเป็นความรู้ที่ทันสมัย สามารถนำไป ประยุกต์ใช้ได้					
60	- มีการจัดลำดับเนื้อหาในการเรียนได้เหมาะสม					

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วไป เกี่ยวกับเนื้อหารายวิชาในหลักสูตร

ด้านที่ 2 คุณสมบัติ คุณวุฒิ และคุณลักษณะของอาจารย์

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	ท่านเห็นว่าจำนวนอาจารย์ในหลักสูตรมีความเหมาะสมระดับใด ความเพียงพอของอาจารย์ประจำหลักสูตร					
2	ความเพียงพอของอาจารย์ผู้มีความรู้ความสามารถพิเศษ					
2	ความเพียงพอของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์					
4	ท่านเห็นว่าคุณสมบัติ คุณวุฒิ และคุณลักษณะของอาจารย์ใน หลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับใด					
5	ความรู้และประสบการณ์ในเนื้อหาวิชาที่สอน					
6	ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้และเชื่อมโยงเนื้อหาสาระที่ สำคัญขณะสอน					
2	ให้งานศึกษาค้นคว้าจากแหล่งความรู้เพิ่มเติมอย่างเหมาะสม					
8	ให้นิสิตมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในห้องเรียน					
8	มีทักษะในการใช้สื่อการเรียนการสอนประกอบการเรียนการสอน					
10	คุณวุฒิอาจารย์ตรงกับสาขาวิชาที่สอน					
11	ให้คำปรึกษานิสิตนอกเวลาสอน					
12	มีสัมพันธ์ภาพที่ดีและมีความเป็นกันเองกับนิสิต					
13	การเอาใจใส่และช่วยเหลือนิสิต					
14	การบริหารเวลาในการสอน					
15	การยอมรับความคิดเห็นของนิสิต					
16	ส่งเสริมให้นิสิตมีความสามารถในการค้นคว้า วิจัย					
11	ส่งเสริมให้นิสิตมีคุณธรรมและจริยธรรม					
18	ความมีจรรยาบรรณในวิชาชีพและการมีบุคลิกภาพเป็นแบบอย่าง แก่นิสิต					
19	มีความสนใจในการศึกษาหาความรู้ใหม่ๆ					
20	การปฏิบัติงานของอาจารย์กับนิสิตเสนอภาคกันทุกคน					

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วๆ ไป เกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์

ต้านที่ 3 คุณสมบัติ คุณวุฒิ และคุณลักษณะของนิสิต

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	<u>ท่านเห็นว่าคุณสมบัติ คุณวุฒิ และคุณลักษณะของผู้เข้าศึกษาเป็นนิสิตมีความสามารถเหมาะสมในระดับใด</u> สำเร็จปริญญาโท.....					
2	มีผลการเรียนระดับปริญญาตรีเฉลี่ยตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่า 2.5					
3	มีผลการสอบ TOEFL หรือ CU-TEP ของชาลาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอยู่ในระดับดี (ไม่น้อยกว่า 470)					
5	มีความรู้เพียงพอสำหรับเป็นพื้นฐานในการศึกษาหลักสูตรนี้					
2	มีความสนใจ ใฝร์ มุ่งมั่นในการค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ					
6.	มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย					
7.	มีการแสดงความคิดเห็นเชิงวิชาการ					

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วๆ ไป เกี่ยวกับคุณสมบัติผู้เข้าศึกษา

ด้านที่ 4 อาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	<u>ท่านเห็นว่า</u> อาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน มีความเหมาะสมในระดับใด วัสดุและอุปกรณ์การเรียนการสอน เช่น เครื่องเสียง เครื่องฉาย คอมพิวเตอร์					
2	สิ่งอำนวยความสะดวกที่สนับสนุนการเรียนการสอน เช่น ไมโครโฟน ปากกาเขียน ไวท์บอร์ด					
3	ระบบอินเตอร์เน็ตเข้าถึง ได้สะดวก					
4	การจัดให้บริการการใช้ห้องเรียน					
5	ขนาดของห้องเรียนเหมาะสมกับจำนวนผู้เรียน					
6	ความเหมาะสมของการจัดให้บริการในห้องสมุด					
2	ห้องสมุดมีจำนวนหนังสือ เอกสาร วารสาร เพียงพอและทันสมัย สำหรับการค้นคว้าเพิ่มเติม					

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วๆ ไป เกี่ยวกับอาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างในการเรียนการสอน

ส่วนที่ 3 แบบประเมินกระบวนการ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ

- ด้านที่ 1 กระบวนการเรียนการสอน
- ด้านที่ 2 กระบวนการประเมินผลการเรียน
- ด้านที่ 3 การบริหารหลักสูตร
- ด้านที่ 4 กระบวนการพัฒนานิสิต

ด้านที่ 1 กระบวนการเรียนการสอน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	ท่านเห็นว่ากระบวนการเรียนการสอนในหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับ ดี					
	กระบวนการเรียนการสอนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
2	อาจารย์สามารถสอนเนื้อหาต่างๆ ได้ครอบคลุมตามที่ระบุไว้ในหลักสูตร					
3	กระบวนการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและ สังคม					
4	กระบวนการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกษาใช้พึงใน และต่างประเทศได้					
4	กระบวนการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจสามารถ วิเคราะห์ปัญหา และแก้ไขปัญหาในการทำงาน					
6	จัดลำดับเนื้อหาและความต้องเนื่องในแต่ละรายวิชา					
7	ความสัมพันธ์เชื่อมโยงของเนื้อหาแต่ละรายวิชา					
8	ความทันสมัยของเนื้อหาที่สอนในรายวิชา					
9	เอกสารประกอบการสอนรายวิชาต่างๆ					
10	กระบวนการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
11	การมุ่งเน้นให้นิสิตใช้ความคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ					
12	การนำเสนอองานและเสนอเนื้อหาอย่างเป็นระบบ					
13	การเชื่อมโยงความรู้ด้านทฤษฎีกับด้านปฏิบัติ					
14	การส่งเสริมให้นิสิตค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม					
15	การเปิดโอกาสให้นิสิตมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน					

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วๆ ไป เกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน

.....

ด้านที่ 2 กระบวนการประเมินผลการเรียน

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	<u>ท่านเห็นว่ากระบวนการประเมินผลการเรียนการสอนในหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับใด</u> การแจ้งให้นิสิตทราบถึงหลักเกณฑ์และวิธีการวัดและประเมินผล					
2	เกณฑ์การวัดและประเมินผลรายวิชาต่าง ๆ เหมาะสม					
.3	ความเที่ยงตรงและยุติธรรมในการวัดและประเมินผลแต่ละรายวิชา					
4	เปิดโอกาสให้นิสิตประเมินผลการสอนของอาจารย์					
5	แจ้งผลการเรียนรายวิชาให้นิสิตทราบอย่างรวดเร็ว					
6	มีผลคะแนนภาษาอังกฤษตามที่กำหนดก่อนจากการศึกษา					

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วๆ ไป เกี่ยวกับกระบวนการวัดผลการเรียนรู้

ด้านที่ 3 การบริหารหลักสูตร

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	ความเหมาะสมในการจัดตารางเรียน					
2	ความเหมาะสมในการจัดอาจารย์ผู้สอน					
1	ความเหมาะสมในการจัดอาจารย์ผู้ร่วมสอน					
4	ความเหมาะสมในการจัดสรรอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ให้กับนิสิต					
4	การประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่นิสิตนักศึกษาและ ผู้สนใจ					
6	การติดต่อขอเอกสาร หลักฐานการศึกษาต่างๆ จากฝ่าย วิชาการ ได้รับความสะดวกรวดเร็ว					
4	การนำผลการประเมินโดยอาจารย์/นิสิต ไปปรับปรุงการ เรียนการสอน					

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วๆ ไป เกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร

ด้านที่ 4 กระบวนการพัฒนานิสิต

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	<u>ท่านเห็นว่ากระบวนการพัฒนานิสิตมีความเหมาะสมในระดับใด</u>					
1	การจัดปฐมนิเทศน์ใหม่					
2	การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมในมหาวิทยาลัยฯ					
3	ความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมกับตารางเรียน					
4	มีการกระตุ้นให้นิสิตร่วมกิจกรรมมากน้อยเพียงใด					
3	ความเหมาะสมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยฯ จัดให้กับนิสิต					
6	การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา เช่น การเชิญวิทยากรพิเศษ มาบรรยายพิเศษอย่างสม่ำเสมอ					
7	การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านทักษะวิชาการ เช่น การจัดนิทรรศการแสดงผลงาน การวิพากษ์โครงร่าง วิทยานิพนธ์ การฝึกอบรมการสร้าสรรค์ผลงานด้านต่างๆ การเขียนบทความจำวิจัย เป็นต้น					
2	การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการทางสังคม เช่น วันไหว้ครู, วันโสด tek โนฯสันพันธ์ เป็นต้น					
9	การจัดกิจกรรมส่งเสริมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เช่น การฝึกปฏิบัติธรรม เป็นต้น					
10.	การจัดกิจกรรมดูงานต่างประเทศในสาขาวิชาที่ศึกษา					

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วๆ ไป เกี่ยวกับกระบวนการพัฒนานิสิต

ส่วนที่ 4 แบบประเมินผลผลิต

ด้านที่ 1 ผลกระทบ (ทั้งทางบวกและทางลบ)

ด้านที่ 2 ด้านคุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา

ด้านที่ 1 ผลกระทบ (ทั้งทางบวกและทางลบ)

ลำดับที่	ผลผลิตจากผู้สำเร็จการศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
1	สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาที่เป็นที่ยอมรับในหน่วยงาน					
2	มีความสามารถในการทำงานตามสาขาวิชาชีพที่สำเร็จการศึกษา					
3	มีความสามารถในการปรับปรุงตนเองให้มีความก้าวหน้าด้านวิชาชีพ หรืองานที่ปฏิบัติอยู่เสมอ					
4	มีความสามารถในการพัฒนางานที่ปฏิบัติอยู่ให้มีความทันสมัย					
1	มีความสามารถในการนำความรู้ประยุกต์กับงานที่ปฏิบัติ					
4	มีทักษะในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพอย่างลึกซึ้ง					
3	มีความก้าวหน้าในงานวิจัย ร่วมกับการแก้ปัญหา และพัฒนาองค์ความรู้ใหม่					
8	มีงานวิจัยที่ได้รับรางวัล					
8	มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ					
10	มีภาวะผู้นำสามารถพัฒนาและจัดระบบงานในองค์กร ได้อย่างยั่งยืน					
11	มีความสามารถในการจัดระบบและออกแบบการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ					
12	เป็นที่ปรึกษาและเป็นวิทยากรด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา แก่หน่วยงานต่างๆ					
13	มีความสามารถในการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษได้					
14	มีความพากogni ในวิชาชีพด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา					
11	ความสามารถในการติดต่อประสานงานกับผู้อื่น ทั้งภายในหน่วยงานเดียวกันและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง					
16	ให้ความร่วมมือในการรักษา紀錄เบียนและกฎหมายต่างๆ ของสังคม เป็นอย่างดี					

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วๆ ไป เกี่ยวกับผลผลิตจากผู้สำเร็จการศึกษา

.....

.....

.....

ด้านที่ 2 ด้านคุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา

ลำดับที่	คุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงาน	ระดับความคิดเห็น				
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
1	มีความรอบรู้ในหลักสาขาวิชาและสามารถประยุกต์ใช้ในการคำนวณเชิงวิเคราะห์ที่ทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม					
2	มีความรู้ที่ทันสมัยในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เข้าใจอย่างลึกซึ้งในเนื้อหาสาระหลักและสามารถพัฒนาความรู้ใหม่และประยุกต์ใช้					
2	มีความรู้ที่ทันสมัยในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เข้าใจอย่างลึกซึ้งในเนื้อหาสาระหลัก					
2	สร้างฐานความคิด มีหลักคิดและแนวปฏิบัติในทางส่งเสริมความดี และคุณค่าความเป็นมนุษย์					
2	มีความรับผิดชอบ มีศักดิ์ธรรม ซื่อสัตย์สุจริต และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างสันติ					
2	มีระเบียบวินัยและเคารพกฎติกาของสังคม ประพฤติปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ และจรรยาบรรณนักวิชาการหรือนักวิจัย					
2	สามารถคิดอย่างมีเหตุผลและ สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินความรู้เพื่อประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม					
2	สามารถใช้กระบวนการวิจัยในการคิด วิเคราะห์หรือแก้ปัญหาการปฏิบัติงานหรือปัญหาทางวิชาการที่ слับซับซ้อน					
9	สามารถพัฒนาแนวคิดเชิงวิชาการอย่างวิเคริ่มสร้างสรรค์					
10	สามารถนำความรู้ที่ได้รับ ไปใช้ในการพัฒนานวัตกรรมหรือสร้างองค์ความรู้ใหม่					
11	สามารถแก้ปัญหาที่ซับซ้อนโดยเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสม					
11	สามารถทำงานอย่างเป็นระบบ และมีระเบียบแบบแผน					
13	สามารถพัฒนางานที่ปฏิบัติอยู่ให้มีความทันสมัย					
14	สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่และความรับผิดชอบให้เสร็จทันตามกำหนดเวลา					
15	ความสามารถในการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการในระดับนานาชาติ เช่น การมีบทบาทในการจัดประชุม/สัมมนาทางวิชาการระดับนานาชาติ ฯลฯ					

ลำดับที่	คุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงาน	ระดับความคิดเห็น				
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
16	ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมในการสืบสาน วิเคราะห์ ติดตามความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการศึกษา และนำเสนอผลงานวิชาการ					
17	รู้เทคนิค วิธีและกระบวนการในการเรียนรู้ สามารถนำไปใช้ในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างเหมาะสม					
17	ความสามารถในการวางแผนและออกแบบเพื่อใช้ในกระบวนการเรียนการสอน					

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วๆ ไป เกี่ยวกับคุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะโดยรวม

.....

.....

.....

ขอบคุณอย่างยิ่งที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

แบบประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

สำหรับอาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตร

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาเพื่อได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับการตัดสินใจของผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและเป็นไปตามนโยบายของแผนการศึกษาของชาติ

แบบสอบถามมี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบประเมินหลักสูตร ประกอบด้วย 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 แบบประเมินบริบท แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 วัตถุประสงค์หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

ด้านที่ 2 โครงสร้างหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

ส่วนที่ 2 แบบประเมินปัจจัยนำเข้า แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 ประเมินรายวิชาในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

ด้านที่ 2 คุณสมบัติ คุณวุฒิ และคุณลักษณะของอาจารย์ผู้สอน

ด้านที่ 3 คุณสมบัติ คุณวุฒิ และคุณลักษณะของนิสิต

ด้านที่ 4 อาการสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างในการเรียนการสอน

ส่วนที่ 3 แบบประเมินกระบวนการ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 กระบวนการเรียนการสอน

ด้านที่ 2 กระบวนการประเมินผลการเรียน

ด้านที่ 3 การบริหารหลักสูตร

ด้านที่ 4 กระบวนการพัฒนานิสิต

ส่วนที่ 4 แบบประเมินผลผลิต

ด้านที่ 1 ผลกระทบ (ทั้งทางบวกและทางลบ) ครอบคลุมการศึกษาต่อ การเป็นที่

ยอมรับ การมีงานทำ การได้รับรางวัล การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน

ประสิทธิภาพ การพัฒนาอย่างยั่งยืน ครอบมาตรฐาน และความพึงพอใจของผู้เรียน

ด้านที่ 2 ด้านคุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไป

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง □ ที่เป็นจริง และกรอกข้อความลงในช่องว่างตาม
ความเป็นจริง

1. อายุ 30–35 ปี 36–40 ปี
 41–45 ปี 45 ปีขึ้นไป

3. ประสานการณ์ในการทำงาน

- 1-3 წელი 3-5 წელი 5 წელი და უმეტეს

4. จำนวนปีที่ได้ศึกษาจนสำเร็จหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

- 2 ปี   3 ปี   4 ปี
 5 ปี   6 ปี^{ปัจจุบัน} ไป

ตอนที่ 2 แบบประเมินหลักสูตร ประกอบด้วย 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบประเมินบริบท

ส่วนที่ 2 แบบประเมินปัจจัยนำเข้า

ส่วนที่ 3 แบบประเมินกระบวนการ

ส่วนที่ 4 แบบประเมินผลผลิต

คำชี้แจง โปรดเจริญเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร ที่ท่านไว้
เหมาะสม ตรงกับความเห็นของท่านมากที่สุด ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

คะแนน 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง เหมาะสมมาก

คะแนน 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย

คะแนน 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

ส่วนที่ 1 แบบประเมินบริบท

ด้านที่ 1 วัตถุประสงค์ของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

โปรดพิจารณาวัตถุประสงค์ของหลักสูตรดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มีความหมายให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถในการบริบทที่ สอดคล้องกับปรัชญา ปณิธาน และพันธกิจ ของภาควิชาและเหมาะสมกับความต้องการของสังคมเพียงใด

ปรัชญาของภาควิชา

สร้างนวัตกรรม ผู้นำเทคโนโลยี มีคุณธรรม

ปณิธานของภาควิชา

บัณฑิตวิชาการดี มีคุณธรรม ชี้นำสังคม สร้างสมอุดมการณ์ พัฒนาการศึกษา

พันธกิจของภาควิชา

1. มุ่งผลิตบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยและเป็นที่มีความรู้ความสามารถดี มีทักษะการปฏิบัติงานในสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาและสาขาที่เกี่ยวข้อง มีความเพียรพยายาม มีคุณธรรมและจริยธรรม ตลอดจนมีความเป็นผู้นำในสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา
2. มุ่งวิจัยสร้างองค์ความรู้ในสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาและสาขาวิชาเทคโนโลยีการฝึกอบรม ตลอดจน การวิจัยเพื่อสนับสนุน สร้างเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
3. มุ่งบริการวิชาการแก่สังคม โดยส่งเสริมและสนับสนุนกระบวนการนำเทคโนโลยีการศึกษาไปเพื่อการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
4. มุ่งทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติ โดยเน้นการใช้เทคโนโลยีการศึกษาไปสนับสนุนการดำเนินงาน

ปรัชญาของหลักสูตร

นักเทคโนโลยีการศึกษาเป็นผู้ที่มีวิถีคิดและจริยวัตรที่ก่อประดีดวัฒนธรรม จริยธรรมมีความเป็นผู้ทางวิชาการและมีศักยภาพในการสร้างสรรค์พัฒนาองค์ความรู้ใหม่ และมีทักษะการเรียนรู้ได้ด้วยการนำตัวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

หลักสูตร แบบ 1.1 ปริญญาโทต่อปริญญาเอกแบบไม่มีเรียนรายวิชา และ

หลักสูตรแบบ 2.1 ปริญญาโทต่อปริญญาเอกแบบมีเรียนรายวิชา

(1) พัฒนาและผลิตนักเทคโนโลยีการศึกษาที่มีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม และเป็นผู้นำ ในด้าน การวิจัยเทคโนโลยีการศึกษา การออกแบบและพัฒนางานเทคโนโลยีการศึกษา การใช้การจัดการ และการประเมินระบบงานเทคโนโลยีการศึกษา

(2) พัฒนาความลุ่มลึกทางวิชาการด้านการออกแบบและพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายและบริบทของสังคม และวัฒนธรรมภูมิภาคเอเชีย

(3) พัฒนาทักษะการวิจัยที่นำไปสู่การพัฒนาความพร้อมและความก้าวหน้าของการใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทและทางสังคมโดยภาพรวม

หลักสูตร แบบ 2.2 ปริญญาตรีต่อปริญญาเอก

(1) พัฒนาและผลิตนักเทคโนโลยีการศึกษาที่มีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม และเป็นผู้นำ ในด้าน การวิจัยเทคโนโลยีการศึกษา การออกแบบและพัฒนางานเทคโนโลยีการศึกษา การใช้การจัดการ และการประเมินระบบงานเทคโนโลยีการศึกษา

(2) พัฒนาความลุ่มลึกทางวิชาการตามความถนัดและความพร้อมของผู้เรียนที่สอดคล้องกับขอบข่ายงานสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

(3) พัฒนาทักษะการวิจัยที่นำไปสู่การบูรณาภิการองค์ความรู้ที่เป็นฐานของการพัฒนาวิชาการในสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

ด้านที่ 1 ประเมินวัตถุประสงค์ของหลักสูตรปรัชญาดุยภูบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	<u>ท่านเห็นว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับใด</u> วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสอดคล้องกับปรัชญาของ ภาควิชา					
2	วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสอดคล้องกับปณิธานของ ภาควิชา					
2	วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสอดคล้องกับพันธกิจสามารถ นำไปปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายได้					
4	พัฒนาและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถทาง เทคโนโลยีการศึกษา ด้านการออกแบบและพัฒนางานเทคโนโลยีการศึกษา					
5	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถทางการใช้ การจัด และการประเมินระบบงานเทคโนโลยีการศึกษา					
4	ส่งเสริมให้ผู้เรียนผลิตผลงานวิจัยและเป็นผู้นำการวิจัย เทคโนโลยีการศึกษาและประยุกต์ใช้งานวิจัยให้เป็น ⁺ ประโยชน์ต่อการศึกษา					
2	ส่งเสริมให้ผู้เรียนตระหนักรู้ในบทบาทหน้าที่ของตนเอง ต่อสังคม มีจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ					

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ด้านที่ 2 โครงสร้างหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

หลักสูตร

จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร

แบบ 1.1 (ปรัชญาโทต่อปรัชญาเอกแบบไม่มีเรียนรายวิชา)	ไม่น้อยกว่า	48	หน่วยกิต
แบบ 2.1 (ปรัชญาโทต่อปรัชญาเอกแบบมีเรียนรายวิชา)	ไม่น้อยกว่า	64	หน่วยกิต
แบบ 2.2 (ปรัชญาตรีต่อปรัชญาเอก)	ไม่น้อยกว่า	96	หน่วยกิต

โครงสร้างหลักสูตร

แบบ 1.1 (ปรัชญาโทต่อปรัชญาเอกแบบไม่มีเรียนรายวิชา)

- คุณภูนิพนธ์	36	หน่วยกิต
---------------	----	----------

แบบ 2.1 (ปรัชญาโทต่อปรัชญาเอกแบบมีเรียนรายวิชา)

- วิชาเอกบังคับ	22	หน่วยกิต
-----------------	----	----------

- วิชาเอกเลือก	ไม่น้อยกว่า	6	หน่วยกิต
----------------	-------------	---	----------

- คุณภูนิพนธ์	36	หน่วยกิต
---------------	----	----------

รวม 64 หน่วยกิต

แบบ 2.2 (ปรัชญาตรีต่อปรัชญาเอก)

- วิชาพื้นฐานทางการศึกษา	8	หน่วยกิต
--------------------------	---	----------

- วิชาเอกบังคับ	34	หน่วยกิต
-----------------	----	----------

- วิชาเอกเลือก ไม่น้อยกว่า	6	หน่วยกิต
----------------------------	---	----------

- คุณภูนิพนธ์	48	หน่วยกิต
---------------	----	----------

รวม 96 หน่วยกิต

ด้านที่ 2 แบบประเมินโครงสร้างหลักสูตร

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	<u>ท่านเห็นว่าโครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับใด</u> หน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรแบบ 1.1 (ปริญญาโทต่อปริญญาเอกแบบมีเรียนรายวิชา) - คุณภูนิพนธ์ จำนวน 36 หน่วยกิต					
2	หน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรแบบ 2.1(ปริญญาโทต่อปริญญาเอกแบบมีเรียนรายวิชา) จำนวน 64 หน่วยกิต					
3	- วิชาเอกบังคับ 22 หน่วยกิต					
4	- วิชาเอกเลือก ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต					
5	- คุณภูนิพนธ์ 36 หน่วยกิต					
6	หน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรแบบ 2.2 (ปริญญาตรีต่อปริญญาเอก) จำนวน 96 หน่วยกิต					
7	- วิชาพื้นฐานทางการศึกษา 8 หน่วยกิต					
8	- วิชาเอกบังคับ 34 หน่วยกิต					
9	- วิชาเอกเลือกไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต					
10	- คุณภูนิพนธ์ 48 หน่วยกิต					

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงสร้างของหลักสูตร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ส่วนที่ 2 แบบประเมินปัจจัยนำเข้า แบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 ประเมินรายวิชาในหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

ด้านที่ 2 คุณสมบัติ คุณวุฒิ และคุณลักษณะของอาจารย์

ด้านที่ 3 คุณสมบัติ คุณวุฒิ และคุณลักษณะของนิสิต

ด้านที่ 4 อาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างในการเรียนการสอน

ด้านที่ 1 ประเมินรายวิชาในหลักสูตร

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	<u>ท่านเห็นว่ารายวิชาในหลักสูตรเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ในการปฏิบัติงานในระดับใด</u>					
1	หลักสูตรแบบ 1.1 วิชานังค์คับ 429898 ดุษฎีนิพนธ์ Doctoral Dissertation					
	หลักสูตรแบบ 2.1 วิชานอกนังคับ (22 หน่วยกิต)					
2	429710 ระเบียบวิจัยสำหรับเทคโนโลยีการศึกษา 3 หน่วยกิต Research Methodologies for Educational Technology					
3	429711 การออกแบบระบบการเรียนการสอนขั้นสูง 3 หน่วยกิต Advanced Instructional System Design					
3	429731 การออกแบบบทเรียนสื่อปฐมพัฒน์และสื่อ หลายมิติ 3 หน่วยกิต Interactive and Hyper Media Lesson Design					
2	429741 สัมมนาประเด็นปัญหาและแนวโน้มการวิจัย เทคโนโลยีการศึกษา 3 หน่วยกิต Seminar in Problems and Trends of Ed. Technology					

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
6	429742 สัมมนากระบวนการสร้างองค์ความรู้ในสาขาเทคโนโลยีการศึกษา 3 หน่วยกิต Epistemology Seminar in Educational Technology					
6	429743 สัมมนาภาวะผู้นำนักเทคโนโลยีการศึกษา 3 หน่วยกิต Seminar on Leadership for Education Technologists					
8	429791 สัมมนาคุณภูนพนธ์ 1 3 หน่วยกิต Dissertation Seminar 1					
8	429792 สัมมนาคุณภูนพนธ์ 2 3 หน่วยกิต Dissertation Seminar 2					
	วิชาเอกเลือก ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต					
10	429701 เทคโนโลยีการศึกษา 3 หน่วยกิต Technologies for Education					
11	429744 สัมมนางานวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการศึกษา 3 หน่วยกิต Seminar on Research for Educational System Development					
12	429745 สัมมนางานวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียน การสอน 3 หน่วยกิต Seminar on Instructional Media Development					
6	429746 สัมมนานวัตกรรมเพื่อการปฏิรูปการศึกษา 3 หน่วยกิต Seminar on Educational Innovation for Education Reform					

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
14	429998 คุณภูนพนธ์ 36 หน่วยกิต Doctoral Dissertation สำหรับผู้ที่ไม่มีวุฒิปริญญาตรีหรือโททางการศึกษาต้องเรียนวิชาทางการศึกษาเพิ่ม จำนวน 7 หน่วยกิต ดังนี้ วิชาบังคับ					
15	429501 เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา 3 หน่วยกิต Educational Technology and Communications					
16	429601 จรรยาบรรณวิชาชีพเทคโนโลยีการศึกษา 2 หน่วยกิต Educational Technology Professional Ethics					
17	วิชาเลือก 404502 การจัดการเรียนรู้ 2 หน่วยกิต Learning Management					
14	429536 มัลติมีเดียสำหรับห้องเรียน 2 หน่วยกิต Multimedia in the Classroom					
14	429537 การพัฒนาบทเรียนผ่านเว็บ 2 หน่วยกิต Web – Based Courseware Development					
20	429538 การศึกษาทางไกล 2 หน่วยกิต Distance Education					
21	429539 การออกแบบและพัฒนาสื่อหلامิติ เพื่อการสอน 2 หน่วยกิต Design and Development of Hyper Media Lesson					

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
22	<p>สำหรับผู้ที่ไม่มีวุฒิปริญญาทางบัณฑิตในสาขาเทคโนโลยีการศึกษา หรือสาขาวิชาที่สอนศึกษาจะต้องเรียนรายวิชาทางเทคโนโลยีการศึกษาเพิ่มจำนวน 6 หน่วยกิต ดังนี้</p> <p>429514 การวิจัย และทฤษฎีเทคโนโลยีการศึกษา 2 หน่วยกิต</p> <p style="text-align: center;">Research and Theories in Educational Technology</p>					
23	<p>429614 การออกแบบและพัฒนาการเรียนการสอน 2 หน่วยกิต</p> <p style="text-align: center;">Instructional Design and Development</p>					
24	<p>429615 การเผยแพร่วัตกรรม และเทคโนโลยีการศึกษา 2 หน่วยกิต</p> <p style="text-align: center;">Diffusion of Innovation and Educational Technology</p>					
23	<p>429616 การจัดการงานเทคโนโลยีการศึกษา 2 หน่วยกิต</p> <p style="text-align: center;">Management of Educational Technology</p>					
24	<p>429617 สัมมนาปัญหาและแนวโน้มเทคโนโลยีการศึกษา 2 หน่วยกิต</p> <p style="text-align: center;">Seminar in Problems and Trends of Educational Technology</p>					
27	<p>429635 คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนและการจัดการศึกษา 2 หน่วยกิต</p> <p style="text-align: center;">Computer for Instruction and Education Management</p>					

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
28	หลักสูตร แบบ 2.2 หมวดวิชาพื้นฐานทางการศึกษา 8 หน่วยกิต 402672 หลักและพื้นฐานทางการศึกษาขั้นสูง 2 หน่วยกิต Advanced Foundations of Education					
29	434521 วิธีการวิจัยทางทางพฤติกรรมศาสตร์และ สังคมศาสตร์ 3 หน่วยกิต Research Methods in Behavioral and Social Science					
30	435521 สถิติสำหรับการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ 3 หน่วยกิต Statistical Methods for Research					
31	วิชาเอกบังคับ 34 หน่วยกิต 429514 การวิจัย และทฤษฎีเทคโนโลยีการศึกษา 2 หน่วยกิต Research and Theories in Educational Technology					
32	429614 การออกแบบและพัฒนาการเรียนการสอน 2 หน่วยกิต Instructional Design and Development					
33	429615 การเผยแพร่นวัตกรรม และเทคโนโลยี การศึกษา 2 หน่วยกิต Diffusion of Innovation and Educational Technology					

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
34	429616 การจัดการงานเทคโนโลยีการศึกษา 2 หน่วยกิต Management of Educational Technology					
35	429635 คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนและการจัดการศึกษา 2 หน่วยกิต Computer for Instruction and Education Management					
35	429710 ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับเทคโนโลยีการศึกษา 3 หน่วยกิต Research Methodologies for Educational Technology					
34	429711 การออกแบบระบบการเรียนการสอนขั้นสูง 3 หน่วยกิต Advanced Instructional System Design					
35	429731 การออกแบบบทเรียนสื่อปฎิสัมพันธ์ และสื่อหลายมิติ 3 หน่วยกิต Interactive and Hyper Media Lesson Design					
35	429743 สัมมนาภาวะผู้นำนักเทคโนโลยีการศึกษา 3 หน่วยกิต Seminar on Leadership for Educational Technologists					
40	429741 สัมมนาประเด็นปัญหาและแนวโน้มการวิจัยเทคโนโลยีการศึกษา 3 หน่วยกิต Seminar in Problem and Trends of Educational Technology					

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	2	2	1
41	429742 สัมมนากระบวนการสร้างองค์ความรู้ในสาขา เทคโนโลยีการศึกษา 3 หน่วยกิต Epistemology Seminar in Educational Technology					
42	429791 สัมมนาดุษฎีนิพนธ์ 1 2 หน่วยกิต Dissertation Seminar 1					
42	429792 สัมมนาดุษฎีนิพนธ์ 2 2 หน่วยกิต Dissertation Seminar 2					
44	วิชาเอกเลือก ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต 429701 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 3 หน่วยกิต Technologies for Education					
41	429744 สัมมนางานวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการศึกษา 3 หน่วยกิต Seminar on Research for Educational System Development					
46	429745 สัมมนาการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียน การสอน 3 หน่วยกิต Seminar on Instructional Media Development					
41	429746 สัมมนานวัตกรรมการศึกษาเพื่อการปฏิรูป การศึกษา 3 หน่วยกิต Seminar on Educational Innovation for Education Reform					
48	429747 สัมมนาเชิงปฏิบัติการการผลิตสื่อเพื่อการ เรียนรู้ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ 3 หน่วยกิต					

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
49	429999 คุณภูนิพนธ์ Doctoral Dissertation สำหรับผู้ที่ไม่มีวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษาต้องเรียน วิชาทางการศึกษาเพิ่ม จำนวน 7 หน่วยกิต วิชาบังคับ					
50	429501 เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา 3 หน่วยกิต Educational Technology and Communications					
51	429601 จรรยาบรรณวิชาชีพเทคโนโลยีการศึกษา 2 หน่วยกิต Educational Technology Professional Ethics					
52	วิชาเลือก 404502 การจัดการเรียนรู้ 2 หน่วยกิต Learning Management					
53	429536 มัลติมีเดียสำหรับห้องเรียน 2 หน่วยกิต Multimedia in the Classroom					
54	429537 การพัฒนาบทเรียนผ่านเว็บ 2 หน่วยกิต Web – Based Courseware Development					
54	429538 การศึกษาทางไกล 2 หน่วยกิต Distance Education					
51	429539 การออกแบบและพัฒนาสื่อออนไลน์มิตรเพื่อการ สอน 2 หน่วยกิต Design and Development of Hyper Media Lesson					

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
57	ความเห็นเกี่ยวกับเนื้อหารายวิชาทั่วๆ ไป - ความสอดคล้องของเนื้อหารายวิชากับความมุ่ง หมายของหลักสูตร					
58	- เนื้อหารายวิชาแต่ละรายวิชา เหมาะสมกับจำนวน หน่วยกิต					
59	- เนื้อหารายวิชาเป็นความรู้ที่ทันสมัย สามารถนำไป ประยุกต์ใช้ได้					
60	- มีการจัดลำดับเนื้อหาในการเรียนได้เหมาะสม					

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วๆ ไป เกี่ยวกับเนื้อหารายวิชาในหลักสูตร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ด้านที่ 2 คุณสมบัติ คุณวุฒิ และคุณลักษณะของอาจารย์

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	<u>ท่านเห็นว่าจำนวนอาจารย์ในหลักสูตรมีความเหมาะสมระดับได้</u> ความเพียงพอของอาจารย์ประจำหลักสูตร					
2	ความเพียงพอของอาจารย์ผู้มีความรู้ความสามารถสามารถพิเศษ					
3	ความเพียงพอของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์					
4	<u>ท่านเห็นว่าคุณสมบัติ คุณวุฒิ และคุณลักษณะของอาจารย์ใน</u> <u>หลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับได้</u>					
5	ความรู้และประสบการณ์ในเนื้อหาวิชาที่สอน					
6	ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้และเชื่อมโยงเนื้อหาสาระที่สำคัญของสอน					
7	ให้งานศึกษาค้นคว้าจากแหล่งความรู้เพิ่มเติมอย่างเหมาะสม					
8	ให้นิสิตมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในห้องเรียน					
9	มีทักษะในการใช้สื่อการเรียนการสอนประกอบการเรียนการสอน					
10	คุณวุฒิอาจารย์ตรงกับสาขาวิชาที่สอน					
11	ให้คำปรึกษานิสิตนอกเวลาสอน					
12	มีสัมพันธ์ภาพพ่อแม่และมีความเป็นกันเองกับนิสิต					
13	การเข้าใจได้และช่วยเหลือนิสิต					
14	การบริหารเวลาในการสอน					
15	การยอมรับความคิดเห็นของนิสิต					
16	ส่งเสริมให้นิสิตมีความสามารถในการค้นคว้า วิจัย					
17	ส่งเสริมให้นิสิตมีคุณธรรมและจริยธรรม					
18	ความมีธรรยาบรรณในวิชาชีพและการมีบุคลิกภาพเป็นแบบอย่าง แก่นิสิต					
19	มีความสนใจในการศึกษาหาความรู้ใหม่ๆ					
20	การปฏิบัติดนของอาจารย์กับนิสิตเสนอภาคกันทุกคน					

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วๆ ไป เกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์

ด้านที่ 3 คุณสมบัติ คุณวุฒิ และคุณลักษณะของนิสิต

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	ท่านเห็นว่าคุณสมบัติ คุณวุฒิ และคุณลักษณะของผู้เข้าศึกษาเป็นนิสิตมีความเหมาะสมในระดับใด สำเร็จปริญญาโท.....					
2	มีผลการเรียนระดับปริญญาตรีเฉลี่ยตลอดหลักสูตร ไม่ต่ำกว่า 2.5					
3	มีผลการสอบ TOEFL หรือ CU-TEP ของจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัยอยู่ในระดับดี (ไม่น้อยกว่า 470)					
2	มีความรู้เพียงพอสำหรับเป็นพื้นฐานในการศึกษา หลักสูตรนี้					
5.	มีความสนใจ ใฝ่รู้ มุ่งมั่นในการค้นคว้าหาความรู้ ใหม่ๆ					
6.	มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย					
7.	มีการแสดงความคิดเห็นเชิงวิชาการ					

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วๆ ไป เกี่ยวกับความสมบูรณ์ของภาษา

ค้านที่ 4 อาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	<u>ท่านเห็นว่า</u> อาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน มีความเหมาะสมในระดับใด วัสดุและอุปกรณ์การเรียนการสอน เช่น เครื่องเสียง เครื่องฉาย คอมพิวเตอร์					
2	สิ่งอำนวยความสะดวกที่สนับสนุนการเรียนการสอน เช่น ไมโครโฟน ปากกาเขียน ไวท์บอร์ด					
3	ระบบอินเตอร์เน็ตเข้าถึง ได้สะดวก					
4	การจัดให้บริการการใช้ห้องเรียน					
5	ขนาดของห้องเรียนเหมาะสมกับจำนวนผู้เรียน					
6	ความเหมาะสมของการจัดให้บริการในห้องสมุด					
2	ห้องสมุดมีจำนวนหนังสือ เอกสาร วารสาร เพียงพอและทันสมัย สำหรับการค้นคว้าเพิ่มเติม					

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วๆ ไป เกี่ยวกับอาการส่วนที่ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างในการเรียนการสอน

ส่วนที่ 3 แบบประเมินกระบวนการ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ

- ด้านที่ 1 กระบวนการเรียนการสอน
- ด้านที่ 2 กระบวนการประเมินผลการเรียน
- ด้านที่ 3 การบริหารหลักสูตร
- ด้านที่ 4 กระบวนการพัฒนานิสิต

ด้านที่ 1 กระบวนการเรียนการสอน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	<u>ท่านเห็นว่ากระบวนการเรียนการสอนในหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับใด</u> กระบวนการเรียนการสอนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
2	อาจารย์สามารถสอนเนื้อหาต่างๆ ได้ครบทุกมิติที่ระบุไว้ในหลักสูตร					
3	กระบวนการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม					
3	กระบวนการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำไปประกอบอาชีพทั้งในและต่างประเทศได้					
3	กระบวนการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจสามารถวิเคราะห์ปัญหา และแก้ไขปัญหาในการทำงาน					
6	จัดลำดับเนื้อหาและความต้องเนื่องในแต่ละรายวิชา					
7	ความสัมพันธ์เชื่อมโยงของเนื้อหาแต่ละรายวิชา					
6	ความทันสมัยของเนื้อหาที่สอนในรายวิชา					
9	เอกสารประกอบการสอนรายวิชาต่างๆ					
10	กระบวนการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
11	การนุ่มนวลให้นิสิตใช้ความคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ					
12	การนำเสนอผลงานและเสนอเนื้อหาอย่างเป็นระบบ					
13	การเชื่อมโยงความรู้ด้านทฤษฎีกับด้านปฏิบัติ					
14	การส่งเสริมให้นิสิตค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม					
15	การเปิดโอกาสให้นิสิตมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน					

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วๆ ไป เทียบกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน

ด้านที่ 2 กระบวนการประเมินผลการเรียน

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	<u>ท่านเห็นว่ากระบวนการประเมินผลการเรียนการสอนในหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับใด</u> การแจ้งให้นิสิตทราบถึงหลักเกณฑ์และวิธีการวัดและประเมินผล					
2	เกณฑ์การวัดและประเมินผลรายวิชาต่าง ๆ เหมาะสม					
.3	ความเที่ยงตรงและยุติธรรมในการวัดและประเมินผลแต่ละรายวิชา					
4	เปิดโอกาสให้นิสิตประเมินผลการสอนของอาจารย์					
5	แจ้งผลการเรียนรายวิชาให้นิสิตทราบอย่างรวดเร็ว					
6	มีผลคะแนนภาษาอังกฤษตามที่กำหนดก่อนจบการศึกษา					

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วๆ ไป เกี่ยวกับกระบวนการวัดผลการเรียนนี้

ด้านที่ 3 การบริหารหลักสูตร

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	ความเหมาะสมในการจัดตารางเรียน					
2	ความเหมาะสมในการจัดอาจารย์ผู้สอน					
3	ความเหมาะสมในการจัดอาจารย์ผู้ร่วมสอน					
4	ความเหมาะสมในการจัดสรรอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ให้กับนิสิต					
5	การประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่นิสิตนักศึกษาและ ผู้สนใจ					
6	การติดต่อบอเอกสาร หลักฐานการศึกษาต่างๆ จากฝ่าย วิชาการ ได้รับความสะควรรวดเร็ว					
4	การนำผลการประเมินโดยอาจารย์/นิสิต ไปปรับปรุงการ เรียนการสอน					

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วๆ ไป เกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร

ด้านที่ 4 กระบวนการพัฒนานิสิต

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	ท่านเห็นว่ากระบวนการพัฒนานิสิตมีความเหมาะสมในระดับใด					
1	การจัดปฐมนิเทศนิสิตใหม่					
2	การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมในมหาวิทยาลัยฯ					
3	ความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมกับตารางเรียน					
4	มีการกระตุ้นให้นิสิตร่วมกิจกรรมมากน้อยเพียงใด					
5	ความเหมาะสมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยฯ จัดให้กับนิสิต					
6	การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา เช่น การเชิญวิทยากรพิเศษ มาบรรยายพิเศษอย่างสม่ำเสมอ					
7	การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านทักษะวิชาการ เช่น การจัดนิทรรศการแสดงผลงาน การวิพากษ์โครงร่าง วิทยานิพนธ์ การฝึกอบรมการสร้างสรรค์ผลงานด้านต่างๆ การเขียนบทความงานวิจัย เป็นต้น					
8	การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการทางสังคม เช่น วันไหว้ครู, วันโสตเทคโนฯ สัมพันธ์ เป็นต้น					
9	การจัดกิจกรรมส่งเสริมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เช่น การฝึกปฏิบัติธรรม เป็นต้น					
10.	การจัดกิจกรรมดูงานต่างประเทศในสาขาวิชาที่ศึกษา					

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่วุ่นไป เกี่ยวกับกระบวนการพัฒนานิสิต

ส่วนที่ 4 แบบประเมินผลผลิต

ด้านที่ 1 ผลกระทบ (ทั้งทางบวกและทางลบ)

ด้านที่ 2 ด้านคุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา

ด้านที่ 1 ผลกระทบ (ทั้งทางบวกและทางลบ)

ลำดับที่	ผลผลิตจากผู้สำเร็จการศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
1	สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาที่เป็นที่ยอมรับในหน่วยงาน					
2	มีความสามารถในการทำงานตามสาขาวิชาชีพที่ได้สำเร็จการศึกษา					
3	มีความสามารถในการปรับปรุงตนเองให้มีความก้าวหน้าด้านวิชาชีพ หรืองานที่ปฏิบัติอยู่เสมอ					
4	มีความสามารถในการพัฒนางานที่ปฏิบัติอยู่ให้มีความทันสมัย					
5	มีความสามารถในการนำความรู้ประยุกต์กับงานที่ปฏิบัติ					
6	มีทักษะในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพอย่างลึกซึ้ง					
7	มีความก้าวหน้าในงานวิชาชีววิธีการแก้ปัญหา และพัฒนาองค์ความรู้ใหม่					
8	มีงานวิจัยที่ได้รับรางวัล					
9	มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ					
10	มีภาวะผู้นำสามารถพัฒนาและจัดระบบงานในองค์กรได้อย่างชั่งชึ่ง					
11	มีความสามารถในการจัดระบบและออกแบบการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ					
12	เป็นที่ปรึกษาและเป็นวิทยากรด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา แก่น่วยงานต่างๆ					
13	มีความสามารถในการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ ได้					
14	มีความพากเพียรในวิชาชีพด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา					
15	ความสามารถในการติดต่อประสานงานกับผู้อื่น ทั้งภายในหน่วยงานเดียวกันและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง					
16	ให้ความร่วมมือในการรักภาระเบี่ยงและกฎหมายที่ต่างๆ ของสังคม เป็นอย่างดี					

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วๆ ไป เกี่ยวกับผลผลิตจากผู้สำเร็จการศึกษา

.....

.....

.....

ด้านที่ 2 ด้านคุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา

ลำดับที่	คุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงาน	ระดับความคิดเห็น				
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
1	มีความรอบรู้ในรายสาขาวิชาและสามารถประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ และสังคมลしぶน					
2	มีความรู้ที่ทันสมัยในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เข้าใจอย่างลึกซึ้งในเนื้อหาสาระหลักและสามารถพัฒนาความรู้ใหม่และประยุกต์ใช้					
2	มีความรู้ที่ทันสมัยในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เข้าใจอย่างลุ่มลึกในเนื้อหาสาระหลัก					
4	ครับท่านในความดี มีหลักคิดและแนวปฏิบัติในทางส่งเสริมความดี และคุณค่าความเป็นมนุษย์					
2	มีความรับผิดชอบ มีศีลธรรม ซื่อสัตย์สุจริต และสามารถอ่ายอุ่นร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างสันติ					
4	มีระเบียบวินัยและเคารพกฎติกาของสังคม ประพฤติปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ และจรรยาบรรณนักวิชาการหรือนักวิจัย					
2	สามารถคิดอย่างมีเหตุผลและ สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินความรู้เพื่อประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม					
4	สามารถใช้กระบวนการวิจัยในการคิด วิเคราะห์หรือแก้ปัญหาการปฏิบัติงานหรือปัญหาทางวิชาการที่สถาบันชั้นชื่อ					
9	สามารถพัฒนานวัตกรรมทางวิชาการอย่างริเริ่มสร้างสรรค์					
10	สามารถนำความรู้ที่ได้รับ ไปใช้ในการพัฒนาวัตกรรมหรือสร้างองค์ความรู้ใหม่					
11	สามารถแก้ปัญหาที่ชั้นชื่อ โดยเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสม					
12	สามารถทำงานอย่างเป็นระบบ และมีระเบียบแบบแผน					
13	สามารถพัฒนาทักษะที่ปฏิบัติอยู่ให้มีความทันสมัย					
10	สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่และความรับผิดชอบให้เสร็จทันตามกำหนดเวลา					
15	ความสามารถในการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการในระดับนานาชาติ เช่น การมีบทบาทในการจัดประชุม/สัมมนาทางวิชาการ ระดับนานาชาติ ฯลฯ					

ลำดับที่	คุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงาน	ระดับความคิดเห็น				
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
16	ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมในการสืบค้น วิเคราะห์ คิดตามความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการศึกษา และนำเสนอผลงานวิชาการ					
17	รู้เทคนิค วิธีและกระบวนการในการเรียนรู้ สามารถนำไปใช้ในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างเหมาะสม					
18	ความสามารถในการวางแผนและออกแบบเพื่อใช้ในกระบวนการเรียนการสอน					

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วๆ ไป เกี่ยวกับคุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะโดยรวม

.....

.....

.....

ขออนุญาตยังยิ่งที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

**แบบประเมินหลักสูตรปรัชญาดุยภูมิบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา
สำหรับนิสิตที่กำลังศึกษาในหลักสูตรปรัชญาดุยภูมิบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา**

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินหลักสูตรปรัชญาดุยภูมิบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาเพื่อได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์สำหรับการตัดสินใจของผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการของสังคมและเป็นไปตามนโยบายของแผนการศึกษาของชาติ

แบบสอบถามมี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบประเมินหลักสูตร ประกอบด้วย 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 แบบประเมินบริบท แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 วัตถุประสงค์หลักสูตรปรัชญาดุยภูมิบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

ด้านที่ 2 โครงสร้างหลักสูตรปรัชญาดุยภูมิบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

ส่วนที่ 2 แบบประเมินปัจจัยนำเข้า แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 ประเมินรายวิชาในหลักสูตรปรัชญาดุยภูมิบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

ด้านที่ 2 คุณสมบัติ คุณวุฒิ และคุณลักษณะของอาจารย์ผู้สอน

ด้านที่ 3 คุณสมบัติ คุณวุฒิ และคุณลักษณะของนิสิต

ด้านที่ 4 อาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างในการเรียนการสอน

ส่วนที่ 3 แบบประเมินกระบวนการ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 กระบวนการเรียนการสอน

ด้านที่ 2 กระบวนการประเมินผลการเรียน

ด้านที่ 3 การบริหารหลักสูตร

ด้านที่ 4 กระบวนการพัฒนานิสิต

ส่วนที่ 4 แบบประเมินผลผลิต

ด้านที่ 1 ผลกระทบ (ทั้งทางบวกและทางลบ) ครอบคลุมการศึกษาต่อ การเป็นที่ยอมรับ การมีงานทำ การได้รับรางวัล การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน ประสิทธิภาพ การพัฒนาอย่างยั่งยืน ครอบมาตรฐาน และความพึงพอใจของผู้เรียน

ด้านที่ 2 ด้านคุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นทั่วไป

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง □ ที่เป็นจริง และกรอกข้อความลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. อายุ	☐ 30–35 ปี	☐ 36–40 ปี
	☐ 41–45 ปี	☐ 45 ปีขึ้นไป
2. เพศ	☐ ชาย	☐ หญิง
3. จำนวนปีที่ได้ศึกษามาแล้วในหลักสูตร	 ☐ 1 ปี ☐ 2 ปี	
	 ☐ 3 ปี ☐ 4 ปี	
	 ☐ 5 ปีขึ้นไป	

ตอนที่ 2 แบบประเมินหลักสูตร ประกอบด้วย 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบประเมินบริบท

ส่วนที่ 2 แบบประเมินปัจจัยนำเข้า

ส่วนที่ 3 แบบประเมินกระบวนการ

ส่วนที่ 4 แบบประเมินผลผลิต

คำชี้แจง โปรดใช้นิยมเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร ที่ท่านเอว่า
เหมาะสม ตรงกับความเห็นของท่านมากที่สุด ตามเกณฑ์ต่อไปนี้

คะแนน 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง เหมาะสมมาก

คะแนน 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย

คะแนน 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

ส่วนที่ 1 แบบประเมินบริบท

ด้านที่ 1 วัตถุประสงค์ของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

โปรดพิจารณาวัตถุประสงค์ของหลักสูตรดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มีความมุ่งหมายให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ความสามารถในการบริบทที่ ตลอดสังกับปรัชญา ปัฒนา และพันธกิจ ของภาควิชาและเหมาะสมกับความต้องการของสังคมเพียงใด

ปรัชญาของภาควิชา

สร้างนวัตกรรม ผู้นำเทคโนโลยี มีคุณธรรม

ปัฒนาของภาควิชา

บัณฑิตวิชาการดี มีคุณธรรม ชี้นำสังคม สั่งสมอุดมการณ์ พัฒนาการศึกษา

พันธกิจของภาควิชา

1. มุ่งผลิตบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยและเป็นที่มีความรู้ความสามารถดี มีทักษะการปฏิบัติงานในสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาและสาขาที่เกี่ยวข้อง มีความเพียรพยายาม มีคุณธรรมและจริยธรรม ตลอดจนมีความเป็นผู้นำในสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา
2. มุ่งวิจัยสร้างองค์ความรู้ในสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาและสาขาวิชาเทคโนโลยีการฝึกอบรม ตลอดจนการวิจัยเพื่อสนับสนุน สร้างเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
3. มุ่งบริการวิชาการแก่สังคม โดยส่งเสริมและสนับสนุนกระบวนการนำเทคโนโลยีการศึกษาไปใช้เพื่อการศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
4. มุ่งทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติ โดยเน้นการใช้เทคโนโลยีการศึกษาเป็นส่วนสนับสนุนการดำเนินงาน

ปรัชญาของหลักสูตร

นักเทคโนโลยีการศึกษาเป็นผู้ที่มีวิถีคิดและจริยวัตรที่ก่อประด้วงคุณธรรม จริยธรรมมีความเป็นผู้นำทางวิชาการและมีศักยภาพในการสร้างสรรค์พัฒนาองค์ความรู้ใหม่ และมีทักษะการเรียนรู้ได้ด้วยการนำตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

หลักสูตร แบบ 1.1 ปริญญาโทต่อปริญญาเอกแบบไม่มีเรียนรายวิชา และ

หลักสูตรแบบ 2.1 ปริญญาโทต่อปริญญาเอกแบบมีเรียนรายวิชา

(1) พัฒนาและผลิตนักเทคโนโลยีการศึกษาที่มีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม และเป็นผู้นำ ในด้าน การวิจัยเทคโนโลยีการศึกษา การออกแบบและพัฒนางานเทคโนโลยีการศึกษา การใช้การจัดการ และการประเมินระบบงานเทคโนโลยีการศึกษา

(2) พัฒนาความลุ่มลึกทางวิชาการด้านการออกแบบและพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายและบริบทของสังคม และวัฒนธรรมภูมิภาคเอเชีย

(3) พัฒนาทักษะการวิจัยที่นำไปสู่การพัฒนาความพร้อมและความก้าวหน้าของการใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทและทางสังคมโดยภาพรวม

หลักสูตร แบบ 2.2 ปริญญาตรีต่อปริญญาเอก

(1) พัฒนาและผลิตนักเทคโนโลยีการศึกษาที่มีความรู้ ความสามารถ มีคุณธรรม และเป็นผู้นำ ในด้าน การวิจัยเทคโนโลยีการศึกษา การออกแบบและพัฒนางานเทคโนโลยีการศึกษา การใช้การจัดการ และการประเมินระบบงานเทคโนโลยีการศึกษา

(2) พัฒนาความลุ่มลึกทางวิชาการตามความถนัดและความพร้อมของผู้เรียนที่สอดคล้องกับขอบข่ายงานสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

(3) พัฒนาทักษะการวิจัยที่นำไปสู่การนุ่มนวลของคุณภาพที่เป็นฐานของการพัฒนาวิชาการในสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

ด้านที่ 1 ประเมินวัตถุประสงค์ของหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	ท่านเห็นว่าวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับใด					
1	วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสอดคล้องกับปรัชญาของภาควิชา					
2	วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสอดคล้องกับปณิธานของภาควิชา					
3	วัตถุประสงค์ของหลักสูตรสอดคล้องกับพันธกิจสาธารณะนำไปปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายได้					
4	พัฒนาและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถทางเทคโนโลยีการศึกษา					
	ด้านการออกแบบและพัฒนางานเทคโนโลยีการศึกษา					
2	ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถทางการใช้การจัดและการประเมินระบบงานเทคโนโลยีการศึกษา					
4	ส่งเสริมให้ผู้เรียนผลิตผลงานวิจัยและเป็นผู้นำการวิจัยเทคโนโลยีการศึกษาและประยุกต์ใช้งานวิจัยให้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา					
3	ส่งเสริมให้ผู้เรียนตระหนักในบทบาทหน้าที่ของตนเองต่อสังคม มีจริยธรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพ					

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

.....

.....

.....

ด้านที่ 2 โครงสร้างหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

หลักสูตร

จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร

แบบ 1.1 (ปริญญาโทต่อปริญญาเอกแบบไม่มีเรียนรายวิชา)	ไม่น้อยกว่า	48	หน่วยกิต
แบบ 2.1 (ปริญญาโทต่อปริญญาเอกแบบมีเรียนรายวิชา)	ไม่น้อยกว่า	64	หน่วยกิต
แบบ 2.2 (ปริญญาตรีต่อปริญญาเอก)	ไม่น้อยกว่า	96	หน่วยกิต

โครงสร้างหลักสูตร

แบบ 1.1 (ปริญญาโทต่อปริญญาเอกแบบไม่มีเรียนรายวิชา)

- คุณภูนพนธ์ 36 หน่วยกิต

แบบ 2.1 (ปริญญาโทต่อปริญญาเอกแบบมีเรียนรายวิชา)

- วิชาเอกบังคับ 22 หน่วยกิต

- วิชาเอกเลือก ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

- คุณภูนพนธ์ 36 หน่วยกิต

รวม 64 หน่วยกิต

แบบ 2.2 (ปริญญาตรีต่อปริญญาเอก)

- วิชาพื้นฐานทางการศึกษา 8 หน่วยกิต

- วิชาเอกบังคับ 34 หน่วยกิต

- วิชาเอกเลือก ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

- คุณภูนพนธ์ 48 หน่วยกิต

รวม 96 หน่วยกิต

ด้านที่ 2 แบบประเมินโครงสร้างหลักสูตร

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	<p><u>ท่านเห็นว่าโครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับใด</u></p> <p>หน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรแบบ 1.1 (ปริญญาโท ต่อปริญญาเอกแบบไม่มีเรียนรายวิชา)</p> <p>- คุณภูนิพนธ์ จำนวน 36 หน่วยกิต</p>					
2	<p>หน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรแบบ 2.1(ปริญญาโทต่อ ปริญญาเอกแบบมีเรียนรายวิชา) จำนวน 64 หน่วยกิต</p> <p>- วิชาเอกบังคับ 22 หน่วยกิต</p> <p>- วิชาเอกเลือก ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต</p> <p>- คุณภูนิพนธ์ 36 หน่วยกิต</p>					
6	<p>หน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรแบบ 2.2 (ปริญญาตรีต่อปริญญาเอก) จำนวน 96 หน่วยกิต</p> <p>- วิชาพื้นฐานทางการศึกษา 8 หน่วยกิต</p> <p>- วิชาเอกบังคับ 34 หน่วยกิต</p> <p>- วิชาเอกเลือกไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต</p> <p>- คุณภูนิพนธ์ 48 หน่วยกิต</p>					
7						
8						
9						
10						

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับโครงสร้างของหลักสูตร

ส่วนที่ 2 แบบประเมินปัจจัยนำเข้า แบ่งออกเป็น 5 ด้าน คือ

ด้านที่ 1 ประเมินรายวิชาในหลักสูตรปรัชญาคุณภูมิบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

ด้านที่ 2 คุณสมบัติ คุณวุฒิ และคุณลักษณะของอาจารย์

ด้านที่ 3 คุณสมบัติ คุณวุฒิ และคุณลักษณะของนิสิต

ด้านที่ 4 อาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างในการเรียนการสอน

ด้านที่ 1 ประเมินรายวิชาในหลักสูตร

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	<u>ท่านเห็นว่ารายวิชาในหลักสูตรเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ในการปฏิบัติงานในระดับใด</u>					
1	หลักสูตรแบบ 1.1 วิชาบังคับ 429898 คุณภูนพนธ์ 48 หน่วยกิต Doctoral Dissertation					
	หลักสูตรแบบ 2.1 วิชาเอกบังคับ (22 หน่วยกิต)					
2	429710 ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับเทคโนโลยีการศึกษา 3 หน่วยกิต Research Methodologies for Educational Technology					
3	429711 การออกแบบระบบการเรียนการสอนขั้นสูง 3 หน่วยกิต Advanced Instructional System Design					
4	429731 การออกแบบบทเรียนสื่อปฎิสัมพันธ์และสื่อ หلامยมิติ 3 หน่วยกิต Interactive and Hyper Media Lesson Design					
2	429741 สัมมนาประเด็นปัญหาและแนวโน้มการวิจัย เทคโนโลยีการศึกษา 3 หน่วยกิต Seminar in Problems and Trends of Ed. Technology					

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
6	429742 สัมมนากระบวนการสร้างองค์ความรู้ในสาขาเทคโนโลยีการศึกษา 3 หน่วยกิต Epistemology Seminar in Educational Technology					
7	429743 สัมมนาภาวะผู้นำนักเทคโนโลยีการศึกษา 3 หน่วยกิต Seminar on Leadership for Education Technologists					
8	429791 สัมมนาดุษฎีนิพนธ์ 1 3 หน่วยกิต Dissertation Seminar 1					
9	429792 สัมมนาดุษฎีนิพนธ์ 2 3 หน่วยกิต Dissertation Seminar 2					
	วิชาเอกเลือก ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต					
10	429701 เทคโนโลยีการศึกษา 3 หน่วยกิต Technologies for Education					
11	429744 สัมมนางานวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการศึกษา 3 หน่วยกิต Seminar on Research for Educational System Development					
12	429745 สัมมนางานวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียน การสอน 3 หน่วยกิต Seminar on Instructional Media Development					
7	429746 สัมมนานวัตกรรมเพื่อการปฏิรูปการศึกษา 3 หน่วยกิต Seminar on Educational Innovation for Education Reform					

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
14	429998 คุณภูนิพนธ์ 36 หน่วยกิต Doctoral Dissertation สำหรับผู้ที่ไม่มีวุฒิปริญญาตรีหรือโททางการศึกษาต้องเรียนวิชาทางการศึกษาเพิ่ม จำนวน 7 หน่วยกิต ดังนี้ วิชานั้นคับ					
15	429501 เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา 3 หน่วยกิต Educational Technology and Communications					
16	429601 จรรยาบรรณวิชาชีพเทคโนโลยีการศึกษา 2 หน่วยกิต Educational Technology Professional Ethics					
17	วิชาเลือก 404502 การจัดการเรียนรู้ 2 หน่วยกิต Learning Management					
18	429536 มัลติมีเดียสำหรับห้องเรียน 2 หน่วยกิต Multimedia in the Classroom					
19	429537 การพัฒนาบทเรียนผ่านเว็บ 2 หน่วยกิต Web – Based Courseware Development					
20	429538 การศึกษาทางไกล 2 หน่วยกิต Distance Education					
21	429539 การออกแบบและพัฒนาสื่อหلامมิติ เพื่อการสอน 2 หน่วยกิต Design and Development of Hyper Media Lesson					

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
22	<p>สำหรับผู้ที่ไม่มีวุฒิปริญญาทางบัณฑิตในสาขา เทคโนโลยีการศึกษา หรือสถาปัตยศึกษาจะต้องเรียน รายวิชาทางเทคโนโลยีการศึกษาเพิ่มจำนวน 6 หน่วยกิต ดังนี้</p> <p>429514 การวิจัย และทฤษฎีเทคโนโลยีการศึกษา 2 หน่วยกิต</p> <p style="text-align: center;">Research and Theories in Educational Technology</p>					
23	<p>429614 การออกแบบและพัฒนาการเรียนการสอน 2 หน่วยกิต</p> <p style="text-align: center;">Instructional Design and Development</p>					
24	<p>429615 การเผยแพร่วัสดุรูปภาพ และเทคโนโลยีการศึกษา 2 หน่วยกิต</p> <p style="text-align: center;">Diffusion of Innovation and Educational Technology</p>					
23	<p>429616 การจัดการงานเทคโนโลยีการศึกษา 2 หน่วยกิต</p> <p style="text-align: center;">Management of Educational Technology</p>					
24	<p>429617 สัมมนาปัญหาและแนวโน้มเทคโนโลยี การศึกษา 2 หน่วยกิต</p> <p style="text-align: center;">Seminar in Problems and Trends of Educational Technology</p>					
27	<p>429635 คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนและการจัด การศึกษา 2 หน่วยกิต</p> <p style="text-align: center;">Computer for Instruction and Education Management</p>					

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
28	หลักสูตร แบบ 2.2 หมวดวิชาพื้นฐานทางการศึกษา 8 หน่วยกิต 402672 หลักและพื้นฐานทางการศึกษาขั้นสูง 2 หน่วยกิต Advanced Foundations of Education					
29	434521 วิธีการวิจัยทางทางพฤติกรรมศาสตร์และ สังคมศาสตร์ 3 หน่วยกิต Research Methods in Behavioral and Social Science					
30	435521 สถิติสำหรับการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ 3 หน่วยกิต Statistical Methods for Research					
31	วิชาเอกบังคับ 34 หน่วยกิต 429514 การวิจัย และทฤษฎีเทคโนโลยีการศึกษา 2 หน่วยกิต Research and Theories in Educational Technology					
32	429614 การออกแบบและพัฒนาการเรียนการสอน 2 หน่วยกิต Instructional Design and Development					
33	429615 การเผยแพร่วัสดุรอม และเทคโนโลยี การศึกษา 2 หน่วยกิต Diffusion of Innovation and Educational Technology					

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
34	429616 การจัดการงานเทคโนโลยีการศึกษา 2 หน่วยกิต Management of Educational Technology					
35	429635 คอมพิวเตอร์เพื่อการเรียนการสอนและการจัดการศึกษา 2 หน่วยกิต Computer for Instruction and Education Management					
35	429710 ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับเทคโนโลยีการศึกษา 3 หน่วยกิต Research Methodologies for Educational Technology					
34	429711 การออกแบบระบบการเรียนการสอนขั้นสูง 3 หน่วยกิต Advanced Instructional System Design					
35	429731 การออกแบบบทเรียนสื่อปฏิสัมพันธ์ และสื่อหلامยมิติ 3 หน่วยกิต Interactive and Hyper Media Lesson Design					
35	429743 สัมมนาภาวะผู้นำนักเทคโนโลยีการศึกษา 3 หน่วยกิต Seminar on Leadership for Educational Technologists					
40	429741 สัมมนาประเด็นปัญหาและแนวโน้มการวิจัยเทคโนโลยีการศึกษา 3 หน่วยกิต Seminar in Problem and Trends of Educational Technology					

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
41	429742 สัมมนากระบวนการสร้างองค์ความรู้ในสาขาเทคโนโลยีการศึกษา 3 หน่วยกิต Epistemology Seminar in Educational Technology					
42	429791 สัมมนาคุณภูมิพันธ์ 1 2 หน่วยกิต Dissertation Seminar 1					
42	429792 สัมมนาคุณภูมิพันธ์ 2 2 หน่วยกิต Dissertation Seminar 2					
44	วิชาเอกเลือก ในน้อยกว่า 6 หน่วยกิต 429701 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 3 หน่วยกิต Technologies for Education					
41	429744 สัมมนางานวิจัยเพื่อพัฒนาระบบการศึกษา 3 หน่วยกิต Seminar on Research for Educational System Development					
41	429745 สัมมนาการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียน การสอน 3 หน่วยกิต Seminar on Instructional Media Development					
47	429746 สัมมนานวัตกรรมการศึกษาเพื่อการปฏิรูป การศึกษา 3 หน่วยกิต Seminar on Educational Innovation for Education Reform					
48	429747 สัมมนาเชิงปฏิบัติการการผลิตสื่อเพื่อการเรียนรู้ผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ 3 หน่วยกิต					

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
49	429999 ดุษฎีนิพนธ์ Doctoral Dissertation สำหรับผู้ที่ไม่มีวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษาต้องเรียน วิชาทางการศึกษาเพิ่ม จำนวน 7 หน่วยกิต วิชาบังคับ					
50	429501 เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา 3 หน่วยกิต Educational Technology and Communications					
51	429601 จรรยาบรรณวิชาชีพเทคโนโลยีการศึกษา 2 หน่วยกิต Educational Technology Professional Ethics					
52	วิชาเลือก 404502 การจัดการเรียนรู้ 2 หน่วยกิต Learning Management					
53	429536 มัลติมีเดียสำหรับห้องเรียน 2 หน่วยกิต Multimedia in the Classroom					
53	429537 การพัฒนาบทเรียนผ่านเว็บ 2 หน่วยกิต Web – Based Courseware Development					
55	429538 การศึกษาทางไกล 2 หน่วยกิต Distance Education					
51	429539 การออกแบบและพัฒนาสื่อหดလายมิติเพื่อการ สอน 2 หน่วยกิต Design and Development of Hyper Media Lesson					

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
57	ความเห็นเกี่ยวกับเนื้อหารายวิชาทั่วๆ ไป - ความสอดคล้องของเนื้อหารายวิชากับความนุ่ง หมายของหลักสูตร					
58	- เนื้อหารายวิชาแต่ละรายวิชา เหมาะสมกับจำนวน หน่วยกิต					
59	- เนื้อหารายวิชาเป็นความรู้ที่ทันสมัย สามารถนำไป ประยุกต์ใช้ได้					
60	- มีการจัดลำดับเนื้อหาในการเรียนได้เหมาะสม					

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วๆ ไป เกี่ยวกับเนื้อหารายวิชาในหลักสูตร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ด้านที่ 2 คุณสมบัติ คุณวุฒิ และคุณลักษณะของอาจารย์

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	ท่านเห็นว่าจำนวนอาจารย์ในหลักสูตรมีความเหมาะสมระดับใด ความเพียงพอของอาจารย์ประจำหลักสูตร					
2	ความเพียงพอของอาจารย์ซึ่งมีความรู้ความสามารถพิเศษ					
3	ความเพียงพอของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์					
4	ท่านเห็นว่าคุณสมบัติ คุณวุฒิ และคุณลักษณะของอาจารย์ใน หลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับใด					
5	ความรู้และประสบการณ์ในเนื้อหาวิชาที่สอน					
6	ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้และเชื่อมโยงเนื้อหาสาระที่ สำคัญของสอน					
7	ให้งานศึกษาด้านคัวจ้างแหล่งความรู้เพิ่มเติมอย่างเหมาะสม					
8	ให้นิสิตมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในห้องเรียน					
9	มีทักษะในการใช้สื่อการเรียนการสอนประกอบการเรียนการสอน					
10	คุณวุฒิอาจารย์ตรงกับสาขาวิชาที่สอน					
11	ให้คำปรึกษานิสิตในเวลาสอน					
12	มีสัมพันธ์ภาพที่ดีและมีความเป็นกันเองกับนิสิต					
13	การเข้าใจได้และช่วยเหลือนิสิต					
14	การบริหารเวลาในการสอน					
15	การยอมรับความคิดเห็นของนิสิต					
16	ส่งเสริมให้นิสิตมีความสามารถในการค้นคว้า วิจัย					
17	ส่งเสริมให้นิสิตมีคุณธรรมและจริยธรรม					
18	ความมีจรรยาบรรณในวิชาชีพและการมีบุคลิกภาพเป็นแบบอย่าง แก่นิสิต					
19	มีความสนใจในการศึกษาหาความรู้ใหม่ๆ					
20	การปฏิบัติตนของอาจารย์กับนิสิตเสมอภาคกันทุกคน					

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วๆ ไป เกี่ยวกับคุณลักษณะของอาจารย์

ค้านที่ 3 คุณสมบัติ คุณวุฒิ และคุณลักษณะของนิติค

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	<u>ท่านเห็นว่าคุณสมบัติ คุณวุฒิ และคุณลักษณะของผู้เข้าศึกษาเป็นนิสิตมีความเหมาะสมในระดับใด</u> สำเร็จปริญญาโท.....					
2	มีผลการเรียนระดับปริญญาตรีเฉลี่ยตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่า 2.5					
3	มีผลการสอบ TOEFL หรือ CU-TEP ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอยู่ในระดับดี (ไม่น้อยกว่า 470)					
2	มีความรู้เพียงพอสำหรับเป็นพื้นฐานในการศึกษาหลักสูตรนี้					
5.	มีความสนใจ ฝรั่ง มุ่งมั่นในการค้นคว้าหาความรู้ใหม่ๆ					
6.	มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย					
7.	มีการแสดงความคิดเห็นเชิงวิชาการ					

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วๆ ไป เกี่ยวกับคุณสมบัติผู้เข้าศึกษา

ค้านที่ 4 อาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	<u>ท่านเห็นว่า</u> อาคารสถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน <u>มีความเหมาะสมในระดับใด</u> วัสดุและอุปกรณ์การเรียนการสอน เช่น เครื่องเสียง เครื่องอัง น้ำ คอมพิวเตอร์					
2	สิ่งอำนวยความสะดวกที่สนับสนุนการเรียนการสอน เช่น ไมโครโฟน ปากกาเขียน ไวท์บอร์ด					
3	ระบบอินเตอร์เน็ตเข้าถึง ได้สะดวก					
4	การจัดให้บริการการใช้ห้องเรียน					
5	ขนาดของห้องเรียนเหมาะสมกับจำนวนผู้เรียน					
6	ความเหมาะสมของการจัดให้บริการในห้องสมุด					
7	ห้องสมุดมีจำนวนหนังสือ เอกสาร วารสาร เพียงพอและ ทันสมัย สำหรับการค้นคว้าเพิ่มเติม					

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่ว่า ไป เกี่ยวกับอาการสตานที่และสิ่งอันนวยความสะดวกต่างในการเรียนการสอน

ส่วนที่ 3 แบบประเมินกระบวนการ แบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ

- ด้านที่ 1 กระบวนการเรียนการสอน
- ด้านที่ 2 กระบวนการประเมินผลการเรียน
- ด้านที่ 3 การบริหารหลักสูตร
- ด้านที่ 4 กระบวนการพัฒนานิสิต

ด้านที่ 1 กระบวนการเรียนการสอน

ลำดับที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	ท่านเห็นว่ากระบวนการเรียนการสอนในหลักสูตรมีความหมายสูงในระดับ <u>ใด</u> กระบวนการเรียนการสอนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร					
2	อาจารย์สามารถสอนเนื้อหาต่างๆ ได้ครอบคลุมตามที่ระบุไว้ในหลักสูตร					
3	กระบวนการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม					
4	กระบวนการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกษาใช้พัฒนาและต่างประเทศได้					
3	กระบวนการเรียนการสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจสามารถวิเคราะห์ปัญหา และแก้ไขปัญหาในการทำงาน					
6	จัดลำดับเนื้อหาและความต้องเนื่องในแต่ละรายวิชา					
7	ความสัมพันธ์เชื่อมโยงของเนื้อหาแต่ละรายวิชา					
8	ความทันสมัยของเนื้อหาที่สอนในรายวิชา					
9	เอกสารประกอบการสอนรายวิชาต่างๆ					
10	กระบวนการเรียนการสอนเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
11	การมุ่งเน้นให้นิสิตใช้ความคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ					
12	การนำเสนองานและเสนอเนื้อหาอย่างเป็นระบบ					
13	การเชื่อมโยงความรู้ด้านทฤษฎีกับด้านปฏิบัติ					
14	การส่งเสริมให้นิสิตค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม					
15	การเปิดโอกาสให้นิสิตมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในชั้นเรียน					

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วๆ ไป เกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนการสอน

ด้านที่ 2 กระบวนการประเมินผลการเรียน

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	<u>ท่านเห็นว่ากระบวนการประเมินผลการเรียนการสอนในหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับใด</u> การแจ้งให้นิสิตทราบถึงหลักเกณฑ์และวิธีการวัดและประเมินผล					
2	เกณฑ์การวัดและประเมินผลรายวิชาต่าง ๆ เหมาะสม					
.3	ความเที่ยงตรงและยุติธรรมในการวัดและประเมินผลแต่ละรายวิชา					
4	เปิดโอกาสให้นิสิตประเมินผลการสอนของอาจารย์					
5	แจ้งผลการเรียนรายวิชาให้นิสิตทราบอย่างรวดเร็ว					
6	มีผลคะแนนภาษาอังกฤษตามที่กำหนดก่อนจบการศึกษา					

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วๆ ไป เกี่ยวกับกระบวนการวัดผลการเรียนรู้

ด้านที่ 3 การบริหารหลักสูตร

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
1	ความเหมาะสมในการจัดตารางเรียน					
2	ความเหมาะสมในการจัดอาจารย์ผู้สอน					
3	ความเหมาะสมในการจัดอาจารย์ผู้ร่วมสอน					
4	ความเหมาะสมในการจัดสรรอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ให้กับนิสิต					
4	การประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่นิสิตนักศึกษาและ ผู้สนใจ					
6	การติดต่อขอเอกสาร หลักฐานการศึกษาต่างๆ จากฝ่าย วิชาการ ได้รับความสะดวกรวดเร็ว					
7	การนำผลการประเมินโดยอาจารย์/นิสิต ไปปรับปรุงการ เรียนการสอน					

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วๆ ไป เกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร

ด้านที่ 4 กระบวนการพัฒนานิสิต

ลำดับ ที่	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	<u>ท่านเห็นว่ากระบวนการพัฒนานิสิตมีความเหมาะสมในระดับใด</u>					
1	การจัดปฐมนิเทศน์ใหม่					
2	การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมในมหาวิทยาลัยฯ					
3	ความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมกับตารางเรียน					
4	มีการกระตุ้นให้นิสิตร่วมกิจกรรมมากน้อยเพียงใด					
5	ความเหมาะสมในกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยฯ จัดให้กับนิสิต					
6	การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา เช่น การเชิญวิทยากรพิเศษ นาบรรยายพิเศษอย่างสม่ำเสมอ					
7	การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการด้านทักษะวิชาการ เช่น การจัดนิทรรศการแสดงผลงาน การวิพากษ์โครงร่าง วิทยานิพนธ์ การฝึกอบรมการสร้างสรรค์ผลงานด้านต่างๆ การเขียนบทความงานวิจัย เป็นต้น					
8	การจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการทางสังคม เช่น วันไหว้ครู, วันโสด tekโนฯ สัมพันธ์ เป็นต้น					
9	การจัดกิจกรรมส่งเสริมทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม เช่น การฝึกปฏิบัติธรรม เป็นต้น					
10.	การจัดกิจกรรมดูงานต่างประเทศในสาขาวิชาที่ศึกษา					

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วๆ ไป เกี่ยวกับกระบวนการพัฒนานิสิต

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ส่วนที่ 4 แบบประเมินผลผลิต

ด้านที่ 1 ผลกระทบ (ทั้งทางบวกและทางลบ)

ด้านที่ 2 ด้านคุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา

ด้านที่ 1 ผลกระทบ (ทั้งทางบวกและทางลบ)

ลำดับที่	ผลผลิตจากผู้สำเร็จการศึกษา	ระดับความคิดเห็น				
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
1	สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาที่เป็นที่ยอมรับในหน่วยงาน					
2	มีความสามารถในการทำงานตามสาขาวิชาชีพที่สำเร็จการศึกษา					
3	มีความสามารถในการปรับปรุงตนเองให้มีความก้าวหน้าด้านวิชาชีพ หรืองานที่ปฏิบัติอยู่เสมอ					
4	มีความสามารถในการพัฒนางานที่ปฏิบัติอยู่ให้มีความทันสมัย					
5	มีความสามารถในการนำความรู้ประยุกต์กับงานที่ปฏิบัติ					
6	มีทักษะในการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพอุตสาหกรรม					
7	มีความก้าวหน้าในงานวิจัย ร่วมกิจกรรมแก่ปัญหา และพัฒนาองค์ความรู้ใหม่					
8	มีงานวิจัยที่ได้รับรางวัล					
9	มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ					
10	มีภาวะผู้นำสามารถพัฒนาและจัดระบบงานในองค์กร ได้อย่างยั่งยืน					
11	มีความสามารถในการจัดระบบและออกแบบการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ					
12	เป็นที่ปรึกษาและเป็นวิทยากรด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา แก่หน่วยงานต่างๆ					
13	มีความสามารถในการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ ได้					
14	มีความพากภูมิใจในวิชาชีพด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา					
15	ความสามารถในการติดต่อประสานงานกับผู้อื่น ทั้งภายในหน่วยงานเดียวกันและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง					
16	ให้ความร่วมมือในการรักษาและเบี่ยงแย้งกันและกัน					

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วๆ ไป เกี่ยวกับผลผลิตจากผู้สำเร็จการศึกษา

ด้านที่ 2 ด้านคุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา

ลำดับที่	คุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงาน	ระดับความคิดเห็น				
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
1	มีความรอบรู้ในหลายสาขาวิชาและสามารถประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม เศรษฐกิจ และสังคมด้วย					
2	มีความรู้ที่ทันสมัยในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เข้าใจอย่างลึกซึ้งในเนื้อหาสาระหลักและสามารถพัฒนาความรู้ใหม่และประยุกต์ใช้					
2	มีความรู้ที่ทันสมัยในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง เข้าใจอย่างลุ่มลึกในเนื้อหาสาระหลัก					
2	สร้างฐานความคิด มีหลักคิดและแนวปฏิบัติในทางส่งเสริมความดี และคุณค่าความเป็นมนุษย์					
2	มีความรับผิดชอบ มีศีลธรรม ซื่อสัตย์สุจริต และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างสันติ					
2	มีระเบียบวินัยและเคราะห์ภัยติกาของสังคม ประพฤติปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ และจรรยาบรรณนักวิชาการหรือนักวิจัย					
7	สามารถคิดอย่างมีเหตุผลและ สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินความรู้เพื่อประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม					
7	สามารถใช้กระบวนการวิจัยในการคิด วิเคราะห์หรือแก้ปัญหาการปฏิบัติงานหรือปัญหาทางวิชาการที่สับสนซับซ้อน					
9	สามารถพัฒนาแนวคิดเชิงวิชาการอย่างริเริ่มสร้างสรรค์					
10	สามารถนำความรู้ที่ได้รับ ไปใช้ในการพัฒนานวัตกรรมหรือสร้างองค์ความรู้ใหม่					
11	สามารถแก้ปัญหาที่ซับซ้อน โดยเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสม					
12	สามารถทำงานอย่างเป็นระบบ และมีระเบียบแบบแผน					
13	สามารถพัฒนางานที่ปฏิบัติอยู่ให้มีความทันสมัย					
10	สามารถปฏิบัติงานในหน้าที่และความรับผิดชอบให้สอดคล้องตามกำหนดเวลา					
15	ความสามารถในการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการในระดับนานาชาติ เช่น การมีบทบาทในการจัดประชุม/สัมมนาทางวิชาการระดับนานาชาติ ฯลฯ					

ลำดับที่	คุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงาน	ระดับความคิดเห็น				
		(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
16	ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมในการสืบค้น วิเคราะห์ ติดตามความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีการศึกษา และนำเสนอผลงานวิชาการ					
17	รู้เทคนิค วิธีและกระบวนการในการเรียนรู้ สามารถนำไปใช้ในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ได้อย่างเหมาะสม					
18	ความสามารถในการวางแผนและออกแบบเพื่อใช้ในกระบวนการเรียนการสอน					

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วๆ ไป เกี่ยวกับคุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะโดยรวม

.....

.....

.....

.....

ขอบคุณอย่างยิ่งที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม